2023

Jaardocument VRZL

Veiligheidsregio Zuid-Limburg

INHOUDSOPGAVE

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN 5
1.1 Voorwoord 5
1.2 Leeswijzer 6
1.3 Bestuur 6
1.4 Deel A – Samenvatting VRZL jaarrekening 2023 7
1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 7
1.4.2 Economisch beeld 7
1.4.3 Financiële kengetallen 8

2 DEEL B – JAARVERSLAG 11
2.1 Wie wij zijn en wat ons doel is 11
2.1.1 Omvangrijk netwerk 11
2.1.2 Missie, visie en kernwaarden 11
2.1.3 Doel 12
2.1.4 Ons werkgebied 12
2.1.5 Beleidskader 13
2.1.6 Wat heeft het gekost? 13
2.2 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 14
2.2.1 Wie zijn we? 14
2.2.2 Waar staan we voor? 14
2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan? 15
2.2.4 Wat heeft het gekost? 19
2.3 Programma Brandweerzorg 20
2.3.1 Wie zijn we? 20
2.3.2 Waar staan we voor? 20
2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan? 20
2.3.4 Wat heeft het gekost? 27
2.4 Paragrafen 28

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 28
2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 35
2.4.3 Financiering 35
2.4.4 Bedrijfsvoering 37
2.4.5 Verbonden partijen 46
2.4.6 Wet open overheid (WOO) 47
2.5 Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) 48
2.6 Hoogwaterramp 48
2.7 Oekraïne / Crisis noodopvang asielzoekers 49
2.8 Meerjarenbeleidsplan VRZL 2024-2027 50
2.9 Afronding Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg 51
2.10 Huisvesting bestuurlijke opdracht 52
2.11 Wet gemeenschappelijke regelingen 52

3 DEEL C – JAARREKENING 53
3.1 Balans (voor resultaatbestemming) 54
3.2 Overzicht van baten en lasten 56
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 57
3.4 Toelichting op de balans 57
3.4.1 Vaste activa 60
3.4.2 Vlottende activa 61
3.4.3 Vaste passiva 64
3.4.4 Vlottende passiva 67
3.4.5 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen 68
3.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 69
3.5.1 Algemeen 69
3.5.2 Algemene dekkingsmiddelen 69
3.5.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR) 70
3.5.4 Programma Brandweerzorg 71
3.5.5 Bedrijfsvoering (overhead) 72
3.5.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen 72

3.5.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 73
3.5.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien 73
3.5.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma 73
3.5.10 Structureel begrotingssaldo 74
3.5.11 Begrotingsrechtmatigheid 75
3.5.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen 76
3.5.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat 78
3.6 Financiële rechtmatigheidsverantwoording Veiligheidsregio Zuid-Limburg 79
3.7 Sisa-verantwoording 80
3.8 Taakvelden 81

4 OVERIGE GEGEVENS 82
4.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 82

5 BIJLAGE 83
5.1 Bijdrage gemeenten 2023 83

1 DEEL A – INLEIDING JAARSTUKKEN

1.1 VOORWOORD

Als veiligheidsregio willen we, net als iedere organisatie, elke dag opnieuw een beetje beter worden. Met elkaar onze jaarlijkse doelstellingen behalen. Werkprocessen slimmer inrichten en onze dienstverlening verbeteren. Het wezenlijke verschil met veel andere organisaties: zodra de pieper gaat om in de bres te springen bij een brand, hulpverlening of 'flitsramp', moet de rest van het werk wijken. Of het 'reguliere' werk komt er gewoon bovenop. En dat is prima. Hulpverlenen bij rampen en crises is onze primaire taak. Het geeft ons voldoening. Het geeft ons wilskracht om de lat nog wat hoger te leggen.

Ook bij langdurige crises, staan we – dag in dag uit – klaar om te helpen. In 2023 hebben we samen met onze gemeenten bemiddeld tussen vraag en aanbod van opvanglocaties en woningen. We stemmen af met de ministeries. En we hebben geholpen om noodlocaties in te richten. Ook veren wij mee op het moment dat aanmeldcentrum Ter Apel ontlast moet worden, op zoek naar plekken voor asielzoekers van niet-Oekraïense afkomst. Onze capaciteit en inzet werd tot een maximum gestretcht. En dat gold evengoed voor alle betrokken gemeenten.

Daarnaast runnen wij als hulpverlener en netwerkpartner zelf ook 'gewoon' een organisatie. Een organisatie die we meer robuust en toekomstbestendig dienen te maken. Ook op dat vlak hebben we stappen gezet in 2023. Het is ons gelukt nieuw talent te werven op de vacatures die open stonden ter versterking van de crisisbeheersing en rampenbestrijding waarvoor we extra BDuR middelen hebben ontvangen en daarmee kwetsbaarheden te verminderen. Het lukt ons ook de eigen werkprocessen en onze dienstverlening te verbeteren. Het lukt ons alle GRIP-opschalingen van dit jaar te evalueren en onze manier van werken aan te scherpen met wat wij daaruit leerden. We onderzochten hoe in 2030 adequate brandweerzorg te kunnen blijven leveren. We startten de dialoog over 'Welke vernieuwingen zijn nodig in onze huisvesting en wat is haalbaar?' Binnen Crisisbeheersing en Rampenbestrijding organiseren we de versterking van de organisatie in de breedte (dus ook met de partners) en geven we invulling aan de opdrachten die met de beschikbaarstelling van de extra BDRUR middelen meegekomen zijn. Met name de inzet bij langdurige crises is een aandachtspunt. Het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 is in 2023 afgerond en bestuurlijk vastgesteld. Daarmee liggen onze ambities voor de periode tot eind 2027 vast. We zijn hard aan het werk om de vertaling naar het nu en naar acties en projecten te maken. En vanzelfsprekend worden incidenten bestreden, vergunningen verleend, risico's voortdurend in kaart gebracht en blijft de meldkamer operationeel.

Dit alles bij elkaar vergt wat van onze mensen. Een winnaarsmentaliteit. Daarbij draait winnen niet om het verslaan van een denkbeeldige 'concurrent' of het persé halen van onze jaarlijkse (financiële) doelstellingen. Winnen gaat over accepteren van omstandigheden waar je geen invloed op hebt en het vinden van de kracht om moeilijke omstandigheden die je wél in de hand hebt, te veranderen.

Dank aan de collega's van de gemeenten die zich inzetten om zaken voor elkaar te krijgen rondom de crisisopvang. Dank aan de collega's van onze organisatie die zich zo flexibel opstelden of ervoor zorgden dat de dagdagelijkse werkzaamheden gewoon doorliepen.

Wat soms onmogelijk leek, maakten wij met elkaar toch mogelijk. Ook financieel had dit uiteraard impact op onze organisatie. We voeren scherp aan de wind met de noodopvang, crisisnoodopvang en andere voorzieningen. In financiële zin leverde dat incidenteel middelen op. Met die incidentele middelen waren we als organisatie in staat om een aantal zaken zelf op te pakken en hoefden we die claims niet door te zetten bij gemeenten. We konden zelf voorzien in de extra dotatie die voor FLO noodzakelijk was, we konden zelf de extra energiekosten over 2023 opvangen en konden een incidentele bijdrage leveren (alleen in 2023) aan de gestegen CAO kosten. Op die wijze hebben de gezamenlijke inspanningen ook geleid tot gezamenlijk voordeel. Het resultaat over 2023 is mede door deze incidentele middelen positief (€ 1,9M). Een voorstel voor de bestemming van dit resultaat is onderdeel van deze jaarrekening waarbij wij nu onder meer inzetten op een gedeeltelijke teruggave aan de gemeenten, het aanvullen van de algemene reserves om mogelijke risico's beter af te kunnen dekken en de vorming van een reserve voor risico's rondom de aankomende energietransitie.

Ik kijk trots terug op de prestaties die we ook in 2023 weer geleverd hebben.

Léon Houben

Directeur Veiligheidsregio Zuid-Limburg en commandant Brandweer

1.2 LEESWIJZER

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) blikt terug op de financiën en het beleid van 2023. Onze jaarrekening bestaat uit drie delen. In het eerste deel (deel A) is een managementsamenvatting te vinden. Daarin geven we een beeld wat de Veiligheidsregio doet en bieden we een overzicht van de inkomsten en uitgaven en andere financiële kerngetallen. In het tweede deel (deel B) is het complete jaarverslag te vinden met verantwoording per programma en in het derde deel (deel C) is de financiële jaarrekening opgenomen.

De toelichting wie verantwoordelijk is voor het opstellen van deze stukken, is al op de volgende pagina te lezen onder hoofdstuk 1.3: ‘bestuur’.

1.3 BESTUUR

VRZL is een verplichte gemeenschappelijke regeling die de gemeenten in Zuid-Limburg in stand houden. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarstukken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen ervan.

Het dagelijks bestuur is (per 31 december 2023) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Plaatsvervangend voorzitter
		Portefeuille Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
De heer R. Wever	Heerlen	Portefeuille Financiën en Personeel
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Portefeuille Brandweer
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Portefeuille GHOR

Het algemeen bestuur is (per 31 december 2023) als volgt samengesteld:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw C. van Basten - Boddin	Beek	Lid
De heer E. Geurts	Beekdaelen	Lid
Mevrouw W.J.F. van der Rijt - van der Kruis	Brunssum	Lid
De heer A.P. Krijnen	Eijsden-Margraten	Lid
Mevrouw N.H.C. Ramaekers - Rutjens	Gulpen-Wittem	Lid
De heer R. Wever	Heerlen	Lid
Mevrouw T.P. Dassen - Housen	Kerkrade	Lid
De heer R. de Boer	Landgraaf	Lid
De heer W.A.G. Hillenaar	Maastricht	Voorzitter
Mevrouw M.A.H. Clermonts - Aretz	Meerssen	Lid
Mevrouw S.C.J. Scheepers	Simpelveld	Lid
De heer J.Th.C.M. Verheijen	Sittard-Geleen	Lid
Mevrouw M.H.M. Leurs - Mordang	Stein	Lid
De heer H.M.H. Leunessen	Vaals	Lid
De heer D.M.M.T. Prevoo	Valkenburg a/d Geul	Lid
De heer W. Houben	Voerendaal	Lid

1.4 DEEL A – SAMENVATTING VRZL JAARREKENING 2023

De jaarrekening VRZL 2023 in het kort:

1.4.1 Wie wij zijn en wat ons doel is

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert het programma Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied (EMRIC).

Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze *pay-off*. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

1.4.2 Economisch beeld

We kunnen niet om de twee grote crises heen welke ook dit jaar een enorme impact hebben gehad op de taken van de VRZL, de opvang ontheemden Oekraïne ten gevolge van de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Maar 2023 stond ook in het teken van de definitieve afhandeling van de Hoogwaterramp van 2021.

Oekraïne-crisis

Het jaar 2023 kende een enorme administratieve inspanning om de afhandeling van de Oekraïne-crisis mogelijk te maken. Declaraties, facturen en aangegane verplichtingen om de opvang in welke vorm dan ook mogelijk te maken, legden een behoorlijke claim op de eigen capaciteit en vroegen om een hoge inzet van middelen.

Door het ministerie van Justitie en Veiligheid is hiertoe onder meer een voorschot verstrekt en de meerkosten worden conform landelijk beleid gedeclareerd op basis van de vastgestelde en goedkeurende accountantsverklaring vóór 15 juli 2024. Met name de teams binnen bedrijfsvoering hebben extra inspanningen geleverd om de enorme stroom aan facturen, contracten, aangegane verplichtingen te matchen, te controleren, te verwerken en te declareren.

Crisisnoodopvang Asielzoekers

Dit geldt ook voor de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO). Vanwege de hoge instroom van asielzoekers is er een voortdurende hogere vraag ontstaan voor opvanglocaties. VRZL heeft dit gecoördineerd namens de deelnemende gemeenten en dit heeft een extra claim gelegd op de eigen capaciteit en ging gepaard met hoge kosten. Deze kosten worden maandelijks afgerekend met en vergoed door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA). Vermeldenswaardig is ook dat in samenwerking met de gemeente Sittard op 12 juni 2023 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel is, naast het gebouw van de VRZL, voor maximaal 300 asielzoekers. Dit voor de duur van één jaar.

Hoogwater in Limburg
In de maand juli 2021 is Zuid-Limburg getroffen door een Hoogwaterramp van exceptionele proporties. Vijf dagen lang is onze organisatie op de proef gesteld en waren we maximaal opgeschaald. VRZL is verantwoordelijk geweest voor de coördinatie van de hulpverlening. Samen met onze vertrouwde partners en met hulp van velen uit andere veiligheidsregio's en uit andere organisaties hebben we een gigantische klus geklaard.

Gezien de omvang en impact is sprake van forse financiële consequenties. In eerste aanleg moet daarbij natuurlijk vooral aan de schade voor getroffen burgers en bedrijven worden gedacht, maar de bestrijding van de (gevolgen van) de ramp is een kostbare aangelegenheid voor de betrokken (overheids)organisaties. Volgens artikel 55 lid 2 van de Wet veiligheidsregio's verleent de Minister een bijdrage voor de kosten die voor een veiligheidsregio voortvloeien uit de uitoefening van haar taken.

VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de WTS alsook bij de WVR. Beide claims zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beoordeeld met als uitkomst dat de door VRZL ingediende claims volledig zijn gehonoreerd, waardoor VRZL geen financieel nadeel heeft ondervonden. De vorderingen die waren opgenomen in de balans van de jaarrekening 2022 zijn daarmee gemitigeerd. Een en ander is afgerond in de eerste maanden van 2023

1.4.3 Financiële kengetallen

Algemene dekkingsmiddelen: (bedragen x € 1.000) (zie hoofdstuk 3.3.2)

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	-	-	691	417
Totaal	**53.539**	**51.975**	**57.229**	**56.955**

Resultaat 2023: (zie hoofdstuk 3.3.13)
Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt € 1.939.693 positief (inclusief GHOR, € 240.448 positief) Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2023.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2023	Rekening 2023
Positief resultaat over 2023 met verwerking positief resultaat GHOR	**1.939.693**
Positief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	1.699.245
Positief resultaat GHOR	240.448

Toevoeging aan de algemene reserve
De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29.In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, **€ 782.288** toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.

Teruggave deelnemende gemeenten VRZL
Voorgesteld wordt om **€ 1.157.405** te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

Weerstandsvermogen VRZL: (zie hoofdstuk 2.4.1.5)
Op 31 december 2023 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	**31 december 2023**
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	1.451
Omschrijving	**31 december 2023**
Weerstandsvermogen	0,38

Op grond van dit cijfer is de conclusie dat het geraamde weerstandsvermogen voor de Veiligheidsregio als geheel ruim onvoldoende is.

Structureel begrotingssaldo: (zie hoofdstuk 3.3.10)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving (x € 1.000)	**2021**	**2022**	**2023**
Saldo baten en lasten	-1.036	-255	2.950
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	916	-147	-1.010
Begrotingssaldo na bestemming	**-120**	**-402**	**1.940**
Incidentele storting voorziening FLO	-1.000	-	-900
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	191	-	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	90	-	-
Eenmalige uitkering CAO		-686	-
Incidente storting voorziening groot onderhoud panden		-682	-
Hoogwaterramp		335	-
Onvoorzien			-196
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2022			1.290
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2023			3.150
Rente schatkistbankieren			484
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	35	99	-
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	547	514	265
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	255		-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	261	82	250
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB		195	25
Incidentele stortingen ingroeireserve kapitaallasten		-300	-750
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**379**	**-443**	**3.618**
Structureel begrotingssaldo	**-499**	**41**	**-1.678**

Het structureel begrotingssaldo 2023 is € 1.678.000 negatief (2022: € 41.000 positief). Onderstaand beschrijven wij de voornaamste oorzaak van dit negatieve structureel begrotingssaldo.

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeentelijke bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging is in 2023 niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage na toepassing van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023. Hierdoor ontstaat een structureel tekort op de loonkosten bij VRZL. Dit structureel tekort kent per 31 december 2023 een omvang van € 1.629.029.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van deze structurele impact. Door de ontvangst van incidentele middelen heeft VRZL in samenspraak met het AB besloten deze structurele impact in 2023 niet met deelnemende gemeenten af te rekenen.

Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en tevens ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao lasten ten bedrage van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel, en dit voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens ertoe zal leiden dat het weerstandsvermogen VRZL fors verbeterd wordt.

In paragraaf 2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een specifieke duiding van de structurele Cao kosten uitgebreid beschreven.

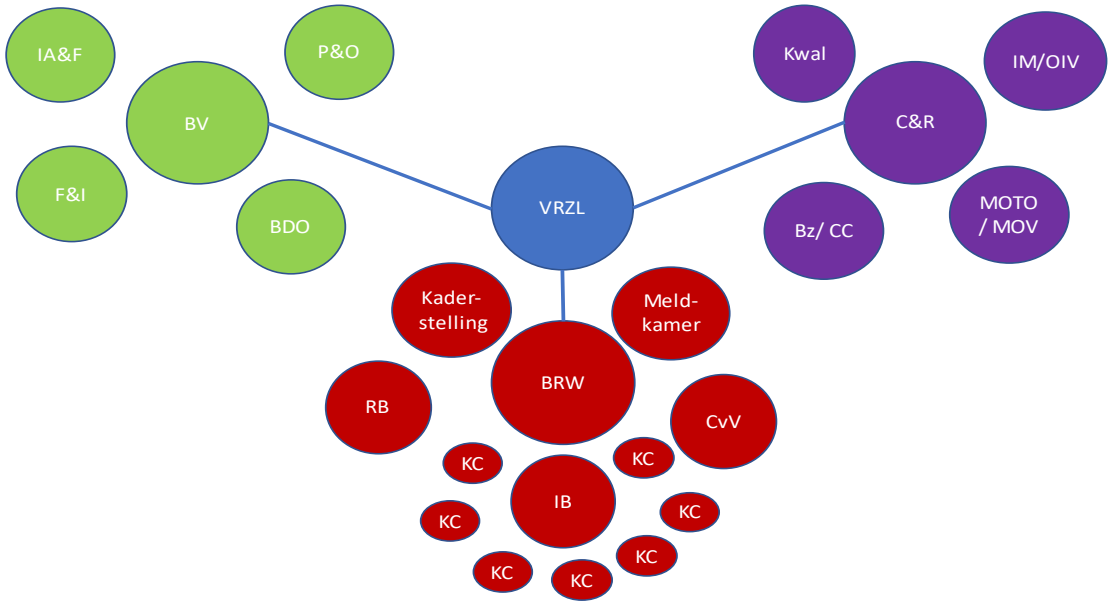
2 DEEL B – JAARVERSLAG

In dit deel volgt een verantwoording van de programma's Crisisbeheersing & Rampenbestrijding, Brandweerzorg en Bedrijfsvoering waarin we ook toelichten wat ze doen en waar ze naartoe werken. We beginnen onze toelichting echter op concern niveau.

2.1 WIE WIJ ZIJN EN WAT ONS DOEL IS

Wij zijn Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL), één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. VRZL is een hands-on hulpverleningsorganisatie en een netwerkorganisatie in één. In de periode 2010-2023 hebben we ons ontwikkeld van een groot aantal samenwerkende (lokale) brandweerorganisaties naar één veiligheidsregio. Op basis van de gemeenschappelijke regeling is elke gemeente van de regio deelnemer en daarmee onderdeel van VRZL.

De organisatiestructuur bestaat uit twee primaire programma's: dat van Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en dat van Brandweerzorg. Ondersteunend daaraan opereert de tak Bedrijfsvoering, waar ook een behoorlijke taak ligt, gezien de organisatie zo nauw verbonden is binnen het brede netwerk van burgers, bedrijven en instellingen.

2.1.1 Omvangrijk netwerk

Wij werken samen met de 16 gemeenten, de Politie Eenheid Limburg, de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het Openbaar Ministerie (OM), provincie Limburg, Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN), Waterpartners Limburg (waterschap, zuiveringsschap, waterleidingmaatschappij), Defensie, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) en Chemelot (waaronder Sitech). Maar denk ook aan partijen als het Nederlandse Rode Kruis, Essent, Enexis, Brightlands, ProRail, de overige zuidelijke veiligheidsregio's (Zuid-6) en natuurlijk de verschillende hulpverleningsorganisaties in het Euregionale grensgebied.

2.1.2 Missie, visie en kernwaarden

We maken en houden Zuid-Limburg zo veilig mogelijk. Dat is onze missie. Om deze missie te volbrengen moeten we de (toekomstige) risico's in onze regio kennen en daarop voorbereid zijn. Paraat zijn en slagkracht leveren. Dat doen we samen met burgers, bedrijven en instellingen. 'Samen veilig' is dan ook onze pay-off. We kunnen onze missie en visie alleen waarmaken met een professionele, vitale en wendbare organisatie. En met vakbekwame, initiatiefrijke teamplayers die lef tonen (onze kernwaarden).

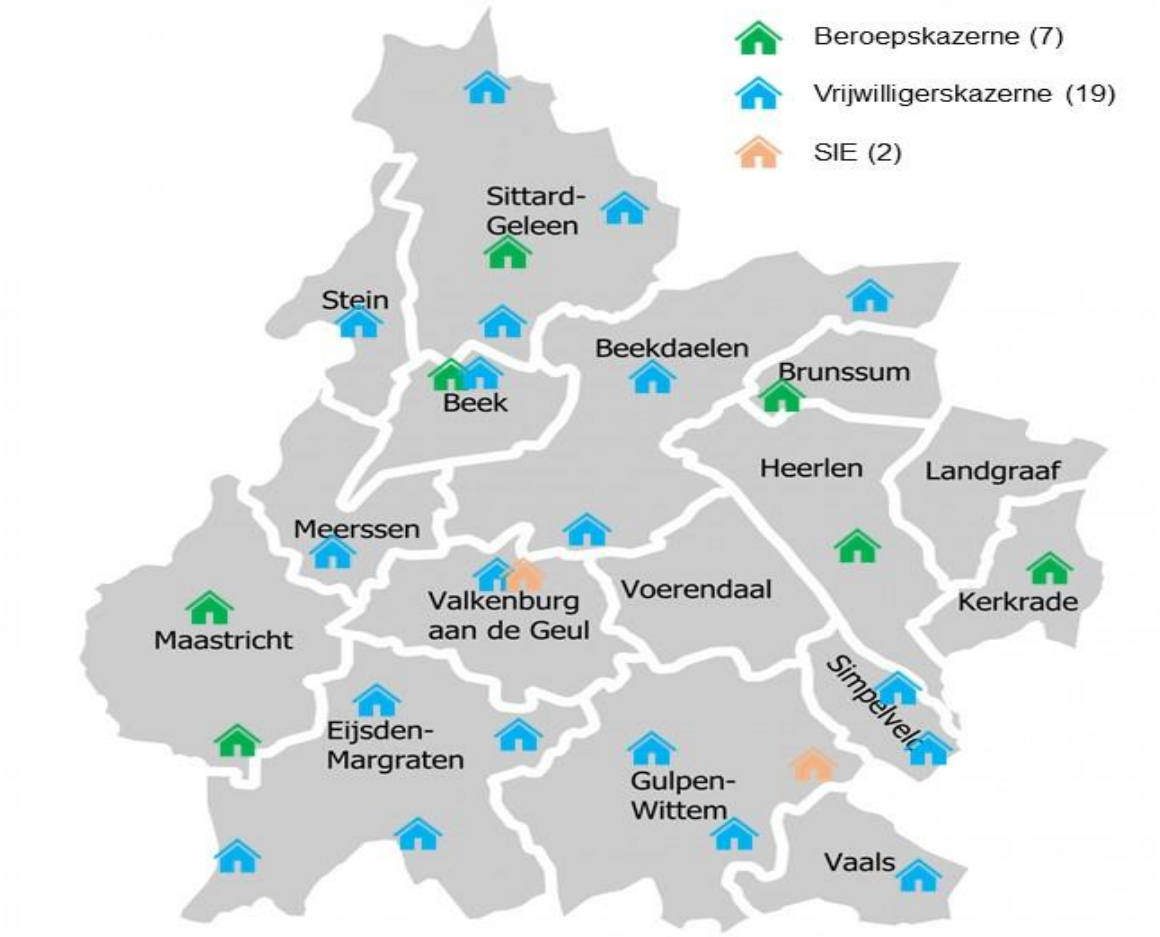
2.1.3 Doel

VRZL is ingericht om de zorg voor openbare veiligheid in de regio te organiseren. Burgers, bedrijven en instellingen verwachten dat wij er voor ze zijn met advies en hulp waar nodig. Samen met onze partners:

- dragen we (pro)actief bij aan de veiligheid in de regio. We brengen risico's in kaart en treffen voorbereidingen op maat;
- geven we adviezen om daar waar mogelijk onveiligheid te voorkomen en te beperken;
- bestrijden we incidenten en crises als ze zich toch voordoen. We treden effectief op tijdens een ramp om schade te beperken;
- beogen we leed en schade zo veel mogelijk te beperken en helpen we verstoringen van het openbare leven zo snel mogelijk te herstellen. We zetten in op slachtofferhulp, nazorg en herstel van materiële schade.

2.1.4 Ons werkgebied

Het werkgebied van VRZL is een compact verstedelijkt gebied van circa 650 km2. Buiten de economisch bijzonder waardevolle clustering in onder meer chemie en health en unieke kansen voor versterking van de regio spelen er, door de geografische ligging van Zuid-Limburg, specifieke opgaven. Voor deze regio, die uiterst excentrisch ligt binnen Nederland (ruim 200 km grenslengte en op het smalste deel met 6 km verbonden aan de rest van Nederland), geldt dat in bijzondere mate. Met ongeveer 594.000 inwoners ligt Zuid-Limburg centraal in de Euregio Maas-Rijn. Er zijn binnen VRZL grote industrieën met specifieke veiligheidsrisico's, zoals chemische industrie en de luchthaven Maastricht-Aachen Airport en we monitoren overstromingsrisico's door rivieren en het bekenstelstel. Met name in de zomermaanden ontvangen we daarnaast veel toeristen, die zowel in de stedelijke als de landelijke gebieden verblijven.

2.1.5 Beleidskader

Voor het functioneren van de organisatie binnen de bestuurlijk juridische context van een gemeenschappelijke regeling is een scala aan wettelijke regelgeving en bestuurlijke afspraken van toepassing. Belangrijke elementen daarin zijn bijvoorbeeld:

- Gemeenschappelijke regeling VRZL
- Organisatieverordening
- Controleverordening
- Verordening financieel beheer
- Treasurystatuut
- Meerjarenbeleidsplan 2020-2023 VRZL
- Regionaal Crisisplan
- Regionaal Risicoprofiel
- Diverse rampbestrijdingsplannen voor specifieke categorieën objecten
- Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg

De Wet gemeenschappelijke regeling is in 2022 geactualiseerd en dat betekent dat alle gemeenschappelijke regelingen voor 1 juli 2024 aangepast dienen te worden. Wij zijn daar samen met andere verbonden partijen en begeleid door Boels Zanders mee aan de slag en hebben in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 7 juli 2023 de eerste nieuwe concepten voorgelegd ter bestuurlijke besluitvorming. Deze zullen daarna nog verder in procedure gebracht worden. In de vergaderingen van het Algemeen Bestuur hebben we in 2023 maar zullen we ook in 2024 daar waar mogelijk een update geven.

2.1.6 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**66.633**	**53.920**	**85.687**	**89.873**
Lasten	**52.990**	**46.541**	**69.034**	**70.873**
Overhead	10.312	9.996	11.819	12.057
Onvoorzien	-	10	196	196
Totaal	**10.312**	**10.006**	**12.015**	**12.253**
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**-1.473**	**3.628**	**3.797**
Mutatie reserves	**147**	**-1.154**	**1.010**	**1.010**
Resultaat	**-402**	**-**	**-**	**1.940**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.2 PROGRAMMA CRISISBEHEERSING EN RAMPENBESTRIJDING (INCLUSIEF GHOR)

2.2.1 Wie zijn we?

Het programma crisisbeheersing & rampenbestrijding (C&R) omvat alle activiteiten die gericht zijn op de voorbereiding op mogelijke crises en rampen, zoals gedefinieerd in de Wet veiligheidsregio's. Het gaat om inzicht in en de beheersing van risico's (volgen, voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op mogelijke incidenten. Hierbij wordt het begrip "incident" breed opgevat. Het gaat niet alleen om het incident zelf maar ook om de dreiging ervan of de aankondiging van een gebeurtenis. Het kan ook gaan om incidenten of verstoringen die op zichzelf geen ramp of crisis zijn maar die (mogelijk) de openbare orde en veiligheid bedreigen zoals thema's die grote maatschappelijke onrust tot gevolg kunnen hebben. Het programma omvat de volgende clusters van activiteiten:

- Informatiemanagement (IM)
- Operationele Informatievoorziening (OIV);
- Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding (MOV);
- Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen (MOTO) en Bevolkingszorg (inclusief evenementen en multidisciplinaire risicobeheersing);
- Kwaliteitszorg.
- EMRIC

In deze jaarrekening worden ook de activiteiten uit te voeren door de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) omschreven. De GHOR geeft invulling aan de volgende producten en clusters van activiteiten:

- Risicobeheersing – ontwikkeling naar risicobewustzijn;
- Planvorming en professionaliteit;
- Informatiemanagement;
- Kwaliteitszorg;
- Ketenmanagement.

2.2.2 Waar staan we voor?

Wij inventariseren de grootschalige risico's in onze veiligheidsregio en in een straal daar om heen. Als wij onze risico's kennen kunnen we ons daarop voorbereiden. Wij staan voor een adequate voorbereiding en coördinatie van crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het gebied Zuid-Limburg en voor het leveren van een adequate bijdrage op bijstandsaanvragen van andere omliggende regio's, ook in het buitenland (EMRIC). Dat houdt onder meer in de coördinatie, afstemming, facilitering, regievoering, en het stimuleren van multidisciplinaire samenwerking. Met een goede invulling van de voorbereiding en coördinatie kan de veiligheidsregio haar regie- en netwerkfunctie waarmaken. Daarbij wordt ook ingezet op participatie van burgers (zelfredzaamheid), ondernemers (veerkracht) en instellingen. Wij doen dat door een adequate uitvoering van onder meer risicobeheersing, communicatie en informatiemanagement. Een goed kwaliteitszorgsysteem maakt dat we daarin monitoren en verbeteren waar het kan.

Binnen bevolkingszorg komen de gemeentelijke activiteiten en taken in het kader van de Wet Veiligheidsregio's samen. Het is de ambitie van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten om zowel in voorbereiding als uitvoering gezamenlijk op te trekken. De voorbereidende "koude" taken worden door het programma C&R samen met de gemeenten en partners vormgegeven.

Voor de uitvoering van de "warme" taken stellen de gemeenten net zoals de overige interne partners brandweer, Politie en GHOR conform de samenwerkingsovereenkomst capaciteit in de vorm van medewerkers in piketten beschikbaar ten behoeve van de GRIP-opschaling.

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR)

De GHOR is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij grote ongevallen en met de advisering daarover aan overheden en organisaties op dit gebied. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2023-2026. Dat is in 2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR heeft daar aan bijgedragen.

De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie hebben voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meegebracht. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten.

Na afloop van de crisissituatie rondom COVID-19 is er slechts beperkt tijd geweest voor herstel. Ook voor de GHOR vergt het ondersteunen van de crisisorganisatie rondom Oekraïne en CNO de nodige tijd. De GHOR is daarnaast nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg kende een enorme inhaalslag in 2022 en ook 2023 is een druk evenementenjaar.

De GHOR maakt onderdeel uit van de veiligheidsregio in casu het programma C&R. De cijfers uit de jaarverantwoording GHOR zijn derhalve in de jaarrekening VRZL, programma C&R verwerkt. De GHOR maakt organisatorisch onderdeel uit van de GGD Zuid Limburg. Zij volgen voor de bedrijfsvoering de lijn van de GGD Zuid Limburg.

2.2.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan?

Door de vloeiende overgang van COVID-19, de Hoogwaterramp naar de opvang ontheemden Oekraïne en de Crisis Noodopvang Asielzoekers, is er geen hersteltijd geweest voor de organisatie. We merken dat dit impact heeft op onze medewerkers en op de crisis-medewerkers van de aansloten partners en gemeenten. We zoeken naar een herinrichting van onze crisisstructuur om collega's niet meer te hoeven overbelasten ten tijde van langdurige crisis. De reguliere GRIP-structuur zoals bedoeld voor flits-rampen is hier slechts beperkt voor te gebruiken gezien de langdurige belasting. Daarnaast hebben langdurige crises impact op onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen die door die crises gedeeltelijk vertraging hebben opgelopen bij het uitvoeren hiervan. Een aantal activiteiten is daarom in 2023 minder intensief opgepakt dan verwacht.

Samenwerking

Een van de vele inzichten die zowel de COVID-19 pandemie als het Hoogwater ons gebracht heeft is dat het in crisissituaties belangrijk is om je collega's te kennen. Met name in de internationale component die daarbij voor Zuid-Limburg een grote rol speelt hebben we geïnvesteerd. De samenwerking in het programma EMRIC heeft zijn meerwaarde getoond zowel in COVID-19 als in de Hoogwaterperiode.

Bevolkingszorg en evenementen

<u>Project opvang vluchtelingen</u>

Sinds 1 maart 2022 zijn de 16 gemeenten en Bevolkingszorg met behulp van regionale en lokale crisisteams bezig met de noodopvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Bevolkingszorg organiseert en faciliteert de instroom en doorstroom van vluchtelingen, de gemeenten organiseren de opvang van vluchtelingen. Sinds juni 2022 is daar in opdracht van het Rijk ook de crisisnoodopvang van asielzoekers bij gekomen ter ondersteuning van het COA. Bevolkingszorg coördineert en organiseert de crisisnoodopvang van asielzoekers met ondersteuning van gemeenten. Beide opdrachten zijn projectmatig weggezet door externe inhuur t.b.v. coördinatie. Hierdoor kunnen de collega's binnen bevolkingszorg zich volledig richting op de reguliere werkzaamheden met betrekking tot C&R.

<u>Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg</u>

Op 7 juli 2023 heeft ons Algemeen Bestuur ingestemd met het landelijke eindvoorstel 'Uniformiteit Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg'. Deze landelijke opdracht vanuit het Veiligheidsberaad beoogt een uniform kwaliteitsniveau van Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie binnen de 25 veiligheidsregio's. In het eindvoorstel is geadviseerd om een heldere definitie van bevolkingszorg op te nemen in de wet, landelijk vastgestelde kwaliteitsindicatoren te gaan hanteren, een achttal kernfuncties voor Bevolkingszorg wettelijk vast te leggen (incl. vakbekwaamheidseisen) en een regierol wettelijk te verankeren voor de besturen van veiligheidsregio's. Deze adviezen worden conform een landelijk implementatieplan in 2024 en 2025 verder uitgewerkt en geïmplementeerd.

<u>Samenwerkingsovereenkomst Bevolkingszorg</u>

Op 1 december 2023 heeft het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio een geactualiseerde 'Samenwerkingsovereenkomst Bevolkingszorg Zuid-Limburg' vastgesteld. In deze overeenkomst maken de gemeenten afspraken over de onderlinge samenwerking en bijstandsverlening in het kader van de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding, Bevolkingszorg en Crisiscommunicatie.

De nieuwe afspraken zijn gericht op de invulling van de crisisfuncties voor crisiscommunicatie en de Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz).

Project nieuwe evenementen software 2024
In 2023 is, na heroverweging van de verantwoordelijkheden rondom het proces evenementen, en in navolging hierop in opdracht van de gemeenten, gestart met een project ter verbetering of vervanging van de huidige evenementenapplicatie EvenementAssistent. Voor dit project is een externe projectleider aangesteld. De projectdoelstelling van het project is om ervoor te zorgen, dat ten tijde van het verlopen van het onderhoudscontract op 31 dec 2024 van de huidige EvenementAssistent er continuïteit geboden wordt voor het registratie- en vergunningverleningsproces van evenementen bij alle gemeenten en hulpdiensten binnen VRZL.

Provinciaal Risicoprofiel en Beleidsplan
In 2023 is ons risicoprofiel, in samenwerking met onze buurregio Veiligheidsregio Limburg-Noord, en met input van al onze (keten)partners, opnieuw geïnventariseerd en geactualiseerd. Het Provinciaal Risicoprofiel heeft tevens als input gediend voor het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en vervolgens het crisisplan van VRZL.

Informatiemanagement
Binnen informatiemanagement wordt vooral gewerkt aan het opzetten en uitvoeren van projectmatige werkzaamheden op basis van aangescherpte beleidskeuzes: we moeten en willen de lat hoger leggen. Dit betreft de doorontwikkeling van de operationele informatievoorziening, de doorontwikkeling van de verschillende informatierollen en hun samenspel binnen de crisisorganisatie en de doorontwikkeling van het multidisciplinaire veiligheidsbeeld vanuit het VIK (veiligheidsinformatieknooppunt). In het kader van het VIK werkten we ook in 2023 samen met Veiligheidsregio Limburg Noord, ook om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke meldkamer dezelfde uitgangspositie heeft voor beide veiligheidsregio's. We willen altijd weten wat er speelt in de regio, dit geven we vorm door informatie gestuurd te werken onder de noemer van informatie gestuurde veiligheid. Ook met de zes zuidelijke veiligheidsregio's werken we samen om in Zuid-6 verband de doorontwikkeling van informatieproducten en -werkwijzen voor de versterking van de 24/7 informatiepositie binnen crisisbeheersing in te vullen.

De Oekraïne- en vluchtelingencrisis heeft een flinke impact gehad op informatiemanagement. Het verzamelen, duiden en veredelen van informatie om adequate antwoorden op te leveren voor het crisismanagement is onmisbaar. Dit kost veel tijd en energie en legt een zware claim op de betreffende crisisfunctionarissen. Informatiemanagement is een belangrijk speerpunt binnen C&R. Bij complexe incidenten hebben de functionarissen crisiscommunicatie, de beslissers en de bestuurders behoefte aan snelle en correcte beeldvorming (wat heeft plaatsgevonden, welke risico's zijn er en in welke gebieden en wat is het handelingsperspectief).

In 2023 hebben we verder gewerkt aan het beschikbaar krijgen van informatie vanuit verschillende vakgebieden, om die geduid verder te kunnen brengen naar de crisisorganisatie.

MOV en MOTO

Crisisplan en rampbestrijdingsplannen
Het actueel houden van de wettelijk verplichte plannen (crisisplan en rampbestrijdingsplannen) en afgeleiden hiervan (multidisciplinaire informatiekaarten) gebeurt in een drie- of vierjaarlijkse cyclus. In 2023 is conform deze planning het crisisplan geactualiseerd. Voor het RBP Hoogwater Limburg geldt dat de hoogwaterramp in 2021 aanleiding is geweest om het RBP Hoogwater Limburg enkele jaren op rij te actualiseren in een hogere snelheid dan de wettelijke cyclus voorschrijft . Bijgevolg is in 2023 het RBP Hoogwater Limburg van december 2022 geïmplementeerd en is tegelijkertijd het RBP inhoudelijk verder geactualiseerd (vaststelling staat gepland voor begin 2024); daarnaast is de operationele multi-actielijst hoogwater Maas geüpdatet en zijn de eerste multi-actielijsten hoogwater zijrivieren opgeleverd. We hebben in 2023 ook een RBP uit gefaseerd, te weten het RBP NATO Base Geilenkirchen; hiervoor in de plaats is er een oplegger NATO vastgesteld voor bij de MIK Luchtvaartincidentmanagement.

Overige plannen

Op het vlak van de planvorming is naast het actualiseren van crisisplan en RBP's ook gewerkt aan het onderhoud van Multidisciplinaire Informatie Kaarten (MIK's), bereikbaarheidskaarten en operationele bladen voor de meldkamer, inclusief het voeren van de benodigde overleggen en afstemmingen. Het resultaat is onder meer dat de in 2022 geactualiseerde MIK's zijn geïmplementeerd, en dat verschillende andere MIK's waaronder die voor cyber en die voor extreem geweld & mogelijk terrorisme zijn geactualiseerd (definitief conceptfase). Ook is op het thema cyber de verbinding gelegd met het RIEC, onder meer door deelname van VRZL aan de cyber oefendriehoek van het RIEC. Ook op het gebied van preparatie rondom Chemelot is het nodige geïnvesteerd: de werkgroep Intensivering samenwerking VRZL-Sitech is ook dit jaar op tweewekelijkse basis doorgegaan en er is gewerkt aan een verkeerscirculatieplan Chemelot.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen

Naast planvorming is ook het vakbekwaam worden en blijven van functionarissen belangrijk. We hebben immers niet dagelijks een multidisciplinaire opschaling, maar dienen wel voorbereid te zijn en weten wat we moeten doen als het er om gaat. Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) heeft ook in 2023, conform de opgestelde oefenkalender, middels verschillende activiteiten bijgedragen aan de doorontwikkeling en bekwaamheid van de crisisorganisatie. Ook worden functionarissen in deze activiteiten meegenomen in de ontwikkelingen die komen uit de overige processen (waaronder nieuwe planvorming vanuit MOV, leerrapportages vanuit kwaliteit en ontwikkelingen vanuit Bevolkingszorg, communicatie en informatiemanagement). Zo zijn de CoPI-oefeningen gerealiseerd in de regio; zijn de ROT-oefeningen georganiseerd waarbij, in samenwerking met Chemelot, meer dan 180 functionarissen in een dynamisch scenario hebben kunnen trainen; zijn er verschillende bijeenkomsten op BT-niveau uitgevoerd en heeft de voorbereiding en uitvoer van de systeemtest "Maastricht Aachen airport" in combinatie met first responders plaatsgevonden. Daarnaast zijn er verschillende activiteiten georganiseerd zoals een bijeenkomst ten behoeve van "leiding en coördinatie", een bijeenkomst ten behoeve van de doorontwikkeling van informatiemanagement, en tabletops zoals het doorleven van het scenario infectieziekte bij MAA. Ook is er wederzijdse euregionale aansluiting geweest en zijn er verschillende activiteiten georganiseerd in het kader van monodisciplinair opleiden trainen en oefenen van bevolkingszorg/crisiscommunicatie.

Risico- en crisiscommunicatie

Op het gebied van risico en crisis communicatie participeren we nu en in de komende jaren in verschillende ontwikkeltrajecten en projecten. In 2022 is het project 'Samen Veilig Rondom Chemelot' officieel van start gegaan en in 2023 voortgezet.

De komende jaren is er veel aandacht voor doelgroepencommunicatie die moet leiden tot een groter veiligheidsgevoel bij omwonenden. Het continu verbeteren van de risicocommunicatie en daarmee meer risicobewustzijn bij de bevolking creëren, het kwalitatief verbeteren van de crisiscommunicatie op basis van belevingsonderzoeken en veiligheidsvisies, het intensiveren van de samenwerking met partners om sneller de juiste informatie te kunnen delen in crisissituaties maar ook de continue aandacht voor de Veiligheidsregio als organisatie, neemt dus een belangrijk deel van het werk in.

Daarnaast vroeg de crisiscommunicatie rondom COVID-19, de afhandeling van het Hoogwater, de opvang ontheemden vanwege de Oekraïne-crisis en de crisisnoodopvang asielzoekers de nodige communicatie-tijd van medewerkers. Er werd voor 2023 wederom een enorme crisisinzet van VRZL verwacht. Deels hebben we dat moeten invullen met inhuurkrachten omdat er een groter en langduriger beroep op de crisisorganisatie werd gedaan dan de bestaande capaciteit kon invullen. Deze kosten van inhuur worden conform toezegging van het ministerie gedeclareerd en vergoed.

Met het oog op een kwalitatieve en kwantitatieve borging van de crisiscommunicatiepiketten zijn er een aantal verbeteringen in het piketsysteem doorgevoerd. Een speciale werkgroep met vertegenwoordigers van VRZL en de gemeenten heeft hiervoor intensief overleg gevoerd met alle betrokkenen en diverse (externe) experts. De werkgroep heeft een aantal concrete verbeterpunten geformuleerd en deze zijn in het najaar geaccordeerd door de directie en vervolgens in december vastgesteld door het Algemeen Bestuur. De aanpassingen houden onder meer in dat elke Zuid-Limburgse gemeente op basis van haar inwonertal functionarissen beschikbaar stelt voor een rol in de crisiscommunicatie. Daarnaast wordt het aantal functionarissen per piketpool vanaf 2024 vergroot en zal de rol van communicatieadviseur in het GBT/RBT in beginsel worden ingevuld door adviseurs uit de incidentgemeente (met een regionale achtervang). De uitrol van deze verbeteringen vindt in 2024 plaats.

Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorgsysteem
Het kwaliteitszorgsysteem evolueert en wordt steeds steviger. Partners worden actiever betrokken bij evaluaties. Het systeem draagt bij aan het continu verbeteren van de crisisorganisatie en de mensen in de crisisorganisatie. Middels halfjaar- en jaarrapportages worden de geleverde inspanningen en de gerealiseerde verbeteringen inzichtelijk gemaakt en bestuurlijk onder de aandacht gebracht.

Alle GRIP-incidenten binnen de VRZL worden multidisciplinair en met input van de betrokken externe partners geëvalueerd. Verbeterpunten worden verzameld, geanalyseerd en gedeeld met crisisfunctionarissen, partners en bestuur. De verbeterpunten worden vertaald naar implementatie en gemonitord op voortgang. Ook andere dan GRIP-incidenten worden op dezelfde manier geëvalueerd, indien daar aanleiding toe is. In 2023 zijn 15 evaluaties uitgevoerd; daarnaast is er gewerkt aan implementatie van de geconstateerde verbeterpunten van de incidenten uit 2022 en de verbeterpunten die hieraan toegevoegd werden in de loop van 2023. Hiervoor wordt verwezen naar de Verbetermonitor januari-juni 2023 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 13 oktober 2023) en de Verbetermonitor 2023 (aan uw bestuur aangeboden in de vergadering van 11/12 april 2024).

GRIP-Atlas
In 2023 hebben we een nieuwe, laagdrempelige en veel inzichtelijker tool GRIP-Atlas in gebruik genomen voor de ontsluiting van de evaluatierapporten. Hierdoor stimuleren we crisisfunctionarissen, maar ook onze eigen medewerkers en gemeenten, om de leerrapportages daadwerkelijk te gebruiken. Tegelijkertijd geeft de tool ook een stuk inzicht dat nu ontbreekt of handmatig gegenereerd moet worden in bestuurlijke rapportages.

Eigen Periodiek Beeld
Omdat wij het als VRZL belangrijk vinden om zelfinzicht te hebben in de operationele prestaties van onze crisisorganisatie, hebben we in 2023 een “Eigen Periodiek Beeld Operationele Prestaties Crisisorganisatie 2022” opgesteld (aan uw bestuur aangeboden in juli 2023). Deze analyse is onder andere gebaseerd op alle GRIP-evaluaties die VRZL in 2022 heeft uitgevoerd. VRZL komt met dit Eigen Periodiek Beeld tevens tegemoet aan de nieuwe inspectieverplichting om jaarlijks een rode-dradenanalyse aan te leveren.

Landelijke ontwikkelingen
Om zo goed mogelijk de landelijke ontwikkelingen te volgen en optimaal gebruik te maken van de gebundelde expertise van de gezamenlijke veiligheidsregio’s, zijn we aangesloten bij het landelijk Netwerk Kwaliteitszorg, het landelijk Netwerk Juristen Veiligheidsregio’s en sinds 2022 ook bij het Netwerk Kennisregie, Om diezelfde reden hebben wij in 2023 het (mede-)initiatief genomen om landelijke sessies te organiseren om van en met elkaar te leren van de rode-dradenanalyses. Dat heeft tevens geleid tot de verkenning van een nieuw op te richten Netwerk Evalueren (al dan niet onder het reeds bestaande Netwerk Kwaliteitszorg), aan welke inrichting VRZL ook in 2024 zal bijdragen.
Een voorbeeld van de landelijke ontwikkelingen die we volgen en waar we in participeren, is de discussie over de uitfasering van het WAS. Ook in 2023 hebben we nadrukkelijk en herhaaldelijk geageerd tegen een (te snelle) uitfasering van het WAS. Middels een werkbezoek van de betreffende ambtenaren van het ministerie, maar ook middels het stellen van vragen en uiten van bezwaren in diverse landelijke gremia hebben we hiervoor aandacht gegenereerd. Mede hierdoor is een besluit om uit te faseren voorlopig uitgesteld.

Toekomstbestendigheid
In 2023 is de blik gericht op 2030 en is met ons bestuur nagedacht over de gewenste inrichting van crisisbeheersing om fit te zijn voor toekomstige dreigingen. Dat heeft duidelijker vorm gekregen in een nieuw meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2027.

De opdracht om crisisbeheersing te versterken ging gepaard met het beschikbaar stellen van extra BDuR gelden. Met deze extra gelden is onder meer uitbreiding van het aantal FTE bij het programma C&R gerealiseerd, waaronder ook uitbreiding van het aantal FTE dat zich expliciet met kwaliteitszorg bezighoudt. Ook zijn we in het kader van de genoemde versterking en toekomstbestendigheid van crisisbeheersing gestart met het onderzoeken welke structuur het meest geschikt is voor langdurige crises. De reguliere GRIP-structuur, zoals bedoeld voor flits-rampen, is niet bedoeld of geschikt om ook langdurig ingezet te worden; tevens willen we bekijken hoe we bij een langdurige crisis onze reguliere werkzaamheden op basis van wettelijke verplichtingen zo min mogelijk behoeven te temporiseren. Na enkele design thinking sessies in de zomer van 2023 is in december 2023 het project “Langdurige crises” gestart, dat tot een concreet voorstel zal leiden in 2024.

In figuur 1 is het aantal GRIP-incidenten in 2023 weergegeven.

2023	
GRIP 1	12
GRIP 2 (inclusief OKO-opgeschaalde incidenten) (zonder CoPI)	3
GRIP 3	0
GRIP 4	0
Totaal	**15**

Figuur 1. Aantal GRIP-incidenten in 2023

Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR)
Nederland veilig houden en waar nodig veiliger maken: daar draagt de GHOR graag aan bij. Een belangrijke basis voor het werk van de GHOR is het provinciaal risicoprofiel dat de beide Limburgse veiligheidsregio's hebben opgesteld voor de periode 2020-2023. Dat is in 2022-2023 opnieuw vastgesteld en de GHOR heeft daar de eerste inventarisaties voor voorbereid.

De verdere naleving en borging van de aandachtspunten uit de evaluaties van de COVID-19 pandemie hebben voor de GHOR de nodige aanvullende en nieuwe werkzaamheden met zich meegebracht. De GHOR heeft een belangrijke rol in de verdere vertaling van de benoemde verbeterpunten naar de witte – geneeskundige – keten. Na afloop van de crisissituatie rondom COVID is er slechts beperkt tijd geweest voor herstel. Ook voor de GHOR vergt het ondersteunen van de crisisorganisatie rondom Oekraïne de nodige tijd. Tegelijkertijd moeten we prepareren op een -wellicht- nieuwe COVID-golf in het najaar en de leerpunten uit de evaluaties toegepast en geïmplementeerd hebben (zo wordt verwacht).

De GHOR is nauw betrokken bij de vergunningverlening rondom grote evenementen en heeft daarbij vooral aandacht voor de veiligheid en gezondheid van deelnemers en bezoekers. Het aantal evenementen in Zuid-Limburg neemt weer toe.

2.2.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**264**	**404**	**292**	**305**
Lasten	**5.539**	**6.231**	**5.726**	**5.151**
Dotatie voorzieningen	10	-	-	8
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**-**	**-**	**8**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	79	25	25
Mutatie reserves	**-195**	**-79**	**-25**	**-25**
Resultaat	**-5.090**	**-5.748**	**-5.409**	**-4.829**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.3 PROGRAMMA BRANDWEERZORG

2.3.1 Wie zijn we?

Het programma brandweerzorg bestaat uit een vijftal teams, te weten:

- Risicobeheersing
- Vakbekwaamheid
- Kaderstelling
- Meldkamer
- Incidentbestrijding

We verhogen de veiligheid in Zuid-Limburg door ons inzicht in risico's verder te verbeteren, door voorlichting en communicatie en door snelle en ter zake doende interventies daar waar het toch mis is gegaan. Daarvoor moeten we onze regio en de belangrijke partners daarin goed kennen, willen we risico's snel kunnen signaleren en daarover gezaghebbend adviseren en willen we adequaat optreden. Onze sterke verbondenheid met de maatschappij maakt dat we de samenwerking actief op kunnen en moeten zoeken.

2.3.2 Waar staan we voor?

We willen de risico's op branden en incidenten (van klein tot grote ramp/crisis) in de regio verkleinen mede door kennis te delen en het lerend vermogen van onze organisatie te vergroten. Daarnaast bestrijden we brand- en andere incidenten, dragen zorg voor de redding van mens en dier en we verkleinen de fysieke, sociale, economische en ecologische gevolgen van brand en andere ongevallen.

2.3.3 Wat hebben we daarvoor in 2023 gedaan?

Hieronder volgt per team een omschrijving van de bereikte resultaten.

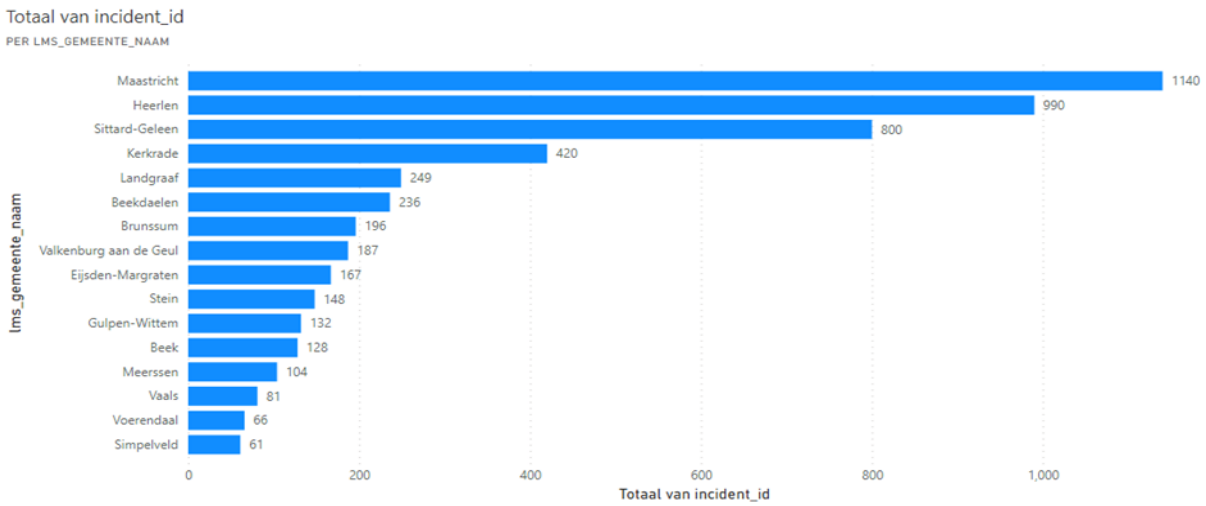
Incidentbestrijding

Dit onderdeel vormt de kern van de brandweerorganisatie. 24 uur per dag en 365 dagen per jaar staat de operationele brandweerorganisatie paraat. Het onderdeel Incidentbestrijding omvat de repressieve taakuitvoering van de brandweer. Deze taak wordt uitgevoerd vanuit 26 kazernes die voor 16 gemeenten in ons verzorgingsgebied brandweerzorg leveren.

Repressieve Brandweerzorg wordt geleverd in de vorm van:

- Brandbestrijding
- Technische hulpverlening
- Incidenten bestrijding gevaarlijke stoffen
- Waterongevallen

De incidenten in 2023, in totaal 5.105, zijn weergegeven in figuur 2 uitgesplitst naar gemeenten.

Figuur 2. Aantal inzetten per gemeente in 2023

Kazernes
De kazernes hebben een lokale functie en kunnen een functie vervullen voor de omliggende gemeenten. Een aantal kazernes heeft daarnaast een regionale functie of een functie als servicecentrum. Een Service Centrum beheert (aanschaffen, onderhouden, afstoten) materieel en materiaal behorende tot het domein. De Service Centra bevinden zich in de beroepskazernes en bedienen de hele regio vanuit hun eigen specialisme.

SC gebruiksgoederen, oefenmiddelen, transport (Maastricht Noord)
Vanuit Maastricht Noord worden alle kazernes voorzien van de benodigde verbruiksgoederen. Dit zijn niet alleen huishoudelijke producten, maar ook uitruk-gerelateerde producten. Door het slim en regionaal inkopen worden zo veel mogelijk kosten bespaard en de interne 'klanten' goed gefaciliteerd.

Daarnaast koopt, onderhoudt en keurt deze kazerne alle middelen die gebruikt worden tijdens oefeningen bij alle kazernes in Zuid-Limburg. In 2023 zijn HV-oefenkarren aangeschaft en ingericht, waardoor het voor de kazernes eenvoudiger wordt om te kunnen oefenen met specifieke materialen van de hulpverleningsvoertuigen zonder deze voertuigen iedere keer "uit de uitruk te halen".

Vanuit Maastricht Noord dragen we ook zorg voor alle logistieke bewegingen van goederen en materialen tussen de kazernes en service centra in Zuid-Limburg, reinigen we de vuilwerkpakken en toebehoren na een uitruk of oefening, reinigen en onderhouden we de pakken en uitrusting van het oppervlakte reddingsteam.

SC verbindingen, kleding, slangen en armaturen (Kerkrade)
Het SC Verbindingen draagt zorg voor producten die gelieerd zijn aan verbindingen en of verbindingsmiddelen. Het gaat dan onder andere om portofoons, mobilofoons en pagers, kazernealarmering en lichtkranten. Dit houdt in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan deze producten.

De producten van het SC Verbindingen bestaan in groeiende mate uit ICT-oplossingen. Er is steeds meer sprake van overlap met Operationele Informatie Voorziening (OIV) en ICT. In 2023 is verder ingezet op samenwerking met OIV en ICT op productniveau om toekomstbestendig te worden.

Kerkrade draagt ook zorg voor alle kleding en bijpassend schoeisel per kledingsoort die door medewerkers van de veiligheidsregio gedragen en vanuit de dienst verstrekt wordt. Vanuit Kerkrade dragen we ook zorg voor al het materieel waar water door heen gaat. Dit houdt voor het reguliere proces in dat er onderhoud, reparaties en herstelwerkzaamheden, keuringen en periodieke controles en vervangingen gedaan worden van en aan dit materieel.

SC Grote Voertuigen (Brunssum)
Het SC Grote Voertuigen is verantwoordelijk voor alle (brandweer)voertuigen zwaarder dan 3.500 kg en containers van Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het SC GRV zorgt 24/7 voor de inzetbaarheid van een 60-tal brandweervoertuigen zoals tankautospuiten, hulpverleningsvoertuigen, redvoertuigen, haakarmvoertuigen, bakwagens en een 30-tal containers in de gehele regio.

Het SC GRV draagt zorg voor projecten zoals aanbesteding, aanschaf, bouwbegeleiding, ombouw en implementatie van nieuwe voertuigen en containers.

Het SC GRV voert onderhoud werkzaamheden uit, verhelpt zelf storingen /verricht reparaties zowel ter plaatse als in de werkplaatsen. Werkzaamheden aan chassis, keuringen en schades worden deels uitgegeven aan dealers. Het SC GRV heeft reserve tankautospuiten ter beschikking die als vervanging op de kazernes worden gewisseld. Het SC GRV verzorgt alle logistieke bewegingen van de voertuigen in eigen beheer.

SC persoonlijke beschermingsmiddelen, adembescherming (Heerlen en Maastricht Zuid)
De medewerkers incidentbestrijding van de kazernes Heerlen en Maastricht Zuid verzorgen het onderhoud en keuringen van de ademlucht apparatuur voor alle 26 kazernes in Zuid-Limburg en het Centrum voor Vakmanschap.

Vanuit kazerne Heerlen worden tevens de blushelmen onderhouden en kazerne Maastricht Zuid is daarnaast verantwoordelijk voor het onderhoud van de duikapparatuur. Ademlucht en persoonlijke beschermingsmiddelen is een strategisch servicecentrum binnen incidentbestrijding. Daarom worden de medewerkers jaarlijks (2023: 30) geschoold bij de firma Dräger om deze werkzaamheden uit te mogen voeren. Binnen het servicecentrum heeft in 2023 een optimalisatie van het keuringsproces plaatsgevonden, waarbij het keuringsproces is vereenvoudigd. Dit heeft tevens geresulteerd in een reductie van workload en kosten.

Daarnaast heeft het service centrum in 2023 een structurele bijdrage geleverd aan het realiseren van de realistische oefeningen bij campus Vesta te Antwerpen, middels het leveren van ademlucht apparatuur.

SC bepakking en kleine voertuigen (Sittard-West)
SC kleine voertuigen verzorgt het beheer en onderhoud van alle kleine voertuigen van VRZL. Tevens onderhoudt het SC de boten en aanhangers die in gebruik zijn. Naast het beheer en onderhoud zijn we ook verantwoordelijk voor de vervanging van de voertuigen. Dit jaar is worden de eerste stappen gezet om in 2025 alle personenbussen en kleine voertuigen te vervangen. Het streven is om de overstap te maken naar elektrische voertuigen.

Het SC bepakkingen is verantwoordelijk voor de bepakking van alle voertuigen van incidentbestrijding. Het SC bepakkingen houdt zich bezig met het controleren, keuren en vervangen van de bepakking. Wekelijks komen er voertuigen naar Sittard voor de jaarlijkse controle. Op deze manier blijft de bepakking up-to-date en gekeurd. Dit jaar wordt beoogd om alle voertuigen te voorzien van het nieuwe hydraulische redgereedschap. Dit redgereedschap wordt aangedreven door accu's waardoor de pompjes met een verbrandingsmotor vervangen worden.

Met bovenstaand zet het SC bepakkingen en kleine voertuigen stappen om steeds duurzamer te worden.

SC Bedrijfsvoering (Beek)
SC Bedrijfsvoering geeft uitvoering aan een 15-tal administratieve werkprocessen van zowel het programma Brandweerzorg alsook het programma Bedrijfsvoering. Hierbij kan gedacht worden aan het verwerken, controleren en klaarzetten van declaraties, registeren van verlof en beheer van alle tankpassen.

Daarnaast is SC Bedrijfsvoering verantwoordelijk voor het functioneel beheer van ondersteunende programma's als Topdesk en AG5, voor de regionale roosters van de repressieve dienst en voor het aansturen van de multifunctionele poule. Het speerpunt van SC Bedrijfsvoering is 'andere afdelingen ontzorgen in de uitvoering van administratieve processen voor zover dat past binnen de capaciteit van het SC.

Dit jaar is er bij het SC Bedrijfsvoering sprake van aanzienlijke uitstroom van repressieve beroepsmedewerkers naar andere organisatieonderdelen. In het kader van 2e loopbaan kiezen repressieve medewerkers steeds vaker voor een koude functie binnen de organisatie. Dit maakt dat zowel de continuïteit van de werkprocessen in het SC als de compleetheid van de beroepsbezetting een zorgpunt is.

In 2023 is er daarom hard gewerkt aan het verfijnen en digitaliseren van de werkprocessen van het SC Bedrijfsvoering. Hierdoor wordt de overdracht van werkzaamheden naar nieuwe medewerkers eenvoudiger en duidelijker. Ook geeft het onze klant beter inzicht in de diensten van het SC Bedrijfsvoering. Ook zijn er gedurende 2023 een aantal applicaties (Topdesk en AG5) verbeterd en gebruiksvriendelijker gemaakt.

Vakbekwaamheid / Centrum voor Vakmanschap
De vakbekwaamheid van ons eigen personeel dient te allen tijde op orde te zijn. Dat vraagt een gedegen voorbereiding en hoge mate van deskundigheid. De brandweer investeert continu in haar vakkennis en sluit aan bij ontwikkelingen in onze samenleving.

Alle opleidings- en oefenactiviteiten worden, na versoepeling van de COVID-19-maatregelen, weer in de volle breedte georganiseerd en aangeboden.

Centraal stond in 2022 en staat in 2023 de bijscholing rondom de 'basisprincipes brandbestrijding'. Er wordt vernieuwend gewerkt, waarbij leren ook leuk mag zijn. Voorbeeld hiervan was eerder al de inzet van Skills-lab voor alle repressieve medewerkers. In een uitdagende escaperoom werden de skills van de professionals en het bevorderen van de communicatie en samenwerking getraind, alles geënt op de vijf basisprincipes brandbestrijding.

In 2023 is dit doorgetrokken in de richting van realistisch oefenen op de Campus Vesta in Antwerpen. In deze setting werd in eerste instantie de blustechnieken en -tactieken (i.h.k.v de basis principes brandbestrijding) beoefend om ze vervolgens ten uitvoer te brengen in het middagprogramma waarbij men geconfronteerd werd met een grote brand in een appartementen complex. Het programma is goed ontvangen door de repressieve medewerkers en vrijwilligers en is afgerond in december 2023.

De afgelopen periode stond ook in het teken van de bijscholing van alle chauffeurs (in totaal 400) en is gestart in de gehele regio (waaronder ook het 4x4 rijden) en officieren zijn getraind op de onderwerpen situationele commandovoering (basisprincipes), brandbestrijding en rookverspreiding. Deze lijn word doorgezet in 2024.

Naast de bijscholingen hebben we voortdurend 100 tot 120 cursisten in opleiding voor een repressieve functie.

Daarnaast is het meer en meer merkbaar dat de planning c.q. beschikbaarheid van instructeurs en opleiders voor al deze activiteiten een steeds grotere uitdaging wordt. Dit wordt een topic voor 2024.

Meldkamer

In het jaar 2023 is de meldkamer drukdoende geweest met het op orde brengen van het formatiehuis. Veel verloop zorgt ervoor dat de aandacht gaat naar het werven van nieuw personeel. Daarnaast is er akkoord gegeven om vanuit de extra BDuR gelden een extra CaCo te werven. Het formatiehuis is nu op orde. Nieuwe centralisten en CaCo's zijn aangenomen en worden op dit moment ingewerkt. De extra 2 CaCo's en centralist om het verloop beter op te vangen worden op dit moment geworven.

EOCS (het nieuwe radio bediensysteem) is nog altijd niet geïntegreerd in de meldkamer. Problemen met het systeem hebben ervoor gezorgd dat er vertraging is opgelopen. In Q1 2024 zal de meldkamer Limburg overgaan naar EOCS.

Om beter inzicht te krijgen in de verwerkingstijden van de meldkamer, wordt op dit moment het dashboard programma Cognos ingericht.

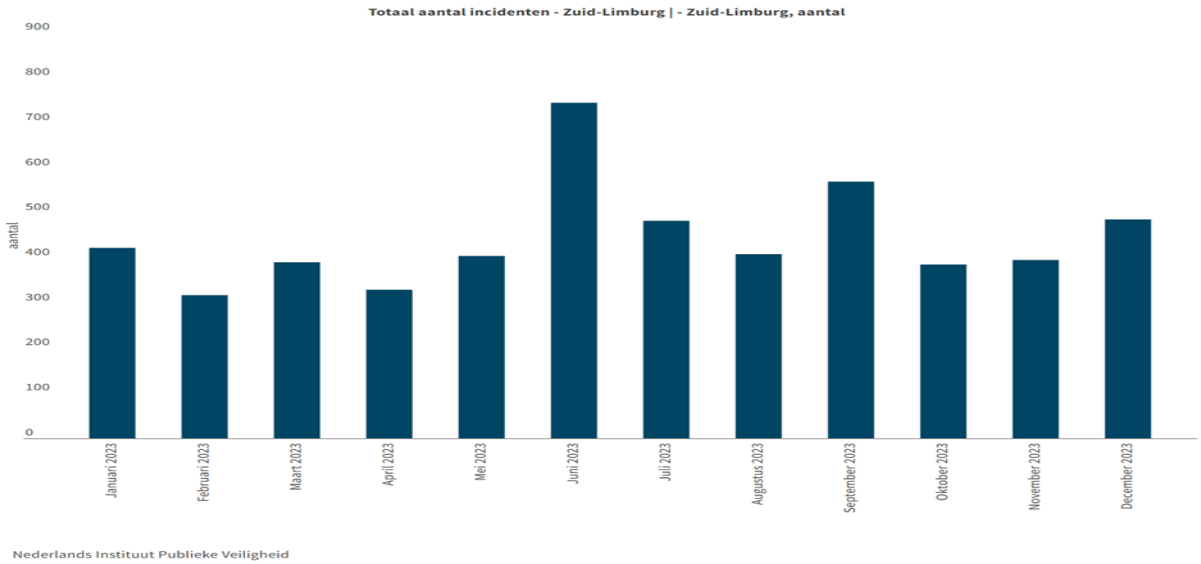
De nieuwe NL Alert is actief. Centralisten zijn allen opgeleid om deze nieuwe app te kunnen bedienen.

Het multi-evalueren meldkamer proces is goedgekeurd door de hoofden meldkamers en dit is al geïntegreerd binnen de meldkamer. De eerste evaluatie heeft al plaatsgevonden. De CaCo's houden ook een After Action Review met centralisten als dit nodig is.

Tenslotte zijn VRZL en VRLN gezamenlijk aan de slag om de procedures beter op elkaar af te stemmen en te harmoniseren. Het projectplan is beschreven en akkoord bevonden. De uitvoering moet nog gaan plaatsvinden.

Vanaf november 2023 is een pilot opleiding brandweercentralist lopend. In deze pilot zitten twee centralisten van de meldkamer Limburg. Zij krijgen de nieuwe opleiding en daar zit een certificering aan vast. In Q1 2024 zullen alle zittende centralisten een examen afleggen om officieel gecertificeerd te worden.

Onderstaande zien jullie nog de huidige cijfers tot en met december 2023 van de meldkamer. Dit zijn alleen de cijfers van Zuid-Limburg.

Totaal aantal incidenten										
	Alarm	Bezitsaantasting	Brand	Dienstverlening	Gezondheid	Hulpvraag	Leefmilieu	Ongeval	Veiligheid	Verkeer
Januari 2023	6		251	26	31		67	38	3	1
Februari 2023	5		157	30	30		57	38	1	
Maart 2023	6		174	48	34		76	46	6	1
April 2023	3	1	169	28	31		51	42	2	3
Mei 2023	7		230	41	24		52	46	5	
Juni 2023	10		277	58	29		327	41	2	1
Juli 2023	11		233	62	31		101	41	3	1
Augustus 2023	11	1	198	33	41		93	26	2	4
September 2023	9		219	29	31		230	47	4	1
Oktober 2023	6		181	29	30		92	47	1	
November 2023	5		155	33	34		113	55	1	
December 2023	4		255	50	34		102	39	1	1

Risicobeheersing

Voortdurend wordt de samenleving beïnvloed door maatschappelijke en technologische ontwikkelingen, wijzigingen in wet- en regelgeving, nieuwe optredende risico's en andere verwachtingspatronen van burgers en (keten)partners. Het wordt complexer en leidt tot meer en andere risico's. Het effect en de impact hiervan noodzaken tot een nog intensievere integrale samenwerking binnen de veiligheidsketen. Als verbindend thema hierin ligt de nadruk op risicobeheersing vanuit een risicogerichte benadering. De 'Visie op inrichting Risicobeheersing' is vastgesteld en opgenomen in het Meerjarenbeleidsplan 2024-2027 van de VRZL.

De veiligheidsregio werkt risicogericht en richt zich vooral op het creëren en instandhouding van een veilige leefomgeving, een veilige incidentbestrijding en op bewustwording en zelfredzaamheid.

In het thema 'Voorkomen van brand' krijgt de veiligheidsregio een steeds belangrijkere rol.

In 2023 is met de gemeente Heerlen en Gulpen-Wittem een start gemaakt met het implementeren van het brandweer risicoprofiel. Dit risicoprofiel is afgeleid van het provinciale risicoprofiel en geeft specifiek inzicht in de brandweer-risico's op gemeentelijk niveau. Op basis van dit brandweer risicoprofiel heeft de veiligheidsregio samen met de gemeenten Heerlen en Gulpen-Wittem gewerkt aan integrale veiligheidsplannen (IVP's) waarin alle maatregelen in het kader van voorkomen van risico's in gezamenlijkheid omschreven worden per gemeente. In de komende beleidsplan periode zullen ook met de andere 14 gemeenten dit traject worden doorlopen.

Het brandweer risicoprofiel geeft ook een beeld van trends (op basis van de incidenthistorie) en ontwikkelingen (zoals de klimaatverandering en de energietransitie) en de (mogelijke) consequenties daarvan voor de (brandweer)organisatie.

Omdat het palet aan risico's continu in beweging is en steeds opnieuw geïnventariseerd en geanalyseerd moet worden (om proactief in te kunnen spelen op ontwikkelingen), wordt het statisch brandweer risicoprofiel omgevormd tot een dynamisch exemplaar. Het dynamisch brandweer risicoprofiel is gebaseerd op databronnen die real time (of periodiek) geactualiseerd worden. Het resultaat wordt weergegeven in digitale tools zoals een geoviewer en een dashboard en zoomt in op gemeente- en op buurtniveau. Het is voornamelijk bedoeld als middel om in gesprek te gaan met gemeenten over het afdekken van risico's maar zal ook gebruikt worden bij advisering (ten aanzien van omgevingsvisie, -plan en -vergunning).

Voor het dynamisch brandweer risicoprofiel is een procesbeschrijving opgesteld. In april 2023 is een pilot gestart in de gemeente Heerlen en Gulpen-Witten. In januari 2024 wordt deze pilot afgerond.

In 2023 zijn op de respectievelijke aandachtsgebieden resultaten geboekt. Het team risicobeheersing kent een verdeling naar ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, brandveiligheid en brandveilig leven.

Onderstaand een niet uitputtende opsomming van gerealiseerde zaken:

- Ruimtelijke veiligheid

Heeft in de eerste helft 99 adviezen ruimtelijke ordening en opgeleverd. Daarnaast is er deelgenomen aan de regionale werkgroep omgevingstafel, de regionale werkgroep omgevingsplan, het projectleidersoverleg Omgevingswet en is er regionaal geoefend met de omgevingswet. Ook is in eerste helft van 2023 gewerkt aan het brandweerrisicoprofiel, het project Veilige Energie Transitie, zaakgericht werken VTH, Communicatie risicobeheersing, een workshop zelfredzaamheid bij Chemelot incidenten voor zorginstellingen en scholen.

- Industriële veiligheid

Dit team is belast met de veiligheid rondom industriële objecten in onze veiligheidsregio. Het gaat dan om 15 zogenaamde Brzo-bedrijven (Chemelot geldt als 1 bedrijf met 20 deelinrichtingen verdeeld over 12 site-users). In 2023 zijn 35 Brzo-inspecties uitgevoerd. Daarnaast zijn 48 adviezen op milieuvergunningen gegeven. Ook is een bijdrage geleverd aan convenant: “Voor een veilige ontwikkeling van Chemelot en haar omgeving”.

- Brandveiligheid

Binnen dit onderdeel zijn in 2023, 399 handhavingsadviezen afgegeven, 250 evenementenvergunningen behandeld en 844 adviezen bij vergunningen verstrekt.

- Brandveilig leven (BVL)

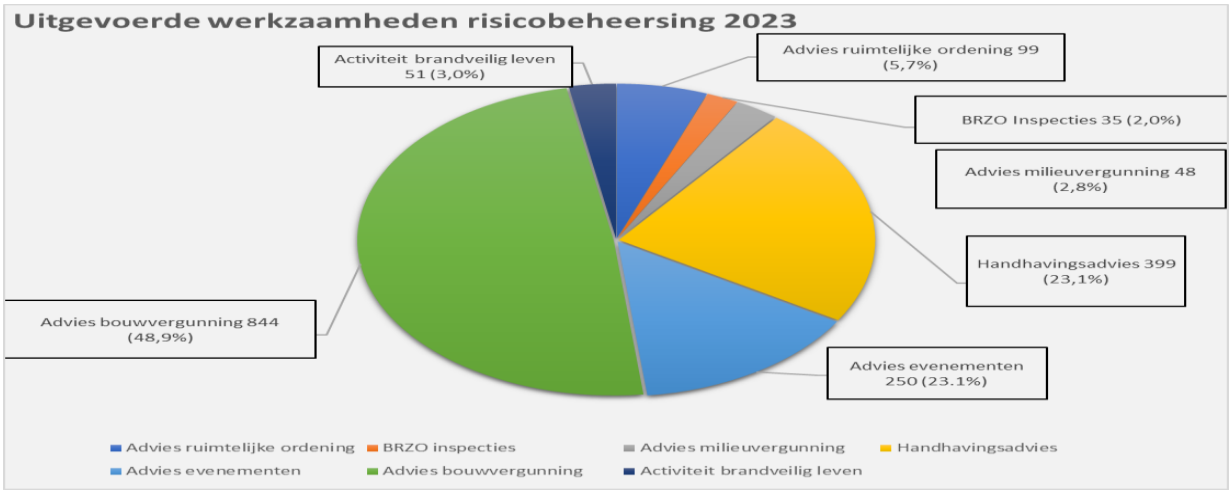
Dit onderdeel is continu bezig met de bewustwording rondom met name het onderwerp brandveiligheid. In 2023 zijn 51 activiteiten geweest in het kader van brandveilig leven. Voorbeelden van producten die geleverd zijn, herhalingstraining interne Ambassadeur BVL, voorlichting BVL via sociale media, TV Maastricht, Voorlichting Senioren Limburg, programma voor basis scholen en hoge school, deelname aan regulier overleg met wooncorporaties, deelname aan buurtcontactdagen.

In oktober heeft in Beek de eerste pop up store Veilig Leven plaatsgevonden. De brandweer, politie, gemeente Beek, het Rode Kruis Limburg, PVO Limburg, KBO Limburg, studenten van het Vista college, Samen veilig rondom Chemelot en het Huis voor de Sport Limburg stonden 14 dagen klaar om vragen te beantwoorden en informatie te geven over uiteenlopende zaken als rookmelders, de sirene, levensreddend handelen, inbraak- en valpreventie en nog veel meer.

Zo’n 3000 bezoekers kwamen langs en daar zijn we ontzettend blij mee, want je veilig voelen in je eigen huis en omgeving, dat raakt iedereen. Het is belangrijk dat je beschikt over de juiste informatie, je goed voorbereid bent en weet wat je moet doen als er onverhoopt toch iets aan de hand is. Met de pop-up store hebben we daar zeker een bijdrage aan kunnen leveren. Volgend jaar zal een vervolg worden gegeven aan deze pop up store in een andere gemeente.

Kaderstelling

De resultaten van het team Kaderstelling zijn onder te verdelen in een drietal thema's te weten, 'beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning', 'bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning' en 'operationele ondersteuning'.

Op het gebied van beleidsmatige ontwikkeling en ondersteuning is in het begin van het jaar een significante bijdrage geleverd aan de bestuurlijke dialoog. Hiervoor is onder meer de basis gelegd voor het dekkingsplan 2024-2027. Daarnaast is gestart met de implementatie van de ambitie op het gebied van toekomstige incidentbestrijding. Meer gericht op beleidsmatige doorontwikkeling en ondersteuning vanuit landelijke ontwikkelingen is er gestart met de implementatie van de landelijke visie op hulpverlening en is het project Grootschalig en specialistisch brandweeroptreden (GBO-SO 2.0) in de implementatiefase terecht gekomen. Deze ontwikkelingen zorgen er onder meer voor dat bijstand van en voor andere veiligheidsregio's soepeler kan gaan verlopen en er eenduidig wordt gewerkt.

Op het gebied van bedrijfsmatige doorontwikkeling en ondersteuning zijn er diverse projecten gerealiseerd of nog lopende. Een voorbeeld hiervan is de vaststelling van de interne procedure voor ongevalsonderzoek na arbeidsongevallen. Deze procedure richt zich op de verplichte taken als organisatie bij arbeidsongevallen. Ook is er een flinke bijdrage geleverd aan het interne werkproces rondom het Meerjareninvesteringsplan, wat meer inzicht geeft in onze investeringen als organisatie. Daarnaast werd ook het interne werkproces 'Management of Change ingevoerd. Hiermee wordt bereikt dat (persoonlijke) beschermingsmiddelen en of arbeidsmiddelen (materiaal of materieel) aangeschaft, vervangen, of in gebruik genomen wordt nadat de risico's bekend en gewogen zijn en de noodzakelijke veiligheids- en beheersmaatregelen genomen zijn.

Ook zijn alle Arbo-taken in 2023 (ad hoc en conform planning) uitgevoerd. Een specifiek project binnen de bedrijfsmatige doorontwikkeling is het opzetten van een vernieuwde evaluatiesystematiek en het uitvoeren van evaluaties van incidenten. In 2023 zijn 12 grotere of bijzondere incidenten geëvalueerd door team Kaderstelling of is ondersteuning geboden aan de evaluatie.

Binnen de operationele ondersteuning heeft het team bijdragen geleverd op diverse fronten. Een voorbeeld hiervan is het oppakken van de verbeterpunten uit de evaluatie van de watersnoodramp 2021. Een voorbeeld hiervan is het versterken van het actiecentrum Brandweer. Het actiecentrum Brandweer wordt opgeroepen bij langdurige, complexe of grootschalige brandweerinzet. Dit jaar is de structuur van dit actiecentrum opnieuw vastgesteld, zijn aanvullende middelen aangeschaft en is er uitgebreid geoefend. Verder is gestart met het vernieuwen van de procedures rondom decentrale uitgifte, die gericht zijn op het ontlasten van de meldkamer brandweer bij onder meer extreme weersomstandigheden met veel meldingen.

Als laatste zijn in het afgelopen jaar ook de taken voor onze verkenningseenheden uitgebreid. Deze kleine eenheden staan op verschillende kazernes in Zuid-Limburg gestationeerd en werden van oudsher ingezet voor metingen van vrijgekomen gevaarlijke stoffen. Mede door landelijke ontwikkelingen en de ervaringen van de watersnoodramp in 2021 is hun takenpakket uitgebreid. Zij kunnen nu ook ingezet worden om bijvoorbeeld door wateroverlast of uitval van nutsvoorzieningen getroffen gebieden in kaart te brengen voor crisisteams.

2.3.4 Wat heeft het gekost?

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**12.453**	**1.400**	**27.942**	**31.909**
Lasten	**47.451**	**40.310**	**63.308**	**65.722**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	196	196
Totaal	**-**	**-**	**196**	**196**
Dotatie voorzieningen	3.517	1.923	3.528	3.752
Onttrekking voorzieningen	-	3.396	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**-1.473**	**3.528**	**3.752**
Dotatie reserves	4.332	4.072	4.976	4.976
Onttrekking reserves	3.476	4.372	3.797	3.797
Mutatie reserves	**856**	**-300**	**1.179**	**1.179**
Resultaat	**-39.371**	**-37.137**	**-40.269**	**-38.940**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.4 PARAGRAFEN

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

2.4.1.1 Definities

Het ***weerstandsvermogen*** kan worden omschreven als het vermogen van VRZL om incidenteel en structureel niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn, te dekken zonder verstoring van de continuïteit in de uitvoering van de reguliere taken van de veiligheidsregio. Het weerstandsvermogen bestaat enerzijds uit de weerstandscapaciteit in beschikbare middelen en mogelijkheden en anderzijds de risico's waarvoor geen of onvoldoende voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten.

Het weerstandsvermogen is van belang voor het beoordelen van de financiële positie van de Veiligheidsregio. De financiële eindverantwoordelijkheid voor de financiële positie van VRZL wordt door de deelnemende gemeenten gedragen, conform de Gemeenschappelijke Regeling. Onverlet deze eindverantwoordelijkheid heeft VRZL als zelfstandig orgaan een eigen verantwoordelijkheid om voldoende weerstandsvermogen te vormen. Het weerstandsvermogen kan als volgt in een formule worden weergegeven.

$$\text{Weerstandsvermogen} = \frac{\text{Weerstandscapaciteit}}{\text{Risico's}}$$

De ***weerstandscapaciteit*** bestaat uit het vrij aanwendbare eigen vermogen (algemene reserve) en de ruimte in de exploitatiebegroting. Voor de geneeskundige hulpverlening (GHOR) is bepaald dat de algemene reserve maximaal 12% van de begrote gemeentelijke bijdrage mag bedragen. In oktober 2022 heeft het algemeen bestuur middels de nota reserves en voorzieningen ermee ingestemd de omvang van de algemene reserve van de Veiligheidsregio Zuid Limburg als onderdeel van de weerstandscapaciteit, te maximeren op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves).

2.4.1.2 Autonome ontwikkelingen

Vanuit de risicoanalyse die door VRZL gemaakt is komen onderstaande autonome ontwikkelingen naar voren die een forse financiële impact kennen op VRZL.

Deze autonome ontwikkelingen zijn:

- CAO lonen
- Omgevingswet
- Wet open overheid (Woo)

Primair doen wij er alles aan om deze forse financiële impact vanuit de bestaande kaders en begroting te mitigeren. Daar waar dit niet lukt zullen wij dit bestuurlijk bespreken om te komen tot een oplossing. Het heeft de voorkeur dit gebundeld te laten terugkomen nadat de loon- en prijsindexcijfers zijn gepubliceerd in de CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum september 2024.

2.4.1.3 Risico's

In het kader van de jaarrekening VRZL wordt jaarlijks een risicoanalyse gemaakt die meer inzicht in de risico's geeft waar VRZL rekening mee dient te houden en die een mogelijke impact kennen voor deelnemende gemeenten.

De methodiek die wordt toegepast is op basis van een kwantitatieve analyse. De kwantitatieve analyse zorgt er voor dat de risico's concreter worden omschreven. Daarnaast wordt duidelijker hoe de risico's zich ten opzichte van elkaar verhouden en wat het aandeel is in de totale risico-impact. De kwantitatieve analyse vereist ook meer specialistische kennis en is mede daardoor tijdrovender aangezien de risico's niet alleen in woorden maar ook in termen van impact en kans worden beschreven. Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. We hebben in de tabel rekening gehouden met aanscherpingen die maken dat de verhouding anders is geworden.

Natuurlijk geldt dat risicomanagement ‘going concern’ zal blijven. Het beoordelen van de risico’s heeft derhalve een cyclisch karakter en loopt mee met het verschijnen van de P&C documenten.

	Risico's	Impact	Kans	Veiligheidsregio Zuid-Limburg	Brandweerzorg	C & R	Bedrijfsvoering
1	CAO-ontwikkelingen 2023	1.629.029	100%	1.629.029			
2	Technologische ontwikkelingen	500.000	50%	250.000			
3	Mileu-eisen	500.000	75%	375.000			
4	Datalekken / Informatiebeveiliging	750.000	50%		125.000	125.000	125.000
5	Krapte arbeidsmarkt	600.000	75%		150.000	150.000	150.000
6	Omgevingswet	150.000	75%		112.500		
7	Wet open overheid (Woo)	200.000	75%				150.000
8	Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog	PM					
9	Verlofsparen	600.000	75%	450.000			
				2.704.029	**387.500**	**275.000**	**425.000**

- **CAO ontwikkelingen 2023:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
1.	CAO ontwikkelingen 2023	€ 1.629.029	100%	€ 1.629.029			

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeente bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

Het AB heeft in haar vergadering van 3 december 2022 uitgesproken dat VRZL voor 2023 de indexering dient toe te passen zoals die vermeldt staat in de CPB kerngegevenstabel MEV 2022 peildatum september voor het jaar 2023. Hierdoor ontstaat duidelijkheid voor de te verwachten indexering bij de deelnemende gemeenten VRZL. Toepassing van de indexcijfers betekent een loonindex van 2,8% (2/3 deel) en een prijsindex van 5,9% (1/3 deel).

In de begroting 2023 hebben wij een loonkostenstijging verwerkt van 2,8%, zijnde € 823.820 die volledig gedekt wordt door de indexering van de gemeente bijdrage. Het prijsindexcijfer 2023 dat VRZL heeft toegepast is conform de CPB Kerngegevenstabel MEV 2022 met als peildatum september 2022.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging wordt niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage. Hierdoor voorzien wij een structureel tekort op de loonkosten.

Conform de memo die in de AB vergadering van 14 april jl. is besproken, inzake autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL, hebben wij een maximale impact voor deelnemende gemeenten afgegeven van € 2.093.180 inzake de structurele stijging van de CAO lonen. In de bestuurlijke halfjaarrapportage heeft VRZL rekening gehouden met een loonindex van 3,5% en een prijsindex van 5,9% die voortkomt uit CPB Kerngegevenstabel MEV met als peildatum maart 2023. In de maand december hebben wij hier opvolging aan gegeven door het AB mee te nemen in de cijfers tot en met de maand oktober 2023.

Conform de eerder gemaakte bestuurlijke afspraak heeft VRZL de definitieve impact berekend na publicatie van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september en daaruit blijkt dat de loonindex 3,6% bedraagt. Op basis van deze loonindexering van 3,6% op de reguliere gemeentelijke bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL, heeft VRZL nog een tekort op de salariskosten vanwege de Cao stijging die niet volledig wordt vergoed vanuit de stijging van deze loonindex.

Dit heeft tot gevolg dat op basis van de nu gerealiseerde werkelijke loonkosten ultimo december 2023, het in april benoemde financieel risico voor deelnemende gemeenten VRZL ultimo 2023 daalt van € 2.093.180 naar een structureel bedrag van € 1.629.029 per december 2023. In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van de structurele impact waarbij rekening is gehouden met de salariskosten tot en met de maand september 2023. Deze liet een structurele impact zien met een omvang van € 1.391.802. De stijging wordt veroorzaakt doordat IKB in veel gevallen pas in december 2023 is uitbetaald evenals de vergoeding voor piketten.

	2022	2023	Verschil
Totaal Salariskosten VRZL	€ 31.483.981	€ 34.191.011	€ 2.707.030
CPB Kerngegevenstabel MEV	Werkelijke loonindex 2023 3,6%		€ 1.078.001
			€ 1.629.029

Voor 2024 en verder is het gezien de bovenstaande ontwikkeling niet haalbaar om dit zonder aanvullende middelen op te vangen. VRZL blijft zoeken naar mogelijkheden om de stijging van de gemeentelijke bijdrage te beperken. Vanuit de extra beschikbare middelen in 2023 is VRZL de deelnemende gemeenten voor 2023 tegemoet gekomen en heeft conform besluit van het AB besloten deze structurele impact ten bedrage van € 1.391.802 voor 2023 niet af te rekenen met de deelnemende gemeenten VRZL. Hierbij tekenen wij expliciet aan dat VRZL dit alleen voor 2023 kan doen, wat betekent dat wij de deelnemende gemeenten vragen om vanaf het jaar 2024 wel de structurele bijdrage regulier te verhogen met het bedrag van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel en dit voor zienswijze aan bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken. Dit zorgt voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat dit zal leiden tot een structureel tekort voor VRZL vanaf 2024.

Dat zou ertoe kunnen leiden dat in eerste aanleg dit tekort in mindering wordt gebracht op de algemene reserve totdat deze uitgeput is. Dit heeft gevolgen voor onze weerstandcapaciteit en het weerstandsvermogen en daarnaast zijn de gemeenten conform de GR verplicht exploitatietekorten af te dekken indien VRZL daar geen dekking voor heeft.

- **Technologische ontwikkelingen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
2.	Technologische ontwikkelingen	€ 500.000	50%	€ 250.000			

De snelheid van technologische ontwikkelingen hebben steeds invloed op VRZL. Indien deze technologische ontwikkelingen elkaar snel opvolgen en daarmee leiden tot een implementatierisico kan dat een operationeel risico met zich meebrengen.

Ten aanzien van 2023 is de kans dat dit zich voordoet in 2024 gelijk gebleven, aangezien wij hier als VRZL wel enige mate van invloed op hebben in de zin met welke snelheid wij deze technologische ontwikkelingen willen volgen.

- **Milieu eisen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
3.	Milieu eisen	€ 500.000	75%	€ 375.000			

Milieu eisen worden regelmatig aangescherpt en deels ad hoc ingevoerd. Dit brengt het risico met zich mee dat er meer kosten gemaakt dienen te worden en mogelijkerwijs het buiten werking stellen van materieel.

- **Datalekken / informatiebeveiliging:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
4.	Datalekken / Informatiebeveiliging	€ 750.000	50%		€ 125.000	€ 125.000	€ 125.000

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een Europese verordening die de regels voor verwerking van persoonsgegevens door bedrijven en overheidsorganisaties in de hele Europese Unie standaardiseert en worden gemonitord door de Autoriteit Persoonsgegevens. Datalekken die ontstaan kunnen leiden tot het opleggen van een boete.

Daarnaast is het van groot belang dat de informatiebeveiliging op orde is om zo beter bestand te zijn tegen cyberaanvallen door kwaadwillenden. Dit risico is ten opzichte van 2023 licht gedaald.

- **Krapte arbeidsmarkt:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
5.	Krapte arbeidsmarkt	€ 600.000	75%		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000

Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt kost het VRZL meer moeite om kwalitatief goede medewerkers aan te trekken binnen de programmalijnen en kan dit leiden tot meer wervingskosten en eventueel salariskosten. Dit risico ten opzichte van 2023 fors toegenomen waarbij de kans dat dit zich voordoet gelijk is gebleven.

- **Omgevingswet:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
6.	Omgevingswet	€ 150.000	75%		€ 112.500		

Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van kracht. De start van een periode van jaren waarin ook risicobeheersing gaat leren en ervaren wat exact de betekenis en impact van de nieuwe wet is. Denk aan de uitwerking van gewijzigde wettelijke taken en de uitwerking van processen en werkafspraken, die zijn opgesteld en afgestemd met ketenpartners, gemeenten en provincie. Ook moeten we ons vormen naar andere manieren van adviseren, bijvoorbeeld meer integraal en tijdens omgevingstafels. Met de inwerkingtreding van de omgevingswet verandert het stelsel van regelgeving voor de fysieke en gezonde leefomgeving. Deze wetgevingsoperatie heeft gevolgen voor overheden waaronder de veiligheidsregio's en de brandweer.

Ten opzichte van 2023 is in samenwerking met de teamleider Risicobeheersing gekeken naar dit risico en is besloten de impact in 2024 bij te stellen waarbij de kans dat dit risico zich voordoet gelijk is gebleven. De Omgevingswet zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

- **Wet open overheid (Woo)**:

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
7.	Wet open overheid (Woo)	€ 200.000	75%				€ 150.000

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van ‘aanpalende’ informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet.

De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Het Rijk heeft financiële middelen ter beschikking gesteld aan gemeenten conform de meicirculaire gemeenten 2021 (zie paragraaf 2.2. punt 18). Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.
De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

Ten opzichte van 2023 is de impact verdubbeld en de kans dat dit risico zich voordoet gelijk gebleven.

- **Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
8.	Huisvestingbeleid Bestuurlijke dialoog	PM					

In het jaar 2023 is samen met het algemeen bestuur intensief gesproken over een aantal thema's uit de bestuurlijke dialoog verantwoorde brandweerzorg 2024-2030. Benadrukt is het belang van de vrijwilligheid; vanuit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwoner-betrokkenheid. Daarbij heeft het algemeen bestuur aangegeven dat zij binnen de huidige financiële kaders wensen te blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderd beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

- **Verlofsparen:**

	Risico's	Impact	Kans	VRZL	Brandweerzorg	C&R	Bedrijfsvoering
9.	Verlofsparen	€ 600.000	75%	€ 450.000			

Het BBV geeft aan dat er een voorziening moet worden opgenomen voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van niet gelijke omvang. Bij alle uren die conform de CAO als bron kunnen dienen voor het verlofsparen is sprake van een niet gelijke omvang van de opbouw en afbouw (dit is feitelijk de omvang van het bovenwettelijke verlof per balansdatum). Hierdoor is de jaarlijkse omvang van deze arbeidskosten gerelateerde verplichting niet gelijk. Voor deze verlofuren moet dan ook een voorziening op de balans worden opgenomen. Deze verplichting tot het vormen van een voorziening geldt vanaf 2022.

Het risico bestaat echter dat indien meer medewerkers binnen VRZL hiervan gebruik gaan maken met als doel verlofuren te sparen over een langere periode, dit niet vanuit de eigen begroting kan worden gefinancierd. Jaarlijks zal er per de datum 31 december een inventarisatie plaats vinden van medewerkers die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot verlofsparen, om zo het saldo te bepalen van het aantal verlofuren dat is overgeheveld of opgenomen vanuit het verlofsparen. Deze uren worden vervolgens financieel gemaakt conform de afgesproken systematiek met de accountant.

In het jaar 2023 zijn enkele risico's zoals benoemd in de jaarrekening 2022 gemitigeerd (zie tabel).

Risico's	Impact
Energiekosten	€ 1.358.700
Vrijwilligheid	€ 500.000
Oekraïne	PM
CNO Asielzoekers / uithuisplaatsing statushouders	PM
Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's	PM

2.4.1.4 Beleid weerstandscapaciteit en risico's

Het weerstandsvermogen wordt, zoals hierboven is omschreven, bepaald als de verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de risico's. Er wordt naar gestreefd dat de weerstandscapaciteit groter is dan de financiële omvang van de risico's. Cijfermatig betekent dit een weerstandsvermogen dat groter is dan 1. In de volgende tabel is hieraan nadere invulling gegeven.

Weerstandsvermogen	Betekenis
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

2.4.1.5 Bepaling weerstandsvermogen

Op 31 december 2023 is de weerstandcapaciteit als volgt (bedragen x € 1.000):

Omschrijving	**31 december 2023**
Algemene reserve Crisisbeheersing & Rampenbestrijding en Brandweerzorg	1.348
Algemene reserves GHOR	103
Totaal weerstandscapaciteit	1.451
Omschrijving	**31 december 2023**
Weerstandsvermogen	0,38

Op grond van deze cijfers kan worden geconcludeerd dat het geraamde weerstandsvermogen voor de veiligheidsregio als geheel **ruim onvoldoende** is.

2.4.1.6 Kengetallen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

1A	Netto Schuldquote [1]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Vaste schulden	25.379	23.253	23.252	21.116	19.116
B	Netto vlottende schuld	13.331	7.772	6.436	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	12.619	12.000	20.590	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	29.606	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	139	150	150
G	Overlopende activa	447	607	719	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	89.873	62.147	63.390
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**38,61%**	**28,37%**	**22,05%**	**34,54%**	**30,71%**

1B	Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen [2]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Vaste schulden	25.379	23.253	23.252	21.116	19.116
B	Netto vlottende schuld	13.331	7.772	6.436	7.000	7.000
C	Overlopende passiva	12.619	12.000	20.590	12.000	12.000
D	Financiële activa	-	-	-	-	-
E	Uitzettingen	25.018	25.000	29.606	18.000	18.000
F	Liquide middelen	140	134	139	150	150
G	Overlopende activa	447	607	719	500	500
H	Totale baten	66.633	60.929	89.873	62.147	63.390
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H*100%	**38,61%**	**28,37%**	**22,05%**	**34,54%**	**30,71%**

2.	Solvabiliteitsratio [3]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Eigen vermogen	4.789	4.460	5.814	4.550	3.550
B	Balanstotaal	63.224	60.200	66.649	55.000	55.000
	Solvabiliteit (A/B)*100%	**7,57%**	**7,41%**	**8,72%**	**8,27%**	**6,45%**

3.	Structurele exploitatieruimte [4]	Rekening 2022	Begroting 2023	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
A	Totale structurele lasten	54.748	58.556	59.957	60.406	62.554
B	Totale structurele baten	55.524	58.556	59.079	60.406	62.554
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	4.032	4.153	4.226	4.278	4.406
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	3.295	3.200	3.426	4.208	5.302
E	Totale baten	66.633	58.556	89.873	60.406	62.554
	Structurele exploitatieruimte ((B-A) +(D-C))/E*100%	**0,06%**	**-1,63%**	**-1,87%**	**-0,12%**	**1,43%**

De structurele exploitatieruimte bedraagt -1,87% hetgeen neerkomt op een negatief structureel begrotingssaldo van € 1,7 mln., waarvan € 1,6 mln. Cao gerelateerd. Het structureel begrotingssaldo is verder toegelicht in de jaarrekening in paragraaf 3.4.10.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De kapitaalgoederen van VRZL concentreren zich binnen het programma Brandweerzorg. De kapitaalgoederen betreffen voertuigen, materieel en kazernes. Vervanging van kapitaalgoederen vindt plaats op basis van het meerjarige investeringsplan, op basis van wettelijke eisen of indien kwaliteitsverbetering daartoe aanleiding geeft. Een onderhoudsplan indiceert jaarlijks de kosten.

Beleidskader, uitvoering en financiële consequenties

In de financiële verordening is bepaald dat periodiek een actualisatie plaatsvindt van het meerjarig onderhoudsplan. Het onderhoudsplan voor de panden is in 2023 geactualiseerd. Op basis van dit onderhoudsplan is een voorziening groot onderhoud gevormd en worden de panden onderhouden. Er is een meerjarig investeringsplan opgesteld ten aanzien van de kapitaalgoederen. Op basis van dit meerjarig investeringsplan hebben er vervangingsinvesteringen plaatsgevonden in 2023.

Op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan zijn de panden onderhouden. De dotatie aan de voorziening groot onderhoud heeft plaatsgevonden op basis van het geactualiseerd onderhoudsplan. In 2023 heeft een dotatie plaatsgevonden aan de voorziening onderhoud panden van € 581.000 en kent een structureel karakter. De gerealiseerde onderhoudskosten van de panden zijn in 2023 onttrokken aan de voorziening.

2.4.3 Financiering

Ingevolge de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) moet de Veiligheidsregio beschikken over een Treasurystatuut. Op 27 maart 2014 is het Treasurystatuut Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg vastgesteld.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Kasgeldlimiet	1e kw. 2023	2e kw. 2023	3e kw. 2023	4e kw. 2023	2023
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari (grondslag)	84.677	84.677	84.677	84.677	84.677
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**					
	- in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
	- in bedrag	6.944	6.944	6.944	6.944	6.944
2.	**Gemiddelde omvang vlottende korte schuld**					
	Opgenomen gelden < 1 jaar	5.977	14.918	10.575	14.082	14.082
	Schuld in rekening courant	406	406	406	-9	-9
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-	-
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-	-
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld kwartaal)**					
	Contante gelden in kas					
	Tegoeden in rekening courant	133	151	145	139	139
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	838	31.249	25.261	29.599	29.599
4.	**Toets kasgeldlimiet**					
	Totaal netto vlottende schuld (2 - 3)	5.412	-16.077	-14.425	-15.666	-15.666
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	6.944	6.944	6.944	6.944	6.944
	Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1- 4)	1.531	23.020	21.369	22.609	22.609

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar.

De kasgeldlimiet wordt bepaald door een ministerieel vastgesteld percentage (8,2%) van de totale omvang van de begroting (lasten). Hiermee wordt de maximale hoogte aangegeven van de kort aan te trekken middelen. VRZL kent geen overschrijding van de kasgeldlimiet.

Hieronder wordt de renterisiconorm (modelstaat B) weergegeven. Een, bij de aanvang van het jaar op basis van de Wet Fido, gefixeerd percentage van het begrotingstotaal dat bij realisatie niet mag worden overschreden.

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt verspreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Het begrotingstotaal komt daarbij in de plaats van de totale vaste schuld. De renterisiconorm heeft betrekking op uitsluitend het begrotingsjaar. VRZL kent geen overschrijding van de risiconorm.

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

Stap	Variabelen renterisiconorm	2023
1	Renteherzieningen	-
2	Aflossingen	2.127
3	Renterisico (1+2)	2.127
4	Renterisiconorm	16.210
5a (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	14.083
5b (4<3)	Overschrijding risiconorm	-
Berekening renterisiconorm		
4a	Begrotingstotaal	81.049
4b	Percentage regeling	20%
4= 4a*4b	Renterisiconorm	16.210

De bedragen in de volgende tabel zijn x € 1.000.

	Renteschema	2023
a	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	442
b	De externe rentebaten	484
	Saldo rentelasten en rentebaten	**(42)**
c1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	
c2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
c3	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**(42)**
d1	Rente over eigen vermogen	-
d2	Rente over voorzieningen	-
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**(42)**
e	**De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)**	
f	**Renteresultaat op het taakveld Treasury**	**(42)**

2.4.4 Bedrijfsvoering

2.4.4.1 Wie zijn we?

Waar de programma's brandweerzorg en C&R invulling geven aan de primaire processen, geeft bedrijfsvoering invulling aan de ondersteunende processen. Bedrijfsvoering is een belangrijke partner van de programma's en draagt bij aan de professionaliteit van de organisatie. Bedrijfsvoering staat ten dienste van de primaire processen met betrekking tot brandweerzorg en C&R en levert gevraagd en ongevraagd advies om deze processen te bevorderen en te verbeteren.

Daarnaast heeft bedrijfsvoering (eigen) expertise die van belang is bij het uitzetten van de koers voor de lange(re) termijn. Denk hierbij onder andere aan het vormen van beleid en het aanleveren van relevante en betrouwbare managementinformatie aan de hand waarvan de organisatie (bij)gestuurd kan worden. Binnen bedrijfsvoering kennen wij de onderstaande teams:

- Bestuurs- en Directieondersteuning (BDO)
- Financiën & Inkoop (F & I)
- Personeel & Organisatieontwikkeling (P & O)
- Informatie, Automatisering & Facilitair (I, A & F)

Concern-control heeft een brede scope en is primair op directie en bestuur gericht. Concern-control is onder directe aansturing van de directeur van VRZL geplaatst.

2.4.4.2 Waar staan we voor?

Bedrijfsvoering wil vanuit vakmanschap en betrokkenheid de verbindende partner zijn in het voeren van het bedrijf. Wij leveren proactief de juiste producten en diensten gericht op permanente verbetering. We doen dat sinds 2022 gestructureerd als één programma en op basis van drie pijlers:

- Ontwikkeling: beleid, projecten en advies
- Regievoering: Planning & Control en besluitvormingsproces
- Dienstverlening: zowel aan leidinggevenden alsook aan gebruikers

We helpen/ ondersteunen/ adviseren de primaire programma's om het geheel van personele, financiële en materiële middelen duurzaam efficiënt en effectief in te zetten om de rol en positie van maatschappelijk verbonden partner in het veiligheidsveld te kunnen blijven invullen. Daarnaast hebben we eigen taken en verantwoordelijkheden. De benoemde drie pijlers zijn in 2023 verder doorontwikkeld.

2.4.4.3 Wat hebben we daarvoor in 2022 gedaan?

Bedrijfsvoering algemeen

Het eerste half jaar van 2023 is een aanzet gegeven aan het tot uitvoering brengen van in 2022 vastgestelde bedrijfsvoeringsfilosofie. Dit heeft geleid tot de volgende afspraken:

- De totstandkoming van één bedrijfsvoerings-breed jaarwerkplan 2023
- Een set aan afspraken die het hybride werken faciliteren
- In het kader van huisvesting, een opdrachtverstrekking aan een extern bureau met als opdracht mogelijke huisvesting van Bedrijfsvoering op één van de bestaande locaties.
- De bedrijfsvoering teams die nog geen procesbeschrijvingen kennen, hebben hiermee een start gemaakt
- Er is een start gemaakt met het opzetten van een structuur voor eenduidigheid van projectmatig werken binnen de organisatie. Het gaat hier om een organisatie brede werkwijze. Inzet is om eind 2023 een template en werkproces beschikbaar te hebben, waarmee projecten binnen VRZL op eenduidige wijze worden geïnitieerd, gerealiseerd en beheerst.

BDO
Team BDO ondersteunt bestuur en directie in de breedste zin van het woord. Ook in 2023 vormde de (bestuurlijke) ondersteuning in de opvang-crisis een belangrijke portie werk voor team BDO.

Onderwerpen waar in 2023 verder opvolging aan is gegeven, zijn o.a. het zorgvuldig doorlopen van de processen rondom de vaststelling van het meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027, zowel binnen de organisatie zelf, als richting bestuur en gemeenteraden. Hetzelfde geldt voor de herziene gemeenschappelijke regeling VRZL die op dit moment voorligt binnen de gemeenten. Een ander belangrijk aandachtspunt betreft het beschrijven van de interne kritische processen, zodat het nodige voorwerk wordt verricht voor het voldoen aan de WOO-wetgeving en de BIO-normering en tegelijkertijd werk wordt gemaakt van het verder optimaliseren van deze processen.

Onderdeel van BDO is het Team Communicatie, dat zich bezighoudt met de interne en externe corporate communicatie. Nadat het team in het najaar van 2022 op volle sterkte is gebracht, is sindsdien onder andere gewerkt aan het ontwikkelen van een nieuw social mediabeleid, een begin gemaakt met werken volgens de newsroom gedachte en zijn de banden met de afdelingen/kazernes verder aangehaald. Dit alles heeft geresulteerd in méér, betere en meer diverse communicatie op zowel de interne als externe kanalen. In haar adviserende rol heeft Team Communicatie onder andere intensief onderdeel uitgemaakt van diverse projectgroepen.

Zo is binnen het programma Brandweerzorg ondersteuning geboden bij het meerjarenbeleidsplan en de bestuurlijke dialoog brandweerzorg. Binnen het programma C&R is het team vertegenwoordigd in landelijke werkgroepen, zoals rondom het NL Alert en ondersteunt zij de specialisten. Binnen Bedrijfsvoering is onder andere meegewerkt aan de projectgroep Werving & Selectie, Strategische Personeelsplanning, de Aan Tafel-sessies en bij de afhandeling van WOO-verzoeken.

F & I
Voor Financiën en Inkoop heeft 2023 in het teken gestaan van de implementatie van een nieuw financieel systeem en het Purchase to Pay (P2P). We hebben als organisatie gekozen voor het ERP systeem van AFAS. Een systeem dat gaat bijdragen aan een nog betere financiële beheersing van zowel de financiële processen als van het inkoop- en bestelprocessen. Het Purchase to Pay systeem leidt ook tot een beter contractbeheer- en managementsysteem. Het contractenregister is in 2023 opgeschoond en up-to-date gemaakt en ingebed in het contractmanagementsysteem. Per 1 januari 2024 zijn we live gegaan met het nieuwe systeem. In 2024 zal er een doorontwikkeling plaatsvinden van de dashboards om de organisatie nog beter te voorzien van financiële stuurinformatie. De financiële processen zijn met de implementatie van AFAS efficiënter en effectiever ingeregeld. In 2024 zullen ook de hr-processen overgaan naar AFAS. De voorziene livegang van de hr-processen in AFAS is januari 2025.

Het Dagelijks Bestuur moet vanaf het verslaggevingsjaar 2023 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarrekening. Eind 2022 zijn de benodigde documenten vastgesteld door het bestuur om de rechtmatigheidscontrole in 2023 uit te voeren. De financiële processen zijn beschreven en de risico's zijn benoemd. De interne controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd conform het vastgestelde interne controle plan en de rapportages over de voortgang hiervan zijn onderdeel van de managementrapportage en de bestuursrapportage geweest. De uitgevoerde interne controle werkzaamheden heeft het dagelijks bestuur in staat gesteld om een rechtmatigheidsverantwoording op te laten nemen in de jaarrekening 2023.

P & O
Begin 2023 heeft het 2e werkbelevingsonderzoek plaatsgevonden. Overall laten de resultaten een lichte stijging ten opzichte van het 1e onderzoek in 2021 zien. P&O heeft de regie gehad op de uitvoering van het onderzoek en op het proces van opmaak van plannen van aanpak door de diverse teams. Eind april 2023 zijn de plannen van aanpak opgeleverd en hieraan wordt op dit moment uitvoering gegeven. Samen met communicatie is een actieplan voor de directie opgesteld en gecommuniceerd in de organisatie. De communicatie over de voortgang van dit actieplan vindt 1 x per kwartaal plaats.

Eind 2022 en begin 2023 hebben een aantal medewerkers van het team die om diverse redenen besloten een nieuwe/andere carrièrestap te maken. Een groot gedeelte van 2023 heeft in het teken gestaan van het aanvullen van het team met nieuwe medewerkers en nieuwe functies, en het inwerken van nieuwe collega's. Op dit moment is het team weer nagenoeg op sterkte.

In 2023 is een vervolg gegeven aan het in 2022 gestarte leiderschapsprogramma voor het gehele management. Daarbij is in 2023 is een programma voor de functies van ploegchefs en coördinatoren gestart. Dit programma kent een aantal bijeenkomsten waarbij overeenkomstig het programma van het management een aantal leiderschapsprincipes worden doorleefd in combinatie met het door VRZL omarmde (persoonlijk) leiderschapskader. Gedurende de laatste leiderschapsbijeenkomst van het management in oktober, is met het management gekeken hoe beide doelgroepen in 2024 op elkaar aangesloten kunnen worden.

In januari is gestart met het project Strategische Personeelsplanning. Na het inzichtelijk maken van de in- en externe factoren die op de organisatie afkomen is gekeken naar de bestaande bezetting en de gewenste bezetting. In november zijn door de directie een aantal speerpunten vastgesteld met bijbehorende actiepunten. De verantwoordelijken van bepaalde actiepunten hebben door deze vaststelling de opdracht gekregen deze te verwerken in de A3 jaarplannen.

In het eerste kwartaal is een digitale leeromgeving geïntroduceerd, in aanvulling op de IGOM academie waar VRZL bij is aangesloten, Via deze tool worden medewerkers digitaal ondersteund in vraagstukken waar verdieping op gewenst is. De eerste bevindingen zijn positief.

Op het gebied van 2e loopbaan heeft naast het begeleiden van individuele trajecten van medewerkers de afgelopen maanden in het teken gestaan van het aanbieden van een 1-jarige MBO4 opleiding met na afronding het verkrijgen van een volwaardig MBO 4 diploma. Deze opleiding wordt door het Gilde aangeboden en zal intern worden gegeven. 34 medewerkers zijn hiermee in september gestart. Het afgelopen jaar is een zodoende een behoorlijke groei te zien in het aantal medewerkers die bezig zijn (in allerlei verschillende vormen) met hun 2e loopbaan.
Ook is met de OR en het GO het gesprek gevoerd over 2e loopbaanbeleid en de bijbehorende faciliteiten. Dit beleid dateert van 2012, terwijl er sprake is van nieuwe inzichten. De gesprekken over dit onderwerp zijn nog niet afgerond, in 2024 wordt hierover meer duidelijkheid verwacht.

Een aantal beleidsdocumenten zijn de afgelopen maande hernieuwd. Het gaat onder andere om: Werving & Selectie beleid, Gratificatiebeleid en High potential beleid. Daarnaast is een leaseregeling voor de fiets ingeregeld en kent de organisatie in het IKB een nieuw doel zijnde verduurzaming van de woning.

De werking van de arbeidsmarkt is eveneens in onze organisatie merkbaar. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal medewerkers de organisatie hebben verlaten. Gecombineerd met het toekennen van extra Bdur gelden in het kader van langdurige crisis en pensionering van een aantal medewerkers is het afgelopen jaar meer dan 150 vacatures in de organisatie vervuld (beroeps en vrijwillig).

In verband met de verkiezingen van een nieuwe OR is door de WOR bestuurder met de OR een nieuwe faciliteitenregeling en reglement vastgesteld.

I, A & F
Het team I, A en F omvat Informatisering, automatisering en Facilitaire Zaken. Een zeer breed spectrum met veel lopende zaken. Afgelopen jaar is er gewerkt aan een visie op informatisering met bijhorende roadmap voor Informatiemanagement. Afgesproken is dat het in kaart brengen van bedrijfsprocessen het startpunt is om optimalisatie op IT te kunnen doorvoeren. Op dit moment zijn er al een groot deel van de kritische processen in kaart gebracht. Deze informatie zal gebruikt worden om onderlinge relaties met systemen en informatiebronnen in kaart te brengen. Hiermee kan er nog meer focus gelegd worden. Daarnaast is er dit jaar een nieuwe digitaal werkplek concept (VRZL Online) gerealiseerd. De eerste gebruikers zijn begin Q4 over gegaan naar deze omgeving. Op dit moment loopt er een traject om de samenwerking met PIT (Parkstad IT) de verdiepen en meer te laten aansluiten op de functionele wensen en eisen van VRZL. Het doel is om het VRZL Online platform hiervoor te gebruiken en te laten ondersteunen door PIT.

Op het gebied van informatiemanagement is er een nieuwe visie ontwikkeld waarbij het goed praktisch gebruik en een hoog kwaliteitsniveau de basis is. Het doel is om meer grip te krijgen op bedrijfsinformatie dit ook om nog beter te kunnen voldoen aan de archiefwetgeving, Wet Openbare Overheid (Woo) en gebruikersgemak. Een doorontwikkeling van het applicatielandschap is hierin cruciaal en diverse stappen zijn hier reeds in genomen. Hierbij is “Cloud first” nog steeds de basis. Naar verwachting zullen alle bedrijf kritische applicaties in Q1 2024 naar de Cloud gemigreerd zijn.

Op het gebied van huisvesting is men vooral druk met de bestuurlijke dialoog. Hierin wordt het eigendomsconstruct tegen het licht gehouden waarbij thema's als duurzaamheid en flexibiliteit een grote rol spelen. Energie lasten zijn ook voor VRZL een belangrijke kostenpost en middels bewustwordingscampagnes en aanpassingen binnen de dienstverlening worden de eerste besparingen zichtbaar.
Daarnaast is er afgelopen jaar focus geweest voor de interne organisatie van huisvesting. Diverse processen zijn onder de loep genomen en op niveau gebracht. Ook is de verwachting dat per Q1 2024 het team beter is afgestemd op de interne opgaaf in relatie tot de beschikbare capaciteit.

Algemene kengetallen op concernniveau

Verzuimpercentage:
Het gemiddelde verzuimpercentage over 2023 laat een daling zien van 1,5% ten opzichte van 2022. Het gemiddelde verzuimpercentage over 2023 is 5,32%.

Verzuimcijfers	***kort*** *0 t/m 7*	***middel*** *8 t/m 42*	***lang*** *43 t/m 365*	***Extra lang*** *366 t/m 999*	
Veiligheidsregio ZL totaal	**kort**	**middellang**	**lang**	**extra lang**	**gemiddeld verzuim**
Programma C&R	0,77%	0,00%	3,78%	2,10%	6,65%
Programma Brandweerzorg	0,69%	1,47%	2,55%	1,15%	5,86%
Bedrijfsvoering	0,59%	0,40%	0,00%	0,93%	1,92%
Totaal	**0,68%**	**1,20%**	**2,26%**	**1,18%**	**5,32%**

Personele opbouw en samenstelling
De personele opbouw en samenstelling van VRZL is als volgt:

Personele opbouw en samenstelling (in FTE)	**Formatie**	**Bezetting per 31 december 2023**	**Vacatures**	**Gemiddelde leeftijd**
Directie	2,00	2,00	-	57,60
Crisisbeheersing & Rampenbestrijding	34,36	28,43	5,93	42,70
Brandweerzorg	299,50	296,16	3,34	45,00
Bedrijfsvoering	59,01	54,69	4,32	45,70
Totaal exclusief vrijwilligers	**394,87**	**381,28**	**13,59**	**45,00**
Vrijwilligers (aantal)	535,00	511,00	24,00	40,00
Totaal inclusief vrijwilligers	**929,87**	**892,28**	**37,59**	**43,48**

2.4.4.4 Wat heeft het gekost?
Voor wat betreft overhead wordt de definitie gevolgd zoals die door de wetgever wordt gegeven; daarbij sluiten we aan bij de landelijke handreiking voor veiligheidsregio's.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	**Rekening 2022**	**Begroting 2023 voor wijziging**	**Begroting 2023 na wijziging**	**Rekening 2023**
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	-	-	691	417
Totaal	**53.539**	**51.975**	**57.229**	**56.955**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**377**	**141**	**224**	**704**
Lasten	**10.312**	**9.996**	**11.819**	**12.057**
Onvoorzien	-	10	-	-
Dotatie voorzieningen	59	-	100	37
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**-**	**100**	**37**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	775	144	144
Mutatie reserves	**-514**	**-775**	**-144**	**-144**
Resultaat	**-9.480**	**-9.090**	**-11.551**	**-11.246**

Voor de toelichting op de cijfers verwijzen wij naar de jaarrekening.

2.4.4.5 Financiële rechtmatigheidsverantwoording

Algemeen
De externe accountant heeft tot en met de jaarrekening van 2022 een controleverklaring afgegeven met betrekking tot zowel getrouwheid als financiële rechtmatigheid. Vanaf de jaarrekening van 2023 zal de externe accountant alleen nog een controleverklaring afgeven omtrent getrouwheid. Vanaf jaarrekening 2023 moet het dagelijks bestuur een financiële rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening van VRZL.

De rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening. Het dagelijks bestuur gaat daarmee verantwoording afleggen omtrent de financiële rechtmatigheid. Deze financiële rechtmatigheidsverantwoording wordt getoetst bij de jaarrekeningcontrole door de externe accountant.

Om het dagelijks bestuur de mogelijkheid te geven om deze financiële rechtmatigheidsverantwoording op te nemen in de jaarrekening dienen er interne controle werkzaamheden te worden uitgevoerd. Deze interne controle werkzaamheden worden uitgevoerd binnen VRZL op basis van het vastgestelde interne controle plan 2023. De bevindingen van de interne controle werkzaamheden worden in de bestuursrapportage en de jaarrekening gerapporteerd aan het bestuur.

Reikwijdte van interne controle
De financiële rechtmatigheid en daarmee de interne controle is gericht op het begrotingscriterium, voorwaardencriterium en het criterium misbruik en oneigenlijk gebruik.

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium ziet toe op het respecteren van het budgetrecht van het Algemeen Bestuur. Begrotingsrechtmatigheid wordt omschreven als: financiële beheers handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn maxima voor de lasten vermeld die door het Algemeen Bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheers handelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheers handelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten als: bevoegdheden, verordeningen, mandaten, wettelijke voorschriften (BBV).

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Vanuit de interne controle wordt in het kader van het M&O-criterium onderzocht of er sprake is van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze controle richt zich op het waarborgen van integriteit, transparantie en verantwoording in het gebruik van financiële en materiële middelen binnen VRZL. Binnen de interne controle worden diverse maatregelen genomen om het M&O-criterium te beoordelen. Tevens wordt er specifiek aandacht besteed aan het identificeren van signalen van fraude en integriteitsschendingen.

Kaders en toleranties
De interne controle ziet toe op de financiële rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties. Voor de uitvoering van de controle wordt jaarlijks door de commissie BBV een kadernota rechtmatigheid uitgegeven. Voor het toetsen van het voorwaardencriterium (naleving wet- en regelgeving) geldt het normenkader zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol Veiligheidsregio Zuid Limburg.

VRZL heeft ervoor gekozen niet af te wijken van de goedkeuringstoleranties zoals deze gelden voor de accountantscontrole. De goedkeuringstoleranties zijn opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol accountantscontrole voor de Veiligheidsregio Zuid Limburg. De goedkeuringstoleranties wordt bepaald op basis van de totale lasten (inclusief dotaties aan reserves). Aan de hand van de primitieve begroting 2023 zijn de toleranties bepaald, waarbij nog geen rekening is gehouden met de onzekerheid rond bijkomende kosten en opbrengsten gedurende het begrotingsjaar. De goedkeuringstolerantie in euro's voor fouten en onzekerheden moeten op eindejaar opnieuw bepaald worden.

Aan de hand van de primitieve begroting zijn de volgende toleranties bepaald:

Goedkeurings- en rapportagetolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van de lasten)	≤ 1 %	> 1 % < 3 %	-	≥ 3 %
Onzekerheden in de controle (% van de lasten	≤ 3 %	> 3 % < 10 %	≥ 10 %	-

Bevindingen interne controlewerkzaamheden 2023:
De interne controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd conform het vastgestelde interne controleplan 2023.

Begrotingscriterium
Verschillende gemeenten hebben gevraagd om, waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar technische begrotingswijzigingen door te voeren. Deze wijzigingen zorgen ervoor dat de begroting van 2023 wordt bijgewerkt met de laatste financiële stand van zaken op basis van genomen bestuursbesluiten. Het beoogde effect is om bestuursbesluiten tijdig te verwerken in de begroting om zo de begrotingsrechtmatigheid te waarborgen. In de bestuursrapportage 2023 zijn meerdere technische begrotingswijzigingen verwerkt. Deze wijzigingen zijn budgetneutraal, waardoor ze zonder zienswijzeprocedure kunnen worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Technische begrotingswijzigingen zijn tijdig doorgevoerd.

We hebben vastgesteld dat de bestedingen en investeringen die in het jaar 2023 zijn gedaan, in lijn zijn met de begroting en het meerjareninvesteringsplan (MIP) zoals deze zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Voorwaardencriterium
Op basis van de interne controlewerkzaamheden over het jaar 2023 hebben wij vastgesteld dat financiële beheers handelingen zijn uitgevoerd met inachtneming van de geldende wet- en regelgeving, conform hetgeen verwoord is in het normenkader zoals opgenomen in het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol Veiligheidsregio Zuid Limburg.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium
Een belangrijke stap in het bevorderen van integriteit is het afleggen van de ambtseed (Ethische Code) door alle medewerkers van VRZL in 2023. Door het afleggen van deze ambtseed benadrukken de medewerkers hun toewijding aan integriteit en verantwoordelijkheid binnen de organisatie.

Daarnaast wordt er momenteel gewerkt aan het opstellen van een fraude risicoanalyse. Deze analyse zal een gedetailleerd inzicht bieden in mogelijke risico's op fraude en integriteitsschendingen gedurende het jaar 2023. Door het uitvoeren van deze analyse kunnen preventieve maatregelen worden genomen om het risico op fraude te verminderen en de interne beheersing te versterken. Hiermee zorgen we ervoor dat misbruik en oneigenlijk gebruik van financiële en materiële middelen binnen de Veiligheidsregio Zuid Limburg effectief worden aangepakt.

Conclusie:
Op basis van de interne controlewerkzaamheden over het jaar 2023 concluderen wij dat er geen financiële onrechtmatigheden zijn vastgesteld. De verantwoorde baten en lasten, evenals balansmutaties over het jaar, zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en verordeningen, en met bepalingen in relevante wet- en regelgeving.

2.4.4.6 Digitale toegankelijkheid

Digitale toegankelijkheid is wettelijk verplicht voor Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector. Het is verplicht om te voldoen aan de eisen van Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1, niveau A en AA.

Digitale toegankelijkheid of web accessibility betekent dat al onze online communicatie, zoals onze website, pdf's, formulieren en video's, bruikbaar is voor iedereen, dus ook voor mensen met een functie-beperking. Dat betekent bijvoorbeeld dat blinde gebruikers onze content kunnen beluisteren via hun eigen spraaksoftware of dat slechthorenden onze video's kunnen volgen door ondertiteling.

Door content op de juiste manier aan te bieden, weet je zeker dat deze voor iedereen bruikbaar is. Zo voldoe je aan de internationale WCAG 2.1 richtlijnen, ook wel web richtlijnen genoemd. Deze richtlijnen zijn gebaseerd op 4 principes:

Het belangrijkste voordeel van accessibility is natuurlijk dat we onze doelgroep veel beter bedienen. Vooral voor overheden is het belangrijk dat al hun informatie en communicatie voor iedereen bruikbaar is. Er zijn in Nederland namelijk veel mensen met een functie-beperking. Als we die ook bereiken en bedienen, kan dit veel opleveren.

Het is ook verplicht om een toegankelijkheidsverklaring te plaatsen. Voor de onderbouwing van een toegankelijkheidsverklaring zijn onderzoeksresultaten nodig, een onderzoeksrapport is daarvoor een goed hulpmiddel. Als wij een toegankelijkheids-verklaring voor onze website of app opstellen, moeten wij daarin de nalevingsstatus aangeven. De volgende statussen worden onderscheiden:

- Status A: er is maximaal drie jaar geleden een onderzoek uitgevoerd. Er zijn geen problemen gevonden en de site voldoet geheel.
- Status B: er is een onderzoek uitgevoerd, problemen en de gevolgen voor gebruikers zijn benoemd en (herstel)maatregelen zijn gepland.
- Status C: er is een eerste stap gezet, bijvoorbeeld een eerste onderzoek ingepland. De mate van toeganke-lijkheid is nog grotendeels onbekend.
- Status D: er zijn nog geen concrete stappen gezet. Wel is een verklaring beschikbaar.
- Status E: er is geen enkele informatie over de toeganke-lijkheid van de site beschikbaar. Deze websites staan nog niet in het register.

Onze website www.vrzl.nl is eind november getest en we hebben een mooie B-status gescoord. Maar we moeten dus een plan van aanpak maken om naar de A-status te promoveren. Voor Emric.org, de vakmanschapsapp en Viadesk moeten we het plan van aanpak opstarten.

Je mag als organisatie zelf het toegankelijkheidsonderzoek uitvoeren. Maar dat is niet makkelijk. Je moet de technische kennis, alle benodigde documentatie en het gereedschap hebben om dit goed te doen. Het onderzoeken van een website of app volgens de onderzoeksmethode WCAG-EM is specialistisch werk dat veel tijd kost.

Deze kennis en capaciteit hebben we op dit moment niet binnen VRZL waardoor wij genoodzaakt zijn dit uit te besteden aan een onderzoeksbureau. Hier gaan incidentele middelen mee gepaard die niet in onze begroting opgenomen zijn aangezien dit een autonome ontwikkeling betreft.

De kosten hangen af van verschillende zaken. Bijvoorbeeld: Hoe groot is de site of app? Is er al eerder onderzoek uitgevoerd? Gebruikt de site of app templates of bouwstenen die al toegankelijk zijn? Onderzoeksresultaten zijn 3 jaar geldig als onderbouwing van een toegankelijkheidsverklaring. Worden meerdere deelonderzoeken gebruikt? Dan mag het oudste onderzoek maximaal 3 jaar oud zijn. De onderbouwing mag bestaan uit één volledig onderzoek of meerdere deelonderzoeken. Zolang alle 50 toegankelijkheidseisen maar zijn gecontroleerd. Elk deelonderzoek gaat over een gedeelte van de 50 toegankelijkheidseisen. Wélk gedeelte dat is, hangt af van hoe de site of app in elkaar zit.

Het deelonderzoek van de inhoud richt zich op alles wat de web redactie zelf kan aanpassen: teksten, afbeeldingen, ingesloten video's, de teksten bij formulieren, pdf-bestanden, enzovoort. Wat er precies onder valt, verschilt per platform.

Bij het deelonderzoek van de techniek worden alle onderdelen onderzocht die de leverancier beheert. Ook dit kan per platform verschillen. De onderzoeker kijkt of een redacteur met het platform toegankelijke inhoud kan plaatsen. En of de onderdelen die het platform levert toegankelijk zijn. Bijvoorbeeld de formuliervelden, de navigatiemenu's en de zoekfunctie.

Het onderzoeksbureau dient in haar rapport duidelijk te beschrijven welke onderdelen en welke toegankelijkheidseisen zij hebben onderzocht. In het rapport dient zichtbaar te zijn dat dit over alle verplichte 50 toegankelijkheidseisen gaat, én over alle onderdelen van de website of app. Bij de controle van de toegankelijkheidsverklaring wordt hier door DigiToegankelijk naar gekeken.

2.4.5 Verbonden partijen

2.4.5.1 Definitie

Een verbonden partij is een rechtspersoon waarin de gemeenschappelijke regeling zowel bestuurlijk als financieel een belang heeft. VRZL is een samenwerkingsverband op grond van de Wet veiligheidsregio's, waaraan de 16 Zuid-Limburgse gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten er zorg voor dragen dat de Veiligheidsregio over voldoende middelen beschikt om aan haar verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd zijn.

2.4.5.2 Lijst van verbonden partijen

De Veiligheidsregio Zuid-Limburg participeert in de gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT als verbonden partij.

Verbonden partij	Belang	Doel	Ontwikkelingen
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT	• Bestuurlijk verbonden via het algemeen bestuur van de Gemeen-schappelijke Regeling. • Financieel verbonden via de bijdrage in de gemeenschappelijke kosten voor circa € 1,2 miljoen op jaarbasis. Deze kosten betreffen: • Kosten van accounts en werkplekken • Kosten van opslag Overige diensten worden afgerekend op basis van overeenkomst.	Het leveren van ICT-basisvoorziening door middel van technisch beheer.	VRZL neemt vanaf 2015 deel aan deze regeling en draagt naar rato van de afname van ICT-diensten bij aan de kosten van de gemeenschappelijke regeling ICT ter ondersteuning van de bedrijfsvoering.

Vanuit financieel perspectief zijn de volgende cijfers relevant:

Verbonden partij			
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN (GR)			
Gemeenschappelijke regeling ICT Parkstad-IT		**31 december 2021**	**31 december 2022**
	Eigen vermogen	-	-
	Vreemd vermogen	-	-
	Verwacht resultaat	-	-
	Risico's	Parkstad-IT functioneert zonder winstoogmerk. De kosten worden naar rato van afname van de dienstverlening verdeeld over de deelnemers. De bijdrage van de deelnemers op rekeningbasis is gelijk aan de geraamde bijdrage tenzij het resultaat in de jaarrekening van Parkstad-IT met meer dan € 250.000 afwijkt. In dat geval vindt verrekening met de deelnemers naar rato plaats. Resultaten binnen de bandbreedte van € 250.000, positief of negatief, lopen via de balans over naar een volgend exploitatiejaar. De bijdrage aan Parkstad-IT wordt jaarlijks in de begroting van de VRZL geraamd.	

2.4.5.3 Overige aspecten samenwerking

Naast de verbonden partijen, zijn de volgende zaken van belang.

- Met de Politie is een convenant afgesloten waarin afspraken over de bijdrage van de politie aan de gezamenlijke risicobeheersing, Crisisbeheersing en Rampenbestrijding staan benoemd;
- Met de GGD Zuid-Limburg is een bestuursovereenkomst afgesloten waarin de afspraken rond de uitvoering van de GHOR-taken staan benoemd. De GHOR maakt organisatorisch deel uit van de afdeling Acute Zorg van de gemeenschappelijke regeling GGD Zuid-Limburg;
- In 2013 is met de colleges van de deelnemende gemeenten een overeenkomst gesloten waarin de taakoverdracht is geregeld rondom bevolkingszorg (voorbereiding en coördinatie). Deze is in 2023 geactualiseerd en opnieuw bestuurlijk bekrachtigd.;
- Verder is er een overeenkomst tot levering van diensten met Chemelot/Sitech. Dit betreft een samenwerking op het gebied van ongevalsbestrijding met gevaarlijke stoffen (gaspakkeninzet en schuimblussing). Door deze overeenkomst (per 1-1-2014) wordt voldaan aan de Wet veiligheidsregio's.
- In 2022 is het startsein gegeven voor de meerjarige campagne Samen Veilig Rondom Chemelot. Onder deze benaming laten Chemelot, VRZL, gemeente Beek, gemeente Sittard-Geleen, gemeente Stein, provincie Limburg, brandweer, GGD Zuid Limburg en politie de komende jaren zien wat de risico's zijn van wonen in de omgeving van een chemisch industrieterrein. En wat Chemelot, overheden en hulpdiensten doen om die risico's te beperken. Ook is er uitgebreide aandacht voor wat omwonenden zelf kunnen doen bij incidenten. De veiligheidsbeleving van omwonenden verschilt van die van de bovengenoemde partijen. Daarom wordt de communicatie-inhoud in lijn gebracht met de communicatiebehoeften van specifiek omwonenden.

2.4.6 Wet open overheid (WOO)

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 (deels) in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden en semi-overheden transparanter te maken om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

Naast de Woo is er sprake van 'aanpalende' informatiewetgeving, reeds geldend of in behandeling, zoals de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) en de Archiefwet. De Woo (en andere i-wetten) brengt voor de veiligheidsregio een aantal verplichtingen met zich mee die zowel een juridische en technische opgave zijn, maar ook nopen tot een cultuurverandering. Met de implementatie van deze wetgeving hangen een aantal andere discussies/opgaven samen zoals het invoeren van elektronische handtekeningen, anonimiseren in openbaar te maken documenten en digitaal toegankelijk maken van documenten.

De Wet Openbare Overheid zal tot structurele meerkosten gaan leiden. Gemeenschappelijke regelingen krijgen hier niet zelf een extra bijdrage voor van het rijk, deze kosten zijn onderdeel van de vergoeding die gemeenten extra ontvangen vanuit het gemeentefonds.

Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het Rijk gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo. De financiële middelen bestaan uit zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen (voor de periode 2022 tot en met 2026 € 24,98 miljoen per jaar) zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie.

De structurele middelen (€ 21,03 miljoen in 2022, oplopend naar structureel € 42,06 miljoen vanaf 2026) zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.

In 2023 is voortgebouwd op de eerste verkenning die in 2022 heeft plaatsgevonden en is de eerste hand gelegd aan een projectplan. VRZL heeft in 2023 in totaal drie Woo-verzoeken ontvangen die in behandeling zijn genomen. De ervaring die hierbij is opgedaan onderstreept het belang van een goede procesinrichting en de verdere vormgeving hiervan in 2024. In 2024 zal een verdere invulling gegeven worden aan de Woo, waarbij o.a. aandacht besteed zal worden aan de loketfunctie voor externen, het verder vormgeven van het Woo-proces en de actieve publicatieplicht die naar verwachting in 2024 in werking zal treden.

2.5 FUNCTIONEEL LEEFTIJDSONTSLAG (FLO)

Het Algemeen Bestuur heeft in de bestuursvergadering van 6 december 2019 de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. In deze nota is o.a. aangegeven dat de FLO-kosten (tot en met 2044) een grillig verloop hebben en dat deze moeten worden geëgaliseerd om de gemeentelijke bijdrage stabiel te houden.

Om de kosten die samenhangen met het FLO te kunnen dragen heeft VRZL in 2021 op advies van de accountant een voorziening getroffen. De herijking FLO die in 2021 heeft plaatsgevonden heeft ertoe geleid dat er een forse extra structurele dotatie gedaan moest worden aan deze voorziening om te voorkomen dat deze voorziening negatief zou worden, iets dat niet mag bij een voorziening. In het AB van 14 april 2023 heeft het AB het besluit genomen dat ten aanzien van de hogere FLO kosten, de zienswijzen van de deelnemende gemeenten meegenomen hebbende, een structurele reguliere bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL inzake de FLO voorziening en met een omvang van in totaal € 560.000 met ingang van 2023 te laten plaatsvinden.

De FLO overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 is de regeling “netto FLO-spaartegoed” gestart. Medewerkers kunnen door deze wetswijziging zelf kiezen wanneer zij de FLO laten ingaan. Dat kan een verschuiving van kosten tot gevolg hebben waardoor bestuurlijk is afgesproken de FLO jaarlijks te herijken en te monitoren op inhoud en effecten.

Inzake de FLO is met het AB afgesproken dat er jaarlijks een herijking plaatsvindt van de FLO kosten. Dat is de maand april 2023 gebeurd en in de maand juli 2023 heeft er opnieuw een herijking plaatsgevonden van de FLO kosten. Ook in de maand oktober 2023 wordt een herijking gedaan aangezien de spaarbedragen opnieuw berekend worden door de WVSV en o.a. aangepast aan de onlangs doorgevoerde Cao-verhoging. Dat heeft ertoe geleid dat vanaf het boekjaar 2023 een extra incidentele dotatie dient te worden gedaan aan de FLO voorziening van € 900.000.- Deze extra incidentele dotatie is door het AB in haar vergadering van 13 oktober 2023 goedgekeurd door middel van een technische begrotingswijziging.

FLO zal in de maand januari 2024 nogmaals herijkt worden en daarmee gemonitord op inhoud en effecten. Het gemeenschappelijke belang om de FLO-casus goed en structureel af te hechten staat hierbij voorop.

2.6 HOOGWATERRAMP

In de maand juli 2021 is Zuid-Limburg getroffen door een Hoogwaterramp van exceptionele proporties. Vijf dagen lang is onze organisatie op de proef gesteld en waren we maximaal opgeschaald. VRZL is verantwoordelijk geweest voor de coördinatie van de hulpverlening. Samen met onze vertrouwde partners en met hulp van velen uit andere veiligheidsregio’s en uit andere organisaties hebben we een gigantische klus geklaard.

Gezien de omvang en impact is sprake van forse financiële consequenties. In eerste aanleg moet daarbij natuurlijk vooral aan de schade voor getroffen burgers en bedrijven worden gedacht, maar de bestrijding van de (gevolgen van) de ramp is een kostbare aangelegenheid voor de betrokken (overheids)organisaties. Volgens artikel 55 lid 2 van de Wet veiligheidsregio’s verleent de Minister een bijdrage voor de kosten die voor een veiligheidsregio voortvloeien uit de uitoefening van haar taken.

VRZL heeft een claim ingediend bij zowel de WTS alsook bij de WVR. Beide claims zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) beoordeeld met als uitkomst dat de door VRZL ingediende claims volledig zijn gehonoreerd, waardoor VRZL geen financieel nadeel heeft ondervonden. De vorderingen die waren opgenomen in de balans van de jaarrekening 2022 zijn daarmee gemitigeerd. Een en ander is afgerond in de eerste maanden van 2023

2.7 OEKRAÏNE / CRISIS NOODOPVANG ASIELZOEKERS

Oekraïne:

Op 24 februari 2022 is door het oorlogsgeweld in Oekraïne een grote stroom van ontheemden ontstaan. Vanwege de mogelijke komst van vele ontheemden uit Oekraïne naar Nederland, is de noodzaak ontstaan om op korte termijn voldoende opvangplekken te creëren. De toestroom van ontheemden uit Oekraïne is dermate hoog dat Nederland niet in staat is om binnen de bestaande structuren opvang te bieden.

In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 heeft het kabinet toegezegd dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang van rijkswege worden vergoed.
Dit besluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR en die zien op de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang in hun regio. Het besluit treedt in werking na de datum van uitgifte van de Staatcourant waarin zij wordt geplaatst.

Het besluit voorziet in een incidentele bijdrage aan veiligheidsregio's voor de daadwerkelijk gemaakte kosten (meerkosten) die aanvullend worden gemaakt ten behoeve van de coördinatie en eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne en dit besluit wordt voortgezet voor de periode vanaf 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. VRZL heeft voor zowel het eerste halfjaar 2023 alsook voor het tweede halfjaar 2023 een voorschot aangevraagd voor de kosten die hiermee gepaard gaan. Beide aanvragen zijn gehonoreerd door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De middelen die hiermee gepaard gaan zijn inmiddels ontvangen zodat de liquiditeit van VRZL gegarandeerd is.

De volgende in die periode gemaakte kosten komen voor vergoeding in aanmerking:
(a) De kosten die veiligheidsregio's maken voor de coördinatie en de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
(b) De kosten die binnen een regio waarbinnen een veiligheidsregio haar taken uitvoert, door gemeenten worden gemaakt, voor zover deze in plaats van of in aanvulling op, de veiligheidsregio belast zijn met de coördinatie en de eerste opvang van ontheemden uit Oekraïne.
(c) De kosten die binnen een veiligheidsregio door GGD en GHOR worden gemaakt, voor de uitvoerende taken die betrekking hebben op de opvang van ontheemden uit Oekraïne en voor zover deze taken niet in aanmerking komen voor een vergoeding op grond van de Wet publieke gezondheid of een andere regeling op basis waarvan de organisatie haar taken uitvoert.

De onder b en c bedoelde kosten worden via de desbetreffende veiligheidsregio gedeclareerd.

Crisisnoodopvang asielzoekers

In het Veiligheidsberaad van 23 mei 2022, heeft de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid een dringend beroep gedaan op de veiligheidsregio's om te helpen bij het ontlasten van het aanmeldcentrum in Ter Apel door middel van het realiseren van tijdelijke crisisnoodopvang van asielzoekers. In lijn met hiertoe gemaakte afspraken met de operationeel directeur COA, is door de RCDV een aflosschema crisisnoodopvang voor de veiligheidsregio's opgesteld, waar het Veiligheidsberaad op 7 juni 2022 mee heeft ingestemd.

Volgens dit aflosschema spannen telkens vier veiligheidsregio's zich in om gedurende 14 dagen 150 crisisnoodopvangplekken voor asielzoekers uit Ter Apel te realiseren, leidend tot een continue beschikbaarheid van 600 crisisnoodopvangplekken gedurende een periode van 12 weken. Dit aflosschema is nog steeds operationeel.

Bijna elke dag worden de veiligheidsregio's benaderd om nog meer opvangplekken beschikbaar te stellen. De ambtelijke organisaties van gemeenten zijn niet in staat om nog meer inzet te leveren. In de praktijk is dit wel nodig bij crisisnoodopvang, omdat het COA geen of maar een heel klein deel van de benodigde inzet kan leveren en onvoldoende personeel heeft om haar afspraken ten aanzien van de crisisnoodopvanglocaties na te komen. Het COA is in de praktijk niet bij machte om, zoals afgesproken, de medische zorg op de opvanglocaties te organiseren, zodat ook deze taak bij de gemeenten en/of veiligheidsregio's landt. Aan veel afspraken die door de RCDV, met instemming van het Veiligheidsberaad (Veiligheidsberaad 7 juni 2022), met het COA zijn gemaakt, wordt door het COA (nog) niet voldaan.

Daarbij is er nog steeds geen beeld hoe het COA ervoor zorgt dat asielzoekers, na de crisisnoodopvang, naar (semi)permanente opvangplekken worden gebracht. Sterker nog, nu worden asielzoekers van de ene crisisnoodopvang naar de volgende gebracht (van sporthal naar sporthal).

Er is gelukkig wel duidelijkheid ontstaan inzake de vergoeding van gemaakte kosten door VRZL inzake CNO. Eind 2022 is de afspraak gemaakt dat het COA de kosten aan VRZL voor 100% vergoed. Voor 2023 is dat ook gebeurd. Met het COA hebben wij de afspraak kunnen maken dat wij met ingang van 2023 telkenmale na afloop van de maand een declaratie insturen van de gemaakte kosten CNO, waarna het COA de factuur binnen een termijn van 14 dagen betaald aan VRZL.

Vermeldenswaardig is ook dat in samenwerking met de gemeente Sittard op 12 juni 2023 een opvangcentrum ten behoeve van CNO operationeel is, naast het gebouw van de VRZL, voor maximaal 300 asielzoekers. Dit voor de duur van één jaar.

Na twee jaar Corona, meer dan een jaar opvang van Oekraïners en daarnaast de inspanningen ten behoeve van CNO komen veiligheidsregio's en gemeenten nauwelijks nog aan de eigen taken toe. Ondanks eerdere toezeggingen vanuit andere overheidsorganisaties is van personele bijstand nog geen sprake. De veiligheidsregio's en gemeenten lossen steeds meer uitvoeringsproblemen van het COA op. Strakke coördinatie en prognoses vanuit het COA ontbreken.

De inspanningen van de veiligheidsregio's zijn niet alleen gericht op het ondersteunen en faciliteren van de gemeenten, maar ook op het bereiken van maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak. Wat is naar de samenleving toe verantwoord en hoe blijf je als overheid betrouwbaar? Het ontbreken van heldere prognoses van het COA en de steeds wisselende vraag richting veiligheidsregio's en gemeenten, maken dit niet eenvoudiger.

De asiel- en vluchtelingenketen vraagt in zijn totaliteit aandacht. Aan diverse landelijke tafels is bepleit om het vraagstuk breder aan te vliegen, maar dit krijgt nog lastig vervolg in de landelijke crisisstructuur. In de gemeenten en gemeenschappen komen alle vormen van opvang (particulier, via bedrijven en vakantieparken, crisisnoodopvang, noodopvang, satellietlocaties, asielzoekerscentra et cetera) voor alle doelgroepen (asielzoekers, statushouders en vluchtelingen uit Oekraïne) samen. Door de focus op één specifiek onderdeel uit deze keten te leggen, ontstaan geregeld een vertekend beeld en ongewenste effecten. Daarbij kent de problematiek rond de opvang van asielzoekers nauwe samenhang met andere grote dossiers, denk aan de problematiek rond de krapte op de woningmarkt.

2.8 MEERJARENBELEIDSPLAN VRZL 2024-2027

In de Wet veiligheidsregio's (Wvr) staat vermeld dat het bestuur ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt waarin het beleid is vastgelegd voor de taken van de veiligheidsregio. Ons huidige meerjarenbeleidsplan Samen Veilig 2020-2023 loopt dit jaar ten einde en vraagt om een actualisatie voor de komende beleidsperiode. Deze actualisatie is doorgevoerd en afgelopen periode voorgelegd aan ons Algemeen Bestuur.

Het betreft:

1. Het meerjarenbeleidsplan 2024 t/m 2027 Veiligheidsregio Zuid-Limburg (artikel 14 Wet veiligheidsregio's);
2. De onderliggende stukken die daarbij horen, te weten:
   a) provinciaal risicoprofiel 2023 incl. voorstel te prioriteren risico's (artikel 15 Wet veiligheidsregio's)
   b) brandweerrisicoprofiel (artikel 15 Wet veiligheidsregio's)
   c) oefenbeleidsplan 'MOTO' (artikel 14 lid d. Wet veiligheidsregio's)
   d) dekkingsplan 2024 t/m 2027 inclusief materieelspreidingsplan 2023 (artikel 14 lid f. Wet veiligheidsregio's)
   e) visie op inrichting risicobeheersing en beschrijving niet wettelijke adviesfunctie, waaronder de advisering met betrekking tot het omgevingsplan (artikel 14 lid e. Wet Veiligheidsregio's)
   f) memo opbrengst Bestuurlijke dialoog Brandweerzorg 2023 en de vertaling daarvan in ambities voor de periode 2024-2027.

Het (ontwerp) beleidsplan is vanuit VRZL ter consultatie schriftelijk aangeboden aan de gemeenteraden. Met inachtneming van deze schriftelijke consultatie heeft het Algemeen Bestuur het meerjarenbeleidsplan VRZL 2024 t/m 2027 in haar vergadering van 13 oktober 2023 vastgesteld.

Inzicht geven in de risico's die ons kunnen overkomen en het effect dat die risico's potentieel kunnen hebben is de basis van dit meerjarenbeleidsplan. We analyseren wat we als organisaties in de crisisbeheersing, rampenbestrijding en brandweerzorg aan slagkracht kunnen inzetten tegenover de aanwezige risico's. Daarbij kijken we verder dan onze veiligheidsregio als organisatie. De uiteindelijke kracht wordt namelijk bepaald door de samenwerking van alle partners in het veiligheidsdomein.

Tevens hebben we gekeken naar trends en ontwikkelingen binnen ons werkveld. Het ontstane beeld is in dit meerjarenbeleidsplan vertaald naar concrete ambities voor onze afzonderlijke programma's. Ook is gekeken naar wat er de afgelopen periode allemaal is gebeurd en welke invloed dat heeft op wie we zijn, waar we voor staan en wat we de komende periode willen en moeten bereiken vanuit onze maatschappelijke rol en positie. Die terugblik was mede behulpzaam bij het vinden van antwoorden op de vraag in welke richting VRZL zich moet bewegen. De COVID19-pandemie, de hoogwaterramp in 2021 en de stroom aan vluchtelingen en asielzoekers als gevolg van oorlog, conflict en geweld leverden ons daarbij talrijke ervaringen en inzichten op.

De belangrijkste ambities voor de komende jaren zijn:
- Opzet van een flexibele, breed inzetbare crisisorganisatie, ook bij langdurige crises.
- Versteviging van de netwerkrol tussen VRZL en (vitale) partners.
- Doorontwikkeling van de informatiearchitectuur en -veiligheid.
- Transformatie van de werk- en denkwijze, van regelgericht naar risicogericht.
- Invoering van een strategische personeelsplanning.

Ons meerjarenbeleidsplan gaat uit van realistisch beleid met beoogde resultaten die passen bij de huidige tijdsgeest en binnen een verantwoord financieel beleid. Het voorliggende beleidsplan vervangt daarmee het huidige vastgestelde beleidsplan 2020-2023.

2.9 AFRONDING BESTUURLIJKE DIALOOG BRANDWEERZORG

In 2021 en 2022 is een bestuurlijke dialoog gevoerd over de toekomst van de brandweerzorg. Bij burgemeesters en gemeenteraden hebben we tijdens meerdere sessies informatie ingewonnen voor de inrichting hiervan. Het resultaat van deze sessies is verwerkt in de ambities van het programma brandweerzorg.

Tijdens de startsessie in 2021 heeft het Algemeen Bestuur het belang van de vrijwillige brandweer al benadrukt. Uit het oogpunt van betaalbaarheid maar zeker ook vanuit inwonersbetrokkenheid. Tenslotte heeft het bestuur aangegeven dat het binnen de huidige financiële kaders wil blijven. Ten aanzien van het mogelijk veranderend beleid inzake huisvesting, zullen de financiële effecten en risico's apart worden beschouwd.

Een aantal belangrijke opgetekende bestuurlijke kaders zijn:
- Blijf vanuit het perspectief van alle inwoners van Zuid-Limburg kijken naar het verlenen van goede brandweerzorg en verlies hierbij de onderlinge solidariteit niet uit het oog.
- De burgemeesters voelen zich verantwoordelijk voor de brandveiligheid binnen de gemeente.
- De brandweer is dé adviseur fysieke veiligheid voor de gemeenten.
- De gemeenten nemen het brandweerrisicoprofiel als uitgangspunt voor een gesprek met de brandweer om risicogericht keuzes te maken over de producten die de brandweer aan de gemeente levert. Op basis van het brandweerrisicoprofiel willen gemeenten het gesprek aangaan met de brandweer.
- De gemeenten maken de gevolgen van deze keuzes inzichtelijk voor de gemeenteraden (restrisico's).
- De keuzes worden verankerd in het integraal veiligheidsplan.
- De niet-wettelijke taken zoals de brandweer die nu uitvoert staan hierbij niet ter discussie.

Met de vaststelling in 2023 van het meerjarenbeleidsplan is de dialoog dan ook afgerond. Het onderwerp huisvesting wordt tijdens de reguliere procesgang in 2024 verder opgepakt.

2.10 HUISVESTING BESTUURLIJKE OPDRACHT

Het bestuur heeft opdracht gegeven om toekomstbestendige huisvestingsscenario's uit te werken. De eigendomskwestie van kazernes dient hierbij nadrukkelijk te worden meegenomen in de scenario's.
De uitwerking hiervan is afgelopen periode gestart.

Reeds eerder is bestuurlijk bekrachtigd dat, daar waar nieuwbouw aan de orde is, dit in eigendom van de Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL) komt. De fysieke plek van de kazernes volgt vanuit het dekkingsplan. Het uitgangspunt is dat er gezocht wordt naar regionale kaders waarbinnen er ruimte is voor lokale belangen. Het beeld is ontstaan dat vanuit regionaal perspectief centralisatie een positief effect kan hebben. Tijdens de dialoogsessie over huisvesting zijn reeds diverse bestuurlijke kaders opgetekend voor de onderwerpen:

- Duurzaamheid;
- Flexibiliteit / functionaliteit / innovatie;
- Financiën en eigendom.

Belangrijke vervolgstap is de duiding van adequate en actuele gegevens van het bestaande panden-bestand. Komend jaar wordt e.e.a. ter besluitvorming voorgelegd.

2.11 WET GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Op 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Met deze wijziging wordt o.a. de betrokkenheid van volksvertegenwoordigers bij het bestuur van een samenwerkingsverband vergroot. Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers is per 1 juli 2022 in werking getreden. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van twee jaar. In 2023 hebben we hier al samen met andere gemeenschappelijke regelingen invulling aan gegeven.

Aangezien deze wet voor alle gemeenschappelijke regelingen geldt, staan alle gemeenschappelijke regelingen voor dezelfde opdracht, actualisatie van de GR vóór 1 juli 2024. Hierdoor is het idee ontstaan om de krachten te bundelen en samen op te trekken in zowel kennisdeling als procesgang (o.a. richting de raden). Ondertussen is een dergelijk traject vormgegeven en ligt de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg momenteel voor zienswijze voor in de deelnemende gemeenten.

In lijn met de geest van de wetswijziging, zet de nieuwe gemeenschappelijke regeling VRZL in op een verbeterde informatiepositie van de gemeenteraden en meer betrokkenheid bij het besluitvormingsproces. Zo is het voorstel om in de toekomst ook het meerjarenbeleidsplan expliciet voor zienswijze aan te bieden aan de raden. Daarnaast is vanuit VRZL zo veel mogelijk gezocht naar gelijkloop met andere gemeenschappelijke regelingen in Limburg.

3 DEEL C – JAARREKENING

3.1 BALANS (VOOR RESULTAATBESTEMMING)

Activa	31 december 2023	31 december 2022
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa met economisch nut		
Gronden en terreinen	1.951.141	1.779.749
Bedrijfsgebouwen	12.780.276	13.040.640
Inventaris en inrichting	994.255	872.271
Installaties	1.006.458	1.118.679
ICT en automatiseringsapparatuur	349.684	355.959
Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	16.575.102	17.658.509
Brandweermaterialen	1.698.173	1.982.435
Kleding	829.382	810.416
	36.184.471	**37.618.658**
Totaal vaste activa	**36.184.471**	**37.618.658**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd <1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	11.535.261	10.811.984
Uitzetting in 's Rijks schatkist	18.008.094	13.953.230
Rekening-courant verhouding niet-financiële instellingen	9.244	-
Overige vorderingen	53.532	253.083
	29.606.131	**25.018.297**
Liquide middelen	**139.252**	**139.623**
Overlopende activa	**719.398**	**996.469**
Totaal vlottende activa	**30.464.781**	**26.154.389**
Totaal activa	**66.649.252**	**63.773.047**

Passiva	31 december 2023	31 december 2022
VASTE PASSIVA		
Reserves		
Algemene reserve	1.451.310	1.436.273
Bestemmingsreserves	4.363.133	3.352.676
Nog te bestemmen resultaat	1.939.693	-401.920
	7.754.136	**4.387.029**
Voorzieningen	**8.617.494**	**8.057.281**
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	23.252.079	25.379.018
	23.252.079	**25.379.018**
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**6.435.658**	**13.330.958**
Overlopende passiva	**20.589.885**	**12.618.761**
Totaal passiva	**66.649.252**	**63.773.047**

3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Hieronder is het recapitulerend financieel overzicht weergegeven. De bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Veiligheidsregio Zuid-Limburg (totaal)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra	-	-	691	417
Overige inkomsten	13.094	1.945	28.458	32.918
Baten	**66.633**	**53.920**	**85.687**	**89.873**
Lasten				
Personeel	29.537	32.409	31.213	31.259
Opleiding, vorming en training	1.678	2.168	2.216	1.847
Kantoor	611	783	525	496
Automatisering	507	516	521	474
Huisvesting	14.072	4.449	28.276	30.290
Voertuigen	1.050	925	1.008	995
Materialen	1.179	954	847	1.089
Kapitaallasten	4.356	4.337	4.428	4.423
Lasten	**52.990**	**46.541**	**69.034**	**70.873**
Overhead	10.312	9.996	11.819	12.057
Onvoorzien	-	10	196	196
Totaal	**10.312**	**10.006**	**12.015**	**12.253**
Dotatie voorzieningen	3.586	1.923	3.628	3.797
Onttrekking voorzieningen	-	3.396	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.586**	**-1.473**	**3.628**	**3.797**
Dotatie reserves	4.332	4.072	4.976	4.976
Onttrekking reserves	4.185	5.226	3.966	3.966
Mutatie reserves	**147**	**-1.154**	**1.010**	**1.010**
Resultaat	**-402**	**-**	**-**	**1.940**

3.3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Hierna wordt per categorie aangegeven welke grondslagen zijn gehanteerd. In de jaarrekening is de Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) als integraal onderdeel van VRZL verantwoord.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het dagelijks bestuur zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

3.4 TOELICHTING OP DE BALANS

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut
Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen met een economisch nut > € 2.500 en een levensduur van > 2 jaar worden conform de financiële verordening geactiveerd.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs verminderd met de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegen duurzame waardeverminderingen. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

VRZL beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een duurzame waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Van een duurzame waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Een verlies als gevolg van een duurzame waardevermindering wordt direct als een last verwerkt in het overzicht van baten en lasten onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het actief.

Afschrijvingen
De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de financiële verordening zoals vastgesteld door het algemeen bestuur in haar vergadering van 24 september 2021. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode en starten op 1 januari van het jaar ná ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen worden bepaald op basis van de verwachte gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde die nihil is. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate verwerkt in de jaarrekening.

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals vastgelegd in de financiële verordening, zijn van toepassing:

Activa	Afschrijvingstermijnen in jaren
Gronden en terreinen	Niet over afschrijven
Gebouwen en renovaties	10 - 40
Installaties	5 - 20
Inventaris en inrichting	5 - 10
ICT en automatiseringsapparatuur	3 - 8
Voer-, vaartuigen en haakarmbakken	3 - 20
Brandweermaterieel	3 - 20
Kleding	5 - 10

Vlottende activa
De vlottende activa worden onderverdeeld in:

- Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar
- Liquide middelen
- Overlopende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
De uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen
De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan de liquide middelen ter vrije beschikking aan de Veiligheidsregio.

Overlopende activa
De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Op de overlopende activa wordt geen voorziening in mindering gebracht

Vaste passiva

Reserves
In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen
Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van VRZL. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op de nominale waarde van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatig verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren
- De onderhoudsvoorzieningen hebben betrekking op diverse beheerprogramma's en dienen voornamelijk tot gelijkmatige verdeling van lasten over een reeks van jaren, afhankelijk van de onderhoudscyclus.

De vorming van een voorziening, dan wel dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als last in het betreffende boekjaar verantwoord. Onttrekkingen aan de voorziening worden rechtstreeks op de voorziening verantwoord en lopen niet via de exploitatie.

Aan de voorziening ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd.

Vaste schulden
De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden onderverdeeld in:

- Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
- Overlopende passiva

Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar
De netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende passiva
De overlopende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling
Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de ontvangen gemeentelijke en rijksbijdragen alsmede de overige inkomsten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. Hierbij wordt het stelsel van baten en lasten gehanteerd, met inachtneming van het voorzichtigheidsbeginsel, het toerekeningsbeginsel en het realisatiebeginsel.

Vennootschapsbelasting
VRZL heeft geen activiteiten die vallen onder de vennootschapsbelasting en is derhalve niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3.4.1 Vaste activa

3.4.1.1 Materiële vaste activa met economisch nut

Per einde boekjaar 2023 bedraagt de boekwaarde van de materiële vaste activa € 36,2 miljoen (ultimo 2022 € 37,6 miljoen). Voor de opbouw naar activasoort wordt verwezen naar het onderstaande overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Overzicht van geactiveerde kapitaaluitgaven

Omschrijving	Boekwaarde 31 december 2022	Vermeerderingen 2023	Afschrijvingen 2023	Boekwaarde 31 december 2023
Materiële activa met economisch nut				
a. Gronden en terreinen	1.779.749	171.392	-	1.951.141
b. Bedrijfsgebouwen	13.040.640	371.987	632.351	12.780.276
c. Inventaris en inrichting	872.271	263.677	141.693	994.255
d. Installaties	1.118.679	101.375	213.596	1.006.458
e. ICT en automatiseringsapparatuur	355.959	130.974	137.249	349.684
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	17.658.509	1.018.024	2.016.676	16.575.102
e. Brandweermaterialen	1.982.435	224.541	494.688	1.698.173
f. Kleding	810.416	363.578	344.612	829.382
Totaal materiële vaste activa	**37.618.658**	**2.645.548**	**3.980.865**	**36.184.471**

Overzicht kapitaallasten

Omschrijving	Afschrijvingen 2023	Rente 2023	Kapitaallasten 2023
Materiële vaste activa met economisch nut			
a. Gronden en terreinen	-	20.906	20.906
b. Bedrijfsgebouwen	632.351	153.180	785.531
c. Inventaris en inrichting	141.693	10.246	151.939
d. Installaties	213.596	13.140	226.736
e. ICT en automatisering	137.249	4.181	141.430
d. Voer- en vaartuigen en haakarmbakken	2.016.676	207.423	2.224.099
e. Brandweermaterialen	494.688	23.286	517.974
f. Kleding	344.612	9.520	354.132
Totaal materiële vaste activa	**3.980.865**	**441.882**	**4.422.747**

Toelichting mutaties materiële vaste activa met economisch nut 2023

Alle investeringen die in 2023 zijn gedaan, passen binnen het door het algemeen bestuur goedgekeurde meerjarig investeringsplan.

Gronden en terreinen

Saldo per 31.12.2023 is € 1.951.141. In 2023 is voor € 171.392 grond aangekocht voor de kazerne Sittard-Oost.

Bedrijfsgebouwen

Saldo per 31.12.2023 is € 12.780.276. In 2023 is in de nieuwbouw kazerne Sittard Oost € 214.614 geïnvesteerd en voor inbreiding kazerne Maastricht Zuid is € 70.134 geïnvesteerd.

Installaties

Saldo per 31.12.2023 is € 1.006.458. In 2023 is er voor € 101.375 in installaties geïnvesteerd.

Inventaris en inrichting
Saldo per 31.12.2023 is € 994.255. In 2023 is er voor € 220.069 nieuwe inventaris aangeschaft. Het betreft voornamelijk vervanging van bestaande inventaris. Zonwering Maastricht Noord € 80.720.

- Inventaris € 220.069
- Zuigschrobmachine € 24.431

ICT- en automatiseringsapparatuur
Saldo per 31.12.2023 is € 349.684. De investeringen in 2023 bedroegen € 130.974 en hebben o.a. betrekking op:

- iPhone € 49.747
- Videoconference (teams) € 17.006
- Laptops € 52.886
- Beeldschermen € 9.716

Voer-, vaartuigen en haakarmbakken
Saldo per 31.12.2023 is € 16.575.102. De investeringen in 2023 bedroegen € 1.018.024 en betreffen o.a.:

- Redgereedschap € 682.133
- Modificatie voertuigen € 116.376
- Meetapparatuur € 31.069
- Warmtebeeldcamera's € 45.824
- WTS € 62.915

Brandweermaterialen
Saldo per 31.12.2023 is € 1.698.173. De investeringen in 2023 bedragen totaal € 224.541 en hebben betrekking op onder meer:

- Oefenpoppen € 16.393
- Knetterkasten € 9.069
- Testapparatuur duiken € 28.656
- Werkluchtcompressor € 16.486
- Duikpakken € 5.345
- Werkplaatsapparatuur € 41.613
- Pagers € 27.210
- P2000 € 22.748

Kleding
Saldo per 31.12.2023 is € 829.382. In 2023 is voor € 363.578 aan bluskleding aangeschaft.

3.4.2 Vlottende activa

3.4.2.1 Uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar
Het saldo per 31 december 2023 bedraagt € 29.606.131. De vorderingen op openbare lichamen aan het einde van 2023 bedragen € 11.535.261, waarvan een aanzienlijk deel bestaat uit een vordering op het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers met betrekking tot verschillende locaties van noodopvang in Oekraïne, ter waarde van € 10.757.428.

Daarnaast omvat de vordering de afrekening met de Veiligheidsregio Limburg-Noord met betrekking tot de gezamenlijke meldkamer, ter hoogte van € 252.142. Ten slotte bedraagt de vordering op de Zuid-Limburgse gemeenten € 75.560.

De overige vorderingen op openbare lichamen bedragen € 450.131.

Conform artikel 39 van het BBV wordt de rekening-courantverhouding met het Rijk, het Schatkistbankieren, van € 18.008.094 gepresenteerd onder uitzettingen in 's-Rijksschatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar. Het verschil tussen de boekjaren 2022 en 2023 wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten voor noodopvang van vluchtelingen niet zijn voorgefinancierd.

Het saldo op de rekening-courantverhouding van € 9.244 betreft een vordering op het EMRIC-project.

De overige vorderingen betreffen vorderingen op derden. De afwikkeling van deze vorderingen verloopt normaal.

Specificatie uitzettingen met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	**31 december 2023**	**31 december 2022**
Vorderingen op openbare lichamen	11.535.261	10.811.984
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	18.008.094	13.953.230
Rekening-courant verhouding niet-financiële instellingen	9.244	0
Overige vorderingen	53.532	253.083
Totaal	**29.606.131**	**25.018.297**

3.4.2.2 Overzicht Schatkistbankieren

De Wet Schatkistbankieren schrijft voor dat de decentrale overheden, waaronder ook de Veiligheidsregio, al hun overtollige liquide middelen en beleggingen aanhouden bij het Ministerie van Financiën. In 2023 is een drempelbedrag bij de bank gehanteerd van € 1.694.000. Er zijn geen overschrijdingen geweest in 2023.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Berekening benutting drempelbedrag Schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1.694**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**133**	**151**	**145**	**139**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.561	1.543	1.549	1.555
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	84.677			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	84.677			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van € 1 mln.	Drempelbedrag	1.694			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	11.970	13.741	13.340	12.788
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	133	151	145	139

3.4.2.3 Liquide middelen

Saldo per 31.12.2023 is € 139.252. De liquide middelen laten per ultimo 2023 een positieve stand zien van € 0,14 miljoen (2022: € 0,14 miljoen) en bestaan uit € 2.793 aan contante middelen en uit € 136.459 aan tegoeden bij bankinstellingen.

Specificatie liquide middelen

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
Kas	2.793	6.406
Bank	136.459	133.217
Totaal	**139.252**	**139.623**

Rondom de liquide middelen zijn de regels van Schatkistbankieren van toepassing. In paragraaf 3.2.3.2 is het desbetreffende overzicht ingevoegd.

3.4.2.4 Overlopende activa

Specificatie overlopende activa

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	719.398	996.469
Totaal	**719.398**	**996.469**

De overlopende activa groot € 719.398 bestaat voor € 151.276 nog te ontvangen creditrente met betrekking tot Schatkistbankieren. Het overige deel groot € 567.822 bestaat voornamelijk uit diverse reeds vooruitbetaalde kosten, licentiekosten, verzekeringspremies en abonnementen die betrekking hebben op 2024.

3.4.3 Vaste passiva

3.4.3.1 Reserves

Omschrijving	Stand 31 december 2022	Resultaat-bestemming	Vermeerderingen 2023	Verminderingen 2023	Stand 31 december 2023
Algemene reserve					
Algemene reserve	1.348.347	-	-	-	1.348.347
Algemene reserve GHOR	87.926	15.037	-	-	102.963
Totaal	**1.436.273**	**15.037**	**-**	**-**	**1.451.310**
Bestemmingsreserves					
Ingroeireserve kapitaallasten	2.433.746	-	4.976.000	3.426.423	3.983.323
Reserve frictiekosten	550.962	-	-	265.000	285.962
Bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19	249.500	-	-	249.500	-
Reserve doorontwikkeling VB	24.620	-	-	24.620	-
Bestemmingsreserves GHOR	93.848	-	-	-	93.848
Totaal	**3.352.676**	**-**	**4.976.000**	**3.965.543**	**4.363.133**
Totaal	**4.788.949**	**15.037**	**4.976.000**	**3.965.543**	**5.814.443**
Rekeningsaldo					
Nog te bestemmen resultaat	-401.920	401.920	1.939.693	-	1.939.693
Totaal	**-401.920**	**401.920**	**1.939.693**	**-**	**1.939.693**
Verrekening 2022 met gemeenten	**-**	**-416.957**	**416.957**		**-**
Totaal reserves	**4.387.029**	**-**	**7.332.650**	**3.965.543**	**7.754.136**

Algemene reserve
Saldo per 31.12.2023 is € 1.348.347. De algemene reserve is een reserve waaraan geen specifieke bestemming is gegeven. De daarin vastgelegde middelen dienen als weerstandscapaciteit. De stand van de weerstandscapaciteit per ultimo 2021 is € 1.348.347.

Algemene reserve GHOR
Saldo per 31.12.2023 is € 102.963. Het resultaat 2022 (€ 15.037 positief) is conform besluit van het algemeen bestuur toegevoegd aan de algemene reserve GHOR.

Ingroeireserve kapitaallasten
Saldo per 31.12.2023 is € 3.983.323. Het algemeen bestuur heeft in oktober 2022 de notitie reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is de eerder vastgestelde systematiek van de ingroeireserve door het bestuur herbevestigd. Verder heeft het algemeen bestuur besloten om het jaarlijks genormeerd bedrag aan kapitaallasten te verhogen met € 400.000. Daarnaast heeft het algemeen bestuur in december 2023 besloten om de ingroeireserve in 2023 eenmalig te verhogen met € 750.000 ter compensatie voor de hogere (toekomstige) kapitaallasten als gevolg van de fors hogere inflatiecijfers. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks geïndexeerd met de prijsindex om schommelingen in de kapitaallasten te voorkomen. De ingroeireserve kapitaallasten is bepaald voor de kapitaallasten inventaris (nieuw), voertuigen, beroepskleding en machines, apparaten en installaties (dus exclusief kapitaallasten inventaris (oud), grond/terreinen en gebouwen). Jaarlijks worden de werkelijke kapitaallasten onttrokken aan de ingroeireserve kapitaallasten. Het genormeerd bedrag aan kapitaallasten wordt jaarlijks gedoteerd aan de ingroeireserve kapitaallasten. De dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt voor 2023 € 4.976.000. De onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten bedraagt € 3.426.423.

Reserve frictiekosten
Saldo per 31.12.2023 is € 285.962. Uit de herschikking van de reservepositie is in 2020 een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd voor een bedrag van € 2,3 miljoen. In 2018 is een traject van organisatieontwikkeling ingezet waarbij in 2019 de verdere aanpak van de noodzakelijke reorganisatie is vormgegeven. De reorganisatie brengt personele verschuivingen met zich mee welke in 2020 en verder vorm hebben gekregen. Om de hiermee samenhangende frictiekosten op te vangen is een bestemmingsreserve frictiekosten gevormd. Het algemeen bestuur heeft besloten om voor 2023 € 265.000 te onttrekken aan de reserve frictiekosten.

Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19
Saldo per 31.12.2023 is nihil. Het algemeen bestuur heeft bij vaststelling van de jaarrekening 2020 ingestemd met de vorming van een bestemmingsreserve uitgestelde activiteiten COVID-19 voor een bedrag groot € 592.792. Een deel van de uitgestelde activiteiten COVID-19 (voor een totaalbedrag van € 261.292) is in 2021 ingehaald waardoor een deel van deze bestemmingsreserve is vrijvallen. De overige activiteiten (deel opleidingen en trainingen warm) zijn deels ingehaald in 2022 (€ 82.000) en deels ingehaald in 2023 (€ 249.500).

Reserve doorontwikkeling Veiligheidsbureau
Saldo per 31.12.2023 is nihil. Deze reserve is gevormd uit de reserves van het programmabureau, Bevolkingszorg en GHOR conform besluit van het algemeen bestuur van 15 juni 2018. De reserve doorontwikkeling Veiligheidsbureau is conform besluit algemeen bestuur vrijgevallen in 2023.

Bestemmingsreserves GHOR
In deze reserves is in 2023 niet gemuteerd. Het totaal ervan bedraagt ultimo 2023 € 93.848. Een bedrag van € 72.848 hiervan betreft een reserve voor netcentrisch werken; de overige € 21.000 betreft een reserve voor huisvesting van de GHOR.

Nog te bestemmen resultaat
Saldo per 31.12.2023 is € 1.939.693 positief (Veiligheidsregio Zuid-Limburg € 1.699.245 positief en de GHOR € 240.448 positief). De resultaatbestemming van het rekeningsaldo 2022 is verwerkt conform besluit van het algemeen bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening 2022.

Voorzieningen

Overzicht van de voorzieningen

Omschrijving	Stand 31 december 2022	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Stand 31 december 2023
Voorzieningen				
Voorziening Verlofsparen	201.831	368.971	-	570.802
Voorziening FLO	1.625.154	2.847.114	2.467.250	2.005.018
Voorziening onderhoud panden	6.126.520	581.000	725.073	5.982.447
Voorziening WW-verplichtingen	103.776	-	44.549	59.227
Totaal voorzieningen	**8.057.281**	**3.797.085**	**3.236.872**	**8.617.494**

Voorziening verlofsparen
Saldo per 31.12.2023 is € 570.802. Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit verlofsparen kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het vitaliteitsbeeld. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook een onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier een voorziening voor gevormd worden. Deze vakantie-uren verjaren niet.

De bronnen van verlofsparen zijn:
- het verlof uit de overwerkvergoeding
- de bovenwettelijke vakantie-uren gekocht uit het IKB
- de bovenwettelijke vakantie-uren
- de bovenwettelijke vakantie-uren bij onregelmatig werken en beschikbaarheidsdienst
- het verlof uit de voormalige verlofspaarmogelijkheid.

Het totaal saldo uren verlofsparen bedraagt per 31 december 2023 11.874 uren. Deze uren zijn financieel gemaakt met het gemiddeld uurloon inclusief werkgeverslasten.

De werknemer met een voltijdsdienstverband mag op 31 december van een kalenderjaar maximaal 3.600 uren verlof hebben. Hieronder vallen de verlofspaaruren, de wettelijke vakantie-uren, de bovenwettelijke vakantie-uren en andere (compensatie)verlofuren.

Voorziening FLO
Saldo per 31.12.2023 is € 2.005.018. Functioneel leeftijdsontslag geeft medewerkers die voor 2006 in dienst waren het recht op een vorm van vroegpensioen, het functioneel leeftijdsontslag (FLO). In 2020 is geconstateerd dat er geen sprake is van gelijkblijvende toekomstige lasten in de meerjarenbegroting. Derhalve is met ingang van 2020 een voorziening gevormd. De voorziening bestaat uit een inschatting van de toekomstige verplichtingen naar rato toegerekend van het aantal gewerkte jaren per balansdatum. Daarop is in mindering gebracht de geschatte bijdrage van de deelnemende gemeentes van het uitgangspunt van budgetneutraliteit. Dat betekent dat de hoogte van de voorziening op dit moment gelijk is aan de reeds beschikbaar gestelde middelen via het besluit van de bestemmingsreserves. De voorziening FLO is gevormd ten laste van het resultaat over 2020 (stand 1 januari 2020 € 4,1 miljoen). De last wordt onttrokken aan de voorziening FLO. Deze voorziening is gevormd ter egalisatie van de jaarlijkse lasten die samenhangen met het functioneel leeftijdsontslag.

De FLO-overgangsregeling is sinds 2019 aangepast naar een gegarandeerd netto loon van 75%. Dit loon bestaat uit de uitkering levensloop aangevuld met bijdrage van de werkgever tot aan de pensioendatum. Door een recente wetswijziging stopt de levensloopregeling landelijk in 2022. In 2022 start de regeling “netto FLO-spaartegoed”. In april , juli 2023 en januari 2024 heeft er een herijking plaatsgevonden van de FLO-kosten door een extern bureau, voor de periode 2024-2044. Uit deze herijking blijkt dat een deel van de FLO-kosten t.o.v. eerdere berekeningen naar achteren is geschoven. De totale FLO-lasten voor de periode 2024 tot en met 2044 worden per 31 december 2023 ingeschat op 28,6 miljoen. Naar periode zijn deze FLO-lasten als volgt toe te wijzen: < 1 jaar 2,2 miljoen, 1-5 jaar 10,1 miljoen en > 5 jaar 16,3 miljoen.

In 2023 is een reguliere toevoeging van € 1,95 miljoen (2022: € 1,88 miljoen) en een onttrekking voor de werkelijke FLO-lasten 2023 van € 2,5 miljoen verantwoord. De reguliere toevoeging, die gefinancierd wordt uit de bijdrage gemeente FLO, wordt jaarlijks geïndexeerd met de loonindex. Daarnaast heeft er, conform besluit algemeen bestuur, in 2023 een extra dotatie plaatsgevonden in de voorziening FLO van € 900.000.

Doordat de toekomstige gemeentelijke bijdragen meegerekend kunnen worden, kan de voorziening lager uitkomen. Om die reden is het deel van de gemeentelijke bijdrage dat we gebruiken voor de FLO-regeling expliciet zo benoemd in de begroting en is transparant gemaakt voor gemeenten dat een gedeelte van de gemeentelijke bijdrage wordt gebruikt als dekking voor de FLO kosten.

Daarbij is expliciet opgenomen dat deze bijdrage niet voor een ander doel kan worden aangewend. Impliciet was dit altijd al het geval. Als we het geld van de FLO kosten aan iets anders zouden uitgeven, is de begroting niet langer reëel in evenwicht. Het bedrag dat we reserveren voor de FLO-regeling sluit aan bij de meerjarig begrote kosten voor de FLO-regeling. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt dit in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage al eerder te verlagen.

Voorziening onderhoud panden
Saldo per 31.12.2023 is € 5.982.447. De onderhoudsplannen zijn in 2023 geactualiseerd. Gebaseerd op de geactualiseerde meerjarige onderhoudsplannen is in 2023 de jaarlijkse dotatie van € 581.000 verricht ten gunste van de voorziening groot onderhoud gebouwen.

De voorziening is gevormd ten behoeve van de egalisatie van het groot onderhoud van de kantoor- en opleidingsgebouwen in Margraten en de kazernes in Beek, Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Maastricht Zuid, Margraten, Bocholtz en Sittard Middenweg. In 2023 zijn uitgaven gedaan voor het groot onderhoud voor een bedrag van totaal € 725.073.

Voorziening WW-verplichtingen
Saldo per 31.12.2023 is € 59.227. Een voorziening WW-personeel is in 2015 gevormd om de WW-verplichtingen van ontslagen werknemers op te kunnen vangen. In deze voorziening worden ook individuele overeenkomsten met medewerkers gecalculeerd/gestort op het moment dat de verplichting ontstaat.

3.4.3.2 Vaste schulden
Saldo per 31.12.2023 is € 23.252.079. In 2023 zijn geen nieuwe langlopende leningen afgesloten. Ter financiering van de Kazerne Sittard Middenweg zijn op 28 december 2010 vier geldleningen bij de BNG aangegaan voor een totaalsom van € 7.500.000 met opnamedata tussen 1 april 2011 en 1 oktober 2012. Ultimo 2016 is een geldlening ad € 10.000.000 afgesloten voor de consolidatie van vlottende schuld en de vaste financiering van onderhanden zijnde en van nieuwe investeringen.

In 2020 zijn twee nieuwe geldleningen aangetrokken voor een totaalbedrag van € 16.000.000 ter financiering van de aankoop kazernes Beek, Vaals en Maastricht Zuid en voor de revitalisering stookhuis.

De aflossingsverplichting < 1 jaar bedraagt € 2.136.879.

Specificatie onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

Omschrijving	Oorspronkelijke hoofdsom	Einde looptijd	Rente %	Pro resto hofdsom per 31 december 2022	Aflossingen 2023	Rente 2023	Pro resto hoofdsom per 31 december 2023
Geldleningen							
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40.0082517	384.631	2034	5,04%	222.276	13.932	10.635	208.344
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 91398	1.043.695	2040	6,25%	760.513	24.031	47.153	736.482
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106275	1.500.000	2026	4,69%	1.500.000	-	70.350	1.500.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106276	2.000.000	2051	4,89%	1.759.784	28.753	85.699	1.731.031
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106277	2.000.000	2051	4,99%	1.764.336	28.356	87.691	1.735.980
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40106278	2.000.000	2032	4,99%	1.238.775	98.534	60.576	1.140.241
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40110848	10.000.000	2026	0,58%	4.000.000	1.000.000	22.675	3.000.000
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113445	10.000.000	2050	0,63%	9.333.334	333.333	56.262	9.000.001
Bank Nederlandse Gemeenten nr. 40113446	6.000.000	2030	0,02%	4.800.000	600.000	841	4.200.000
Totaal	**34.928.326**			**25.379.018**	**2.126.939**	**441.882**	**23.252.079**

3.4.4 Vlottende passiva

3.4.4.1 Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Het saldo per 31 december 2023 bedraagt € 6.435.658.

In december 2022 is een kasgeldlening aangetrokken van € 5.000.000. Deze lening werd gebruikt ter financiering van de kosten voor de opvang in Oekraïne en voor de kosten van noodopvang voor asielzoekers. De kasgeldlening is in januari 2023 afgelost en heeft daarom een kortlopend karakter.

De afwikkeling van de crediteuren van € 10.353 verloopt normaal, evenals de schulden aan openbare lichamen van € 4.819.291.

Specificatie netto vlottende schulden met een rente typische looptijd < 1 jaar

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
Overige kasgeldleningen	-	5.000.000
Overige schulden	6.435.658	8.330.958
Totaal	**6.435.658**	**13.330.958**

3.4.4.2 Overlopende passiva

Specificatie overlopende passiva

Omschrijving	31 december 2023	31 december 2022
De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	4.579.515	848.880
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	1.522.540	1.227.667
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	14.487.830	10.542.214
Totaal	**20.589.885**	**12.618.761**

De van Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen- voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel betreft overlopende BDuR-gelden € 930.455, CTB-gelden € 848.880 en het voorschotbedrag gelden opvang Oekraïne ter grootte van € 2.800.180.

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen, betreft o.a. de loonkosten voor vrijwilligers over de maanden november en december ter waarde van € 471.057.

De overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen betreft met name de vooruit gefactureerde (en reeds ontvangen) gemeentelijke bijdrage 1e halfjaar 2024 groot € 14.454.212.

Verloopoverzicht	BduR	CTB	Oekraïne
Saldo begin boekjaar	-	848.880	-
Ontvangen bedragen	1.347.848	-	6.000.000
Vrijgevallen bedragen	417.393	-	3.199.820
Saldo einde boekjaar	**930.455**	**848.880**	**2.800.180**

3.4.5 Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

De jaarlijkse huurverplichting van de kazernes niet in eigendom bedraagt € 1,6 miljoen.

3.5 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

3.5.1 Algemeen

Op verzoek van verschillende gemeenten is gevraagd om daar waar mogelijk, tussentijds in het begrotingsjaar een technische begrotingswijziging door te voeren. De technische begrotingswijziging zorgt ervoor dat in de begroting 2023 de laatste stand van zaken financieel is aangepast met de genomen bestuursbesluiten. Het beoogd effect is om bestuursbesluiten vroegtijdig te verwerken in de begroting ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid. In 2023 zijn twee technische begrotingswijzigingen vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze twee vastgestelde technische begrotingswijzigingen komen tot uitdrukking in de begroting 2023 na wijziging. De doorgevoerde technische begrotingswijzigingen zijn budgetneutraal waardoor deze zonder zienswijzetraject zijn vastgesteld door het algemeen bestuur.

3.5.2 Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Algemene dekkingsmiddelen	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten				
Bijdrage gemeenten	45.371	43.914	47.775	47.775
Bijdrage gemeenten (FLO)	1.880	1.908	1.947	1.947
Bijdrage Rijk (BDUR)	6.288	6.153	6.816	6.816
Bijdrage Rijk (BDUR) extra gelden	-	-	691	417
Totaal	**53.539**	**51.975**	**57.229**	**56.955**

Bij de bijdrage gemeente wordt enerzijds onderscheid gemaakt in de bijdrage gemeente ter dekking van de reguliere kosten en anderzijds ter dekking van de FLO kosten. De bijdrage gemeente is verwerkt op basis van de vastgestelde begroting 2023 en de vastgestelde technische begrotingswijzigingen 2023 door het algemeen bestuur.

De bijdrage gemeente FLO bedraagt € 1.947.114 (2022: € 1.879.454) en wordt elk jaar geïndexeerd conform de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september lopende jaar. Wanneer de FLO-regeling is afgewikkeld in 2044 dan wordt de bijdrage gemeente FLO in mindering gebracht op de totale gemeentelijke bijdrage. Naar verwachting is het mogelijk de jaarlijkse bijdrage gemeente FLO al eerder te verlagen.

De BDuR is verwerkt conform de afgegeven beschikking 2023 en bedraagt na loonbijstelling en nabetaling prijscompensatie 2023, € 6.815.856.

De extra BDuR gelden bedragen voor 2023 € 1.347.848. Hiervan is in 2023 besteed een bedrag van € 417.394. Het restant is als vooruit ontvangen opgenomen voor een totaalbedrag van € 930.454. Door krapte op de arbeidsmarkt is het werven van nieuw personeel, die ten laste van de extra BDuR gelden zouden komen, verlaat en doorgeschoven naar 2024.

3.5.3 Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (inclusief GHOR)

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Crisisbeheersing en Rampenbestrijding (incl. GHOR)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**264**	**404**	**292**	**305**
Lasten				
Personeel	3.800	4.515	4.257	3.627
Opleiding, vorming en training	241	217	263	238
Kantoor	440	664	444	343
Automatisering	483	499	505	451
Huisvesting	119	170	121	103
Voertuigen	143	83	45	59
Materialen	313	83	91	330
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**5.539**	**6.231**	**5.726**	**5.151**
Dotatie voorzieningen	10	-	-	8
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**10**	**-**	**-**	**8**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	195	79	25	25
Mutatie reserves	**-195**	**-79**	**-25**	**-25**
Resultaat	**-5.090**	**-5.748**	**-5.409**	**-4.829**

Het programma C&R (inclusief GHOR) is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio. De kosten personeel zijn lager uitgevallen dan begroot doordat het werven van nieuw personeel vanuit de extra BDuR gelden verlaat is vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. De overige exploitatiekosten van het programma C&R liggen in lijn met de vastgestelde begroting. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor het programma C&R.

3.5.4 Programma Brandweerzorg

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Programma Brandweerzorg	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**12.453**	**1.400**	**27.942**	**31.909**
Lasten				
Personeel	25.737	27.894	26.956	27.632
Opleiding, vorming en training	1.437	1.951	1.953	1.609
Kantoor	171	119	81	153
Automatisering	24	17	16	23
Huisvesting	13.953	4.279	28.155	30.187
Voertuigen	907	842	963	936
Materialen	866	871	756	759
Kapitaallasten	4.356	4.337	4.428	4.423
Lasten	**47.451**	**40.310**	**63.308**	**65.722**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	196	196
Totaal	**-**	**-**	**196**	**196**
Dotatie voorzieningen	3.517	1.923	3.528	3.752
Onttrekking voorzieningen	-	3.396	-	-
Mutatie voorzieningen	**3.517**	**-1.473**	**3.528**	**3.752**
Dotatie reserves	4.332	4.072	4.976	4.976
Onttrekking reserves	3.476	4.372	3.797	3.797
Mutatie reserves	**856**	**-300**	**1.179**	**1.179**
Resultaat	**-39.371**	**-37.137**	**-40.269**	**-38.940**

Het programma Brandweerzorg is een zelfstandig programma dat geheel wordt gedekt vanuit de algemene middelen van de Veiligheidsregio.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 25,9 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2023 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 25,9 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord. De kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers laat in het tweede halfjaar een forse toename zien. De reguliere huisvestingskosten liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft betrekking op de voorziening verlofsparen voor het programma brandweerzorg.

De reguliere exploitatiekosten van het programma brandweerzorg liggen in lijn met de vastgestelde begroting.

3.5.5 Bedrijfsvoering (overhead)

Bedragen in onderstaande tabellen zijn x € 1.000.

Bedrijfsvoering (overhead)	Rekening 2022	Begroting 2023 voor wijziging	Begroting 2023 na wijziging	Rekening 2023
Baten	**377**	**141**	**224**	**704**
Lasten				
Personeel	6.274	6.249	7.261	7.331
Opleiding, vorming en training	-	-	-	9
Kantoor	1.455	904	1.883	1.954
Automatisering	2.369	2.615	2.455	2.545
Huisvesting	-	-	-	-
Voertuigen	168	177	168	167
Materialen	46	51	52	51
Kapitaallasten	-	-	-	-
Lasten	**10.312**	**9.996**	**11.819**	**12.057**
Overhead	-	-	-	-
Onvoorzien	-	10	-	-
Totaal	**-**	**10**	**-**	**-**
Dotatie voorzieningen	59	-	100	37
Onttrekking voorzieningen	-	-	-	-
Mutatie voorzieningen	**59**	**-**	**100**	**37**
Dotatie reserves	-	-	-	-
Onttrekking reserves	514	775	144	144
Mutatie reserves	**-514**	**-775**	**-144**	**-144**
Resultaat	**-9.480**	**-9.090**	**-11.551**	**-11.246**

De exploitatiekosten van bedrijfsvoering in lijn met de vastgestelde begroting. De exploitatielasten van de bedrijfsvoering zijn rechtmatig tot stand gekomen. De dotatie in de voorzieningen betreft de voorziening verlofsparen voor bedrijfsvoering.

3.5.6 Toevoegingen en onttrekkingen aan voorzieningen

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
Mutaties in de voorzieningen	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Voorziening FLO	2.485	1.908	**577**	-	2.847	**-2.847**	-	2.847	**-2.847**
Voorziening onderhoud panden	823	-	**823**	-	581	**-581**	-	581	**-581**
Voorziening WW-verplichtingen	88	15	**73**	-	-	**-**	-	-	**-**
Voorziening verlofsparen	-	-	**-**	-	200	**-200**	-	369	**-369**
Totaal	**3.396**	**1.923**	**1.473**	**-**	**3.628**	**-3.628**	**-**	**3.797**	**-3.797**

De mutaties in de voorzieningen liggen in lijn met de vastgestelde begroting na wijziging. In 2023 heeft een hogere dotatie plaatsgevonden in de voorziening verlofsparen dan begroot. De werkelijke dotatie aan de voorziening verlofsparen kan pas per 31 december van enig boekjaar bepaald worden. De dotatie aan de voorziening verlofsparen is rechtmatig tot stand gekomen conform besluit algemeen bestuur.

3.5.7 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
Mutaties in de reserves	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Ingroeireserve kapitaallasten	4.337	4.072	**265**	3.426	4.976	**-1.550**	3.426	4.976	**-1.550**
Reserve frictiekosten	775	-	**775**	265	-	**265**	265	-	**265**
Reserve doorontwikkeling VB	79	-	**79**	25	-	**25**	25	-	**25**
Reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	-	-	**-**	250	-	**250**	250	-	**250**
Reserve sociaal plan	35	-	**35**	-	-	**-**	-	-	**-**
Totaal	**5.226**	**4.072**	**1.154**	**3.966**	**4.976**	**-1.010**	**3.966**	**4.976**	**-1.010**

De werkelijke dotaties en onttrekkingen aan de reserves wijken ten opzichte van de begroting na wijziging niet af. De dotatie en onttrekking aan de ingroeireserve kapitaallasten wordt gezien als een structurele mutatie in de reserves. De dotaties en onttrekkingen in de overige reserves wordt gezien als incidentele mutaties in de reserves.

3.5.8 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de begroting 2023 is een bedrag van € 10.000 opgenomen voor onvoorzien. Deze is in 2023 aangewend voor € 196.000. Bij de herijking van de FLO kosten die ultimo juli heeft plaatsgevonden is het inzicht van de belastingdienst meegenomen dat over de werkgeversbijdrage netto FLO-spaartegoed (NFST)- met terugwerkende kracht tot 1-1-22 een eindheffing van 52% (RVU-boete) verschuldigd is. Dit betreft 52% van het totale bedrag dat aan werkgeversbijdrage NFST is uitbetaald in 2022. Dus zowel de reguliere maandelijkse bijdrage als een afkoop bij ontslag/overlijden als de eindcheck

3.5.9 Overzicht incidentele baten en lasten per programma

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	Begroting na wijziging			Realisatie 2023		
Incidentele baten en lasten	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Brandweerzorg						
Hoogwaterramp	-	-	**-**	-	-	**-**
Oekraïne / Crisis noodopvang asielzoekers	23.825	23.825	**-**	25.870	25.870	**-**
Extra storting voorziening FLO	-	900	**-900**	-	900	**-900**
Incidentele storting ingroeireserve kapitaallaste	-	750	**-750**	-	750	**-750**
Incidentele dekking overhead en coördinatie CC	2.590	-	**2.590**	4.440	-	**4.440**
Onvoorzien	-	196	**-196**	-	196	**-196**
Bedrijfsvoering (overhead)						
Rente schatkistbankieren	-	-	**-**	484	-	**484**
Totaal incidentele baten en lasten	**26.415**	**25.671**	**744**	**30.794**	**27.716**	**3.078**

In 2023 heeft een extra dotatie aan de voorziening FLO voor een bedrag van € 900.000 en een extra dotatie aan de ingroeireserve kapitaallasten van € 750.000 plaatsgevonden. Deze extra dotaties hebben plaatsgevonden conform bestuursbesluit.

In de overige inkomsten binnen het programma Brandweerzorg is een incidentele baat verantwoord voor een bedrag van € 25,9 mln. ter dekking van de kosten Oekraïne en noodopvang asielzoekers die in 2023 incidenteel zijn gemaakt. Hiertegenover staan € 25,9 mln. onder de huisvestingskosten verantwoord.

In 2023 hebben we een incidentele dekking voor overhead en coördinatiekosten COA ontvangen over 2022 (€ 1,3 mln.) en 2023 (€ 3,1 mln.). Eind 2023 is de afrekening opgemaakt voor de dekking 2023 die hoger is uitgevallen dan begroot in de 2e technische begrotingswijziging.

3.5.10 Structureel begrotingssaldo

In onderstaand overzicht is het structureel begrotingssaldo gepresenteerd. De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. In principe zijn alle toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves incidenteel van aard. Een uitzondering hierop zijn de mutaties in de ingroeireserve kapitaallasten. De onttrekkingen en toevoegingen in deze bestemmingsreserve zijn structureel van aard. De afwijkingen begroting incidenteel sluiten aan met het totaaloverzicht incidentele baten en lasten.

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving (x € 1.000)	**2021**	**2022**	**2023**
Saldo baten en lasten	-1.036	-255	2.950
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	916	-147	-1.010
Begrotingssaldo na bestemming	**-120**	**-402**	**1.940**
Incidentele storting voorziening FLO	-1.000	-	-900
Incidentele vrijval voorziening Maastricht Zuid	191	-	-
Incidentele vrijval voorziening Frictiekosten VPT	90	-	-
Eenmalige uitkering CAO		-686	-
Incidente storting voorziening groot onderhoud panden		-682	-
Hoogwaterramp		335	-
Onvoorzien			-196
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2022			1.290
Incidentele dekking overhead en coördinatie opvang vluchtelingen 2023			3.150
Rente schatkistbankieren			484
Incidentele onttrekking reserve sociaal plan	35	99	-
Incidentele onttrekking reserve frictiekosten	547	514	265
Incidentele onttrekking reserve schattingswijziging	255		-
Incidentele onttrekking reserve uitgestelde activiteiten COVID-19	261	82	250
Incidentele onttrekking reserve doorontwikkeling VB		195	25
Incidentele stortingen ingroeireserve kapitaallasten		-300	-750
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	**379**	**-443**	**3.618**
Structureel begrotingssaldo	**-499**	**41**	**-1.678**

Het structureel begrotingssaldo 2023 is € 1.678.000 negatief (2022: € 41.000 positief). Onderstaand beschrijven wij de voornaamste oorzaak van dit negatieve structureel begrotingssaldo.

Conform besluit Algemeen Bestuur wordt de gemeentelijke bijdrage (regulier) jaarlijks geïndexeerd op basis van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september van het lopende jaar. Van de indexpercentages voor loon en materieel wordt een gemiddelde index berekend op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage zal worden geïndexeerd. Dit gemiddelde wordt berekend op basis van de volgende verhouding tussen de loonkosten en de materiële kosten: 2/3 loonkosten – 1/3 prijzen.

In het jaar 2023 is er een akkoord gesloten met de vakbonden inzake een nieuwe CAO. Dat heeft ertoe geleid dat er een forse loonstijging is afgesproken die een structurele doorwerking naar 2024 en verder kent. Deze loonstijging is in 2023 niet volledig gecompenseerd door de indexering van de gemeentelijke bijdrage na toepassing van de indexcijfers van de CPB Kerngegevenstabel MEV met peildatum september 2023. Hierdoor ontstaat een structureel tekort op de loonkosten bij VRZL. Dit structureel tekort kent per 31 december 2023 een omvang van € 1.629.029.

In het AB van 1 december 2023 hebben wij ons bestuur een update gegeven van deze structurele impact. Door de ontvangst van incidentele middelen heeft VRZL in samenspraak met het AB besloten deze structurele impact in 2023 niet met deelnemende gemeenten af te rekenen.

Het AB heeft hier in haar vergadering van 1 december 2023 mee ingestemd en tevens ermee ingestemd om vanaf 2024 wél de structurele bijdrage regulier te verhogen met een extra structurele bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL ter dekking van de structurele Cao lasten ten bedrage van € 1.629.029 op basis van de bestuurlijk afgesproken verdeelsleutel, en dit voor zienswijze aan te bieden aan de gemeenten gelijktijdig met de jaarrekening stukken, om zo tevens te zorgen voor een stabiele bijdrage van deelnemende gemeenten VRZL. In de AB vergadering van 5 juli 2024 zal er een formeel besluit hieromtrent worden genomen waarbij de zienswijze van deelnemende gemeenten wordt meegenomen.

Aangezien dit via een zienswijzetraject dient plaats te vinden is het op dit moment onzeker dat deze middelen toegekend worden, waarbij de kanttekening geplaatst dient te worden dat indien deze extra structurele bijdrage niet wordt gehonoreerd, dit zal leiden tot een structureel negatief begrotingssaldo voor VRZL vanaf 2024. Het wel toekennen van deze middelen zal ertoe leiden dat er geen negatief structureel begrotingssaldo ontstaat en het risico gemitigeerd zal worden, en tevens zal dat ertoe leiden dat het weerstandsvermogen van VRZL fors verbeterd wordt.

In paragraaf 2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing is een specifieke duiding van de structurele Cao kosten uitgebreid beschreven.

3.5.11 Begrotingsrechtmatigheid

Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Omschrijving	**Begroting na wijziging**			**Realisatie 2023**			**Begrotingsafwijking**		
Begrotingsrechtmatigheid (x € 1.000)	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**	**baten**	**lasten**	**saldo**
Crisisbeheersing en Rampenbestrijding	292	5.726	**-5.434**	305	5.151	**-4.846**	-13	575	**588**
Brandweerzorg	27.942	63.504	**-35.562**	31.909	65.918	**-34.009**	-3.967	-2.414	**1.553**
Bedrijfsvoering (overhead)	224	11.819	**-11.595**	704	12.057	**-11.353**	-480	-238	**242**
Algemene dekkingsmiddelen									
Bijdrage gemeente	47.775	-	**47.775**	47.775	-	**47.775**	-	-	**-**
Bijdrage gemeente FLO	1.947	-	**1.947**	1.947	-	**1.947**	-	-	**-**
Bijdrage Rijk BDUR	6.816	-	**6.816**	6.816	-	**6.816**	-	-	**-**
Bijdrage Rijk BDUR extra gelden	691	-	**691**	417	-	**417**	274	-	**-274**
Mutaties voorzieningen	-	3.628	**-3.628**	-	3.797	**-3.797**	-	-169	**-169**
Mutaties reserves	3.966	4.976	**-1.010**	3.966	4.976	**-1.010**	-	-	**-**

De baten en lasten in de jaarrekening van VRZL zijn rechtmatig tot stand gekomen. Dit houdt in dat ze in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde begroting.

De algemene dekkingsmiddelen liggen in lijn met de vastgestelde begroting door het algemeen bestuur.

Bij het programma brandweerzorg zien we een overschrijding van zowel de baten als de lasten. Deze is volledig toe te schrijven aan de extra kosten en dekking van deze kosten inzake de opvang Oekraïne en noodopvang asielzoekers.

De hogere dotatie in de voorzieningen dan begroot heeft volledig (€ 169.000) betrekking op de voorziening verlofsparen. De werkelijke dotatie aan de voorziening verlofsparen kan pas per 31 december van enig boekjaar bepaald worden. De dotatie aan de voorziening verlofsparen is rechtmatig tot stand gekomen conform besluit algemeen bestuur.

De mutaties in de reserves zijn door het algemeen bestuur geautoriseerd en conform het AB besluit verwerkt.

3.5.12 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de Veiligheidsregio Zuid-Limburg. Het voor de Veiligheidsregio toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000. Dit betreft het zogenaamde algemeen bezoldigingsmaximum. De onderstaande verantwoording volgt het verantwoordingsmodel WNT 2023 zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De heer Klaassen is in dienst bij GGD Zuid-Limburg en voor 50% van zijn tijd werkzaam bij de Veiligheidsregio. In 2022 heeft de heer Klaassen werkzaamheden verricht voor de Veiligheidsregio voor de periode 1 januari tot en met 30 juni 2022. Bij de Veiligheidsregio kwalificeert de heer Klaassen als leidinggevende topfunctionaris zonder dienstbetrekking. GGD Zuid-Limburg belast voor het vervullen van de leidinggevende functie door de heer Klaassen bij de Veiligheidsregio een deel van de loonkosten van de heer Klaassen door aan de Veiligheidsregio. Over 2022 is hier in totaal voor € 54.000 doorbelast. Hoewel de heer Klaassen zelf geen bezoldiging ontvangt, kwalificeert dit deel van de loonkosten conform de geldende wet- en regelgeving technisch als bezoldiging. In 2023 heeft de heer Klaassen geen werkzaamheden meer verricht voor de Veiligheidsregio Zuid Limburg.

3.5.12.1 Bezoldiging topfunctionarissen

3.5.12.1.1 Leidinggevende topfunctionarissen

Definitie:
Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Onderstaande tabel biedt een weergave van de topfunctionarissen. Dhr. Houben en dhr. Winkens zijn beiden in dienst van VRZL en derhalve is hun daadwerkelijke bezoldiging weergegeven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat Dhr. Houben in 2023 zijn 40-jarig ambtsjubileum heeft gevierd en derhalve een gratificatie heeft ontvangen.

Dhr. Klaassen is tot en met 30 juni 2022 in dienst geweest bij VRZL als directeur. Per 1 juli 2022 is er bij VRZL sprake van een tweehoofdige directie. We hebben dhr. Klaassen hier opgevoerd om de opvolging van deze post weer te geven. In de volgende jaarrekening zal hij niet meer benoemd worden in dit overzicht.

Gegevens 2023 **Bedragen x € 1** **Functiegegevens**	**L.W.M. Houben** Directielid Commandant Brandweer	**P.E.J. Winkens** Directielid Manager C & R Manager bedrijfsvoering	**F.C.W. Klaassen** Directeur
Aanvang functievervulling in 2023	01-01-23 31-12-23	01-01-23 31-12-23	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	171.207	143.609	-
Beloningen betaalbaar op termijn	22.753	21.884	-
Subtotaal	*193.960*	*165.493*	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000	223.000	-
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	
Totale bezoldiging	**193.960**	**165.493**	**-**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	

Gegevens 2022 Bedragen x € 1 Functiegegevens	L.W.M. Houben Directielid Commandant Brandweer	P.E.J. Winkens Directielid Manager C & R Manager bedrijfsvoering	F.C.W. Klaassen Directeur
Aanvang functievervulling	01-01-22	01-01-22	01-01-22
in 2022	31-12-22	31-12-22	30-06-22
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00	0,50
Dienstbetrekking?	Ja	Ja	Nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	161.789	135.906	54.000
Beloningen betaalbaar op termijn	22.511	24.780	-
Subtotaal	*184.300*	*160.686*	*54.000*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000	54.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Totale bezoldiging	**184.300**	**160.686**	**54.000**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t	N.v.t.

3.5.12.1.2 Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.900 of minder

Bij de Veiligheidsregio Zuid-Limburg wordt het Bestuur (algemeen bestuur en dagelijks bestuur) beschouwd als topfunctionaris in de zin van de Wet (WNT). Alle bestuursleden hebben deze functie onbezoldigd vervuld.

Naam topfunctionaris	Functie
C. van Basten - Boddin	AB
E. Geurts	AB
W.J.F. van der Rijt - Van der Kruis	AB
A. Krijnen	AB
N.H.C. Ramaekers - Rutjens	AB
R. Wever	AB/DB
T.P. Dassen - Housen	AB/DB
S.C.J. Scheepers	AB
W.A.G. Hillenaar	AB/DB
M.A.H. Clermonts - Aretz	AB
R. de Boer	AB
J.Th.C.M. Verheijen	AB/DB
M.F.M. Leurs - Mordang	AB/DB
H.M.H. Leunessen	AB
D.M.M.T. Prevoo	AB
W. Houben	AB

3.5.12.2 Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Niet van toepassing.

3.5.12.3 Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionaris met een dienstbetrekking heeft geen dienstbetrekking bij andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

3.5.13 Voorstel nog te bestemmen resultaat

Het nog te bestemmen resultaat na reeds goedgekeurde mutaties in de reserves door het algemeen bestuur bedraagt € 1.939.693 positief (inclusief GHOR, € 240.448 positief) Hieronder is een voorstel gedaan voor het nog te bestemmen resultaat 2023.

Voorstel nog te bestemmen resultaat 2023	Rekening 2023
Positief resultaat over 2023 inclusief positief resultaat GHOR	**1.939.693**
Positief resultaat Veiligheidsregio Zuid-Limburg	1.699.245
Positief resultaat GHOR	240.448

Toevoeging aan de algemene reserve

De weerstandscapaciteit van de VRZL is ruim onvoldoende. Ultimo 2022 kende deze een factor van 0,29.In 2022 heeft het algemeen bestuur de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin is bepaald dat de omvang van de algemene reserve van de VRZL als onderdeel van de weerstandscapaciteit, gemaximeerd wordt op 4% van de begrotingsomvang (exclusief mutaties in de reserves). Voorgesteld wordt om, uit het nog te bestemmen resultaat 2023, **€ 782.288** toe te voegen aan de algemene reserve. Daarmee kent de algemene reserve nog niet de maximale omvang van 4% van de begrotingsomvang maar heeft dit wel een positief effect op de weerstandscapaciteit VRZL. Dit positief effect leidt tot een weerstandcapaciteit van 0,59. Dat is nog steeds ruim onvoldoende echter wel een forse verbetering ten opzichte van het jaar 2022.

Teruggave deelnemende gemeenten VRZL

Voorgesteld wordt om **€ 1.157.405** te restitueren aan de gemeenten conform de geldende verdeelsleutel ten laste van het positieve resultaat 2023.

3.6 FINANCIËLE RECHTMATIGHEIDSVERANTWOORDING VEILIGHEIDSREGIO ZUID-LIMBURG

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De financiële rechtmatigheidsverantwoording voor het boekjaar eindigend op 31 december 2023 van de Veiligheidsregio Zuid Limburg wordt hiermee gepresenteerd. In deze verantwoording wordt inzicht geboden in de naleving van de rechtmatigheidscriteria: begrotingscriterium, voorwaardencriterium, en het criterium van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze criteria zijn essentieel voor het waarborgen van de rechtmatigheid van de opgenomen baten en lasten, evenals de balansmutaties in de jaarrekening. Deze zijn overeenkomstig met de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, zoals de begroting en van toepassing zijnde gemeentelijke verordeningen en relevante wet- en regelgeving. Het interne controleplan dat hierbij gehanteerd is, is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 18 november 2022, waarbij specifieke aandacht is voor de relevante wet- en regelgeving.

Grensbedrag voor de verantwoording is vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 1% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan de reserves, wat neerkomt op € 918.990.

Conclusie

Het dagelijks bestuur concludeert dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig zijn tot stand gekomen binnen de daarvoor gestelde grenzen. Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen afwijkingen geconstateerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt verwezen naar de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en de afspraken met het Algemeen Bestuur, waar aanvullende informatie over de financiële rechtmatigheid is opgenomen. Hier beschrijft het dagelijks bestuur ook de acties die worden ondernomen om toekomstige afwijkingen te voorkomen.

3.7 SISA-VERANTWOORDING

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 11-01-2024

JenV	Verstrekker								
A18	A2	Uitkeringscode							
Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger							
	Besluit veiligheidsregio's artikelen 8, 1, 8, 2 en Veiligheidsregio's								
		Aard.commode.Ri Indicator: A2071 17.233.249	Besteding (jaar T)	Indicator		Indicator		Indicator	Indicator
Veiligheidsregio's		Naam Kostensoort	Indicator	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Indicator	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023)	Indicator	Indicator	Indicator
	1	Meerkosten coördinerende gemeente	Aard.commode.Ri Indicator: A18071	13.199.819	Aard.commode.Ri Indicator: A18072	17.920.601	Aard.commode.Ri Indicator: A18073		
	2	Hotels/centra							
	3	Overige specifieke meerkosten							
	4	Overige Meerkosten							
		Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		Som indicator 02							
	1	Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18004 13.199.819	Nee	Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18005		Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18006	Aard.commode.n.v.t. Indicator: A18007		

3.8 TAAKVELDEN

Hieronder zijn voor de taakvelden die voor de Veiligheidsregio relevant zijn de baten en lasten weergegeven. Bedragen in onderstaande tabel zijn x € 1.000.

Taakvelden		Baten		Lasten		Saldo	
		Begroting	Rekening	Begroting	Rekening	Begroting	Rekening
0	**Bestuur en ondersteuning**						
0.4	Overhead, ondersteuning organisatie	224	220	11.919	12.094	-11.695	-11.874
0.5	Treasury	0	484	442	442	-442	42
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	3.966	3.966	4.976	4.976	-1.010	-1.010
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-1.940	0	0	0	-1.940
Totaal taakveld 0 Bestuur en ondersteuning		**4.190**	**2.730**	**17.337**	**17.512**	**-13.147**	**-14.782**
1	**Veiligheid**						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	61.638	63.299	48.491	48.517	13.147	14.782
Totaal taakveld 1 Veiligheid		**61.638**	**63.299**	**48.491**	**48.517**	**13.147**	**14.782**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	23.825	25.870	23.825	25.870	0	0
Totaal taakvelden		***89.653***	***91.899***	***89.653***	***91.899***	***0***	***0***

4 OVERIGE GEGEVENS

4.1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

5 BIJLAGE

5.1 BIJDRAGE GEMEENTEN 2023

Gemeente	Bijdrage gemeenten	Bijdrage gemeenten (GHOR)	Bijdrage gemeenten (regulier) totaal	Bijdrage gemeenten (FLO)	Totaal
Beek	1.163.638	31.399	**1.195.037**	48.629	**1.243.666**
Beekdaelen	2.464.831	71.331	**2.536.162**	102.994	**2.639.156**
Brunssum	2.027.577	54.727	**2.082.304**	84.733	**2.167.037**
Eijsden-Margraten	1.874.117	51.227	**1.925.344**	78.319	**2.003.663**
Gulpen-Wittem	1.263.799	28.097	**1.291.896**	52.829	**1.344.725**
Heerlen	6.982.142	171.943	**7.154.085**	291.825	**7.445.910**
Kerkrade	3.382.647	89.877	**3.472.524**	141.365	**3.613.889**
Landgraaf	2.433.319	73.697	**2.507.016**	101.669	**2.608.685**
Maastricht	10.676.087	237.790	**10.913.877**	446.280	**11.360.157**
Meerssen	1.239.862	36.908	**1.276.770**	51.805	**1.328.575**
Simpelveld	762.631	20.722	**783.353**	31.870	**815.223**
Sittard-Geleen	7.454.320	181.453	**7.635.773**	311.565	**7.947.338**
Stein	1.575.348	49.198	**1.624.546**	65.818	**1.690.364**
Vaals	923.485	19.944	**943.429**	38.605	**982.034**
Valkenburg a/d Geul	1.431.974	32.367	**1.464.341**	59.858	**1.524.199**
Voerendaal	932.000	24.657	**956.657**	38.950	**995.607**
Totaal	**46.587.777**	**1.175.337**	**47.763.114**	**1.947.114**	**49.710.228**